

Zomernota

2025

**Raad
8 juli 2025**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2	Product 4.2	Wonen.....	72
Inleiding	3	Product 4.3	Economie	79
Bestuurlijke samenvatting.....	5	Product 4.4	Verkeer en vervoer	82
Financiële samenvatting.....	8	Product 4.5	Gebiedsontwikkeling	90
Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie.....	14	Product 4.6	Duurzaamheid.....	93
Product 1.2 Dienstverlening	19	Programma 5	Fysieke omgeving	112
Product 1.3 Veiligheid.....	21	Product 5.1	Beheer buitenruimte.....	113
Programma 2 Sociaal Domein.....	32	Product 5.2	Afval, riolering en begraven	119
Product 2.1 Algemeen sociaal domein	33	Product 5.3	Vastgoed	122
Product 2.2 Werk en inkomen	40	6.	Financiële producten	129
Product 2.3 Jeugd.....	45	Product 6.1	Algemene dekkingsmiddelen	130
Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	46	Product 6.2	Overhead	136
Product 2.5 Volksgezondheid.....	48	Bijlage 1	Financieel technische uitgangspunten	144
Programma 3 Maatschappelijk domein.....	58	Bijlage 2	Verbonden partijen	151
Product 3.1 Sport.....	59	Bijlage 3	Inzicht in stelposten Prijs, Loon en Groei	154
Product 3.2 Onderwijs	60	Bijlage 4	Mutaties op de investeringen	157
Product 3.3 Cultuur.....	63	Bijlage 5	Mutaties op de reserves en voorzieningen	159
Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling.....	70	Bijlage 6	Paragraaf financiering	160
Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	71			

Inleiding

Het college biedt u de zomernota 2025 aan.

Deze jaarlijkse zomernota dient een tweeledig doel.

- Als eerste geeft de zomernota inzicht in de voortgang van het huidige begrotingsjaar 2025. We monitoren de realisatie van de doelstellingen, inspanningen en effectindicatoren en vermelden de actuele ontwikkelingen op de beleidsterreinen. Mede als gevolg hiervan kan er sprake zijn van noodzakelijke en gewenste budgetaanpassingen die we opnemen in de zomernota.
- Als tweede geeft de zomernota de beleidsmatige en financieel technische uitgangspunten weer waarop we de programmabegroting 2026-2029 gaan uitwerken. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in bijlage 1.

De zomernota geeft een globaal beeld van de stand van de verwachte meerjarenbegroting en een doorkijk van wat er op ons afkomt. In de programmabegroting vindt de feitelijke uitwerking en detaillering plaats van de gewenste doelstellingen, effectcoördinatoren, inspanningen en budgetten waarbij de zomernota de leidraad vormt. Het college stelt een richting op hoe tot een programmabegroting te kunnen komen die goedkeuring verkrijgt van de toezichthouder (Provincie Zuid-Holland).

Het beeld van de zomernota 2025 maakt duidelijk dat er financiële uitdagingen liggen voor de gemeente Zuidplas. Het streven is een structureel sluitende en realistische begroting. Om dit te realiseren zijn er keuzes gemaakt. In de zomernota is het beleid verwerkt waarover al bestuurlijke afspraken zijn gemaakt. Beleid wat volgt op wettelijke besluitvorming heeft een plek gekregen in het meerjarenbeeld. Om de gemeente financieel gezond te houden, is het project Inzicht en wendbaarheid gestart. De uitkomsten vanuit het project Inzicht en wendbaarheid en de richting vanuit de bespreking hiervan in de commissie bestuur en middelen van 16 april 2025, zijn opgenomen in deze zomernota.

De meicirculaire 2025 zal, zoals elke meicirculaire, te laat ontvangen worden om nog te kunnen verwerken in de zomernota. Vanuit de voorjaarsnota van het Rijk hebben we wel al de voorlopige ramingen van de aanvullende opbrengsten op de algemene uitkering berekend. Deze berekeningen zijn opgenomen in de zomernota waarbij we vooruitlopen op de feitelijke toekenning algemene uitkering in de meicirculaire 2025. De met de geraamde opbrengsten samenhangende uitgaven zijn opgenomen in de zomernota, als voorbeeld noemen we de ramingen voor prijs- en loonindexatie. De feitelijke uitwerking van de meicirculaire wordt na ontvangst, nagezonden. Een doorkijk van de algemene reserve en van het resultaat inclusief meicirculaire 2025 zal worden opgenomen in de nazending waarbij, waar mogelijk, rekening wordt gehouden met budgetuitgaven die samenhangen met geormerkte baten.

Leeswijzer

Deze zomernota is opgebouwd in grofweg 2 delen. Het eerste deel geeft inzicht op hoofdlijnen en het tweede deel biedt een verdieping voor de lezer die meer achtergrondinformatie zoekt. Het eerste deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Inleiding](#)
- [Bestuurlijke samenvatting](#)
- [Financiële samenvatting](#)
- [De programma's](#)

De bestuurlijke samenvatting en de financiële samenvatting geven inzicht op hoofdlijnen. De bestuurlijke samenvatting geeft inzicht in de voortgang op de doelen en de prestaties en de financiële samenvatting geeft inzicht in de totale financiële positie van de gemeente Zuidplas. Deze samenvattingen worden gevolgd door een overzicht van de programma's.

Het tweede deel met verdiepende informatie bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Bijlage 1 Financieel technische uitgangspunten](#)
- [Bijlage 2 Verbonden partijen](#)
- [Bijlage 3 Inzicht in stelposten prijs- en loonpeil en groei](#)
- [Bijlage 4 Mutaties op de investeringen](#)
- [Bijlage 5 Mutaties op de reserves en voorzieningen](#)
- [Bijlage 6 Paragraaf Financiering](#)

Bestuurlijke samenvatting

De gemeente Zuidplas gaat het laatste jaar in van de uitvoering van het collegeprogramma 2022-2026. De afgelopen periode kenmerkt zich door lokale, landelijke en mondiale ontwikkelingen, welke effect hebben op de uitvoering van het programma.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Een nieuw kabinet met nieuwe plannen en op sommige beleidsvelden een koerswijziging. Ook zijn we nog altijd in gesprek met het Rijk over de taken die het Rijk bij gemeenten neerlegt en de financiering van deze taken.

Het college is dan ook trots dat ondanks de invloeden van buitenaf, de dienstverlening en uitvoering van onze taken doorgang vindt. We zijn daarbij een ambitieuze gemeente, wat kan schuren met de financiële onzekerheden (bijv. de ontwikkelingen rondom het gemeentefonds) en een arbeidsmarkt waar we als gemeente moeite ondervinden om personeel te binden. De opgave voor Zuidplas blijft daarmee voor nu onverminderd groot.

Kansrijk en Gezond Zuidplas

Het college is dit jaar verdergegaan met het opstellen van de visies op sociaal en maatschappelijk domein, maatschappelijke voorzieningen en.

Door in gesprek te gaan met maatschappelijke partners is de input van onze partners meegenomen in het opstellen van deze visies. Na de zomer worden deze visies aan de gemeenteraad aangeboden.

Binnen het sociaal domein zitten we in de tussentijd niet stil, zo werkt het college verder aan doorontwikkeling van Promen naar een toekomstbestendig bedrijf samen met onze regiogemeenten. En op 7 april is de website van het Scheidingsplein gelanceerd. De website ondersteunt bij gezinnen die in het proces van een scheiding zitten. De GR JW is bezig met de afronding en implementatie van de inkoop van zorgproducten jeugd en Wmo. De nieuwe contracten zijn 1 januari 2025 gestart. Met de start van de contracten wordt er uitvoering gegeven aan de door raad gestelde [kaders en ambities](#). Bij Stichting Zo! zijn er grote stappen gezet in de verbetering van de dienstverlening.

Duurzaam Zuidplas

De opgave duurzaamheid in Zuidplas is volop in ontwikkeling. In 2024 is in onderzoek aangetoond dat gemeenten meer middelen nodig hebben voor de uitvoering van deze opgave, maar desondanks blijven extra middelen grotendeels uit. Wel zijn voor 2025 incidenteel extra CDOKE-middelen (capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) beschikbaar gesteld; over structurele financiering vanaf 2026 wordt duidelijkheid verwacht bij de miljoenennota. Zuidplas werkt actief aan de RES-doelen (Regionale Energiestrategie) volgens de zonneladder, met initiatieven voor zon op dak en zon op land. In maart 2025 is door het college een positief principebesluit genomen voor één initiatief zon op veld. Daarnaast loopt een versnellingsaanpak voor zon op dak, gericht op de twintig grootste bedrijfsdaken, en werkt Zuidplas met Rijkswaterstaat aan OER-projecten (Onderwijs- en examenregeling) langs de A12 en A20. In december 2024 is netcongestie afgekondigd, wat een heel aantal beleidsopgaven raakt. Daarom is gestart met een impactanalyse en wordt voorgesteld om te beginnen met een kwartiermakersfase om samen met partners tot een gemeentelijke aanpak te komen. Verder is gestart met een herziene aanpak Zuidplas Aardgasvrij. In Q1 2025 is gestart met de herziene aanpak, deze wordt in Q3 2025 opgeleverd. Tevens wordt een handelingsperspectief uitgewerkt voor de stappen die mensen zelf alvast kunnen zetten, deze wordt ook in Q3 2025 openbaar gemaakt. In Q2 2025 is een intentieovereenkomst

gesloten voor de WSO om de mogelijkheden voor een warmtenet verder te verkennen. Vanwege de heroverwegingen bij deze Zomernota 2025 is een bezuinigingstaakstelling op duurzaamheid toegevoegd van € 100.000 in 2026, oplopend naar € 400.000 in 2029.

Vitaal en (Be)Leefbaar Zuidplas

Een groen leefomgeving draagt bij aan de vitaliteit en leefbaarheid van onze gemeente. Daarom is het college blij dat de startnotitie voor de Groenstructuurvisie is vastgesteld. Later dit jaar volgt nog een informatieavond waarbij we de raad meenemen in de maatschappelijke meerwaarde van groen én zal ook de Groenstructuurvisie zelf worden aangeboden. Concreet heeft het college ook afspraken kunnen maken met de Provincie om extra geld te investeren in de Ecologische Verbindingszone (EVZ) in Zuidplas. En tot slot heeft de Provincie 11,8 miljoen euro toegekend voor een toekomstbestendige invulling van het Restveengebied.

Het college is blij dat het project verbetering Vaarroute Rotte-Hollandsche IJssel afgerond is. In samenwerking met het Hoogheemraadschap, het recreatieschap en de Provincie is hard gewerkt om de vaarroute aantrekkelijker te maken. O.a. door het aanleggen van steigers, renovatie van de sluis Zevenhuizer Verlaat, een betere wachtvoorziening bij de Snelle Sluis, en het baggeren van diverse stukken wordt het recreatieve, regionale vaarnetwerk versterkt.

Naast natuur investeert het college ook in cultuur. In navolging op de officiële erkenning van Regio Midden-Holland als cultuurregio in 2024, hebben de gemeenten in Midden Holland een cultuurconvenant gesloten met het Rijk, de Provincie en de cultuurregio's. Dit is een nieuwe mijlpaal in de samenwerking van onze regio met de provincie en het Ministerie van OCW. Het belangrijkste is dat we als cultuurregio - Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Zuidplas en Waddinxveen - nu op de kaart staan en meer mogelijkheden hebben om cultuur te versterken en te promoten in het centrum van Zuid-Holland.

Groeiend Zuidplas

Rondom de groei van onze gemeente is veel te doen. Het college is bezig om deze groei op juiste wijze te laten verlopen. Zo zijn we hard aan de slag om te komen tot een toekomstperspectief voor de inwoners en ondernemers van Nieuwerkerk-Noord. Het college verwacht hiervoor nog dit jaar met resultaten te kunnen komen. Ook voor de recreatieparken is het college bezig om met een toekomstperspectief te komen. Inmiddels zijn hiervoor de eerste voorstellen met uw raad gedeeld.

De grootste groei gaat onze gemeente de komende jaren echter doormaken met de ontwikkeling van Cortelande. Afgelopen jaar heeft uw gemeenteraad hiervoor een tweetal bestemmingsplannen vastgesteld. Tegen bestemmingsplan 1 zijn door een tweetal medeoverheden beroep ingediend bij de Raad van State. In reactie hierop heeft de minister de heer Kuijcken gevraagd om middels een aantal gesprekken te onderzoeken of er geen alternatieve oplossing gevonden kan worden. Dit proces loopt momenteel. Het college kijkt met vertrouwen naar dit proces, en verwacht in de tweede helft van dit jaar hier een uitkomst van met uw raad te kunnen delen.

In een groeiende gemeente is het van belang om ook voldoende oog te houden voor alles wat bestaand is. Hoe werken, wonen en leven wij met elkaar in de bestaande dorpen? De gemeente ondersteund hier waar mogelijk. Zo heeft het college recent een training georganiseerd voor winkeliers uit Nieuwerkerk aan den IJssel over jongerenoverlast. Hoe gaan we hier mee om, zowel preventief als in de handhaving? Het is goed om hier met elkaar en van elkaar over te leren.

Financiën en Organisatie

Financiën

Zoals u weet heeft gemeentelijk Nederland lang geworsteld met 2026 als ravijnjaar. Inmiddels is de rijksoverheid hiervoor over de brug gekomen. Maar, het college ziet hier slechts een tijdelijke oplossing. Waar eerder 2026 een flink tekort liet zien, is het tekort nu verschoven naar 2028. Daarom stelt het college u in deze zomernota voor om, in tegenstelling tot wat wij eerder voornemens waren, 2026 sluitend te maken. Het is daarbij van groot belang dat we, lokaal, regionaal en nationaal, druk blijven houden op de rijksoverheid om echt structureel gemeenten in staat te stellen haar taken te kunnen uitvoeren. Het sluitend maken van 2026 gaat, ondanks de tegemoetkoming van het rijk, niet eenvoudig. Het college staat achter de keuzes die zij u voorstelt, maar doet dit niet graag. We snappen heel goed dat het hier gaat om maatregelen die mensen raken. Het komen tot deze voorstellen is dan ook niet lichtzinnig gegaan. Toch hoopt het college om met uw raad, middels deze maatregelen, voor de komende tijd een sluitende begroting te kunnen neerleggen.

In de financiële samenvatting gaan we uitgebreider in op de financiële strategie, ook voor het begrotingsjaar 2025 en de meerjarenbegroting 2027 t/m 2029. Wij merken op dat de grootste onzekerheden over onze begroting veroorzaakt worden door de Rijksoverheid. Het is inmiddels een patroon dat er taakstellingen meerjarig ingeboekt worden, de beleidsmatige wijzigingen uitblijven maar de taakstelling blijft staan. Eventuele gedeeltelijke compensatie is dan incidenteel. Dit geldt niet alleen voor het gemeentefonds maar ook voor specifieke uitkeringen waarbij er vanaf 2026 een taakstelling van 10% ingeboekt is, vanuit de gedachte dat deze specifieke uitkeringen over kunnen naar het gemeentefonds. Dit laatste gebeurt nog maar heel beperkt.

Maatschappelijke weerbaarheid en polarisatie

Maatschappelijke weerbaarheid en polarisatie zijn thema's die in toenemende mate aandacht vragen, zowel landelijk als lokaal. Door oplopende tegenstellingen en verharding in de samenleving alsook geopolitieke spanningen staat de sociale samenhang onder druk. Dit heeft impact op alle aspecten van het gemeentelijk beleid: van veiligheid en openbare orde tot welzijn, participatie, onderwijs en leefbaarheid. Het vraagt om een brede en integrale aanpak waarin preventie, vroegtijdige signalering en het stimuleren van de dialoog centraal staan.

Financiële samenvatting

Hoofdpijn: we werken toe naar een sluitende begroting 2026

In deze Zomernota 2025 doen wij voorstellen voor bijsturing op de meerjarenbegroting. Enkele maanden geleden hebben wij met u raadsinformatienota “Project inzicht en wendbaarheid” (Z25.000837) besproken, met plannen om het “ravijnjaar 2026” te overbruggen. Toen was het voornemen om deels in te teren op de algemene reserve voor 2026 en 2027, in 2028 een sluitende begroting te presenteren en het overschot in 2029 weer terug te geven aan de algemene reserve. Uw raad heeft ons ook richting gegeven via de moties “Beheersing kosten GR’en en VP’en (M092)”, “Benchmark kosten en opbrengsten per taakveld” (M095) en “Zero based budgeting” (M103).

Inmiddels is de realiteit veranderd. Het is in de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk duidelijk geworden dat het Rijk gemeenten deels tegemoetkomt in het “ravijnjaar”, althans voor 2026 en 2027. Voor 2028 blijven grote kortingen ontstaan. Vanwege deze nieuwe realiteit is ons advies om te werken aan een sluitende begroting 2026, en waar mogelijk ook 2027.

Tegelijkertijd zijn er ook nieuwe inzichten bij gekomen ten opzichte van enkele maanden geleden, met name: de structurele effecten uit de Jaarrekening 2024, de begrotingen van verbonden partijen en voorlopige bedragen voor de beheerplannen openbare ruimte.

In deze Zomernota 2025 ziet u voorstellen voor bijsturing om een sluitende begroting 2026 mogelijk te maken. Er is nog geen sluitende begroting 2026, maar we zijn onderweg. We doen voorstellen voor ruim € 5 miljoen ombuiging op de begroting. Dit is een combinatie van technische bijsturing op de begroting, inboeken van de voordelen van het gemeentefonds en bezuinigingen.

Voor de bezuinigingen hebben we enkele maanden geleden aangegeven 4 domeinen op het oog te hebben: preventie sociaal domein, duurzaamheid, verbonden partijen en stijging Ozb niet-woningen naar het regionaal gemiddelde. De bezuinigingen op preventie sociaal domein (vanaf 2028) en duurzaamheid (vanaf 2026) worden nu opgevoerd. Bij de verbonden partijen is € 450.000 van de beoogde € 600.000 besparing gerealiseerd. Voor de Ozb niet-woningen stellen wij voor om het ingroeipad naar het regionaal gemiddelde te versnellen, en tegelijkertijd de Ozb woningen minder te verhogen dan de reguliere indexatie. Ook is er een besparing ingeboekt op de organisatie, als uitvoering van de Motie “organisatiekosten omlaag” (motie M90-2024).

Aanvullend op dit pakket doen wij in deze Zomernota andere bezuinigingsvoorstellen, zoals het stoppen van de huishoudelijke hulp toelage en het stoppen met public affairs en lobby. Verder geldt in algemene zin dat wij “met de handrem erop” deze zomernota presenteren en terughoudend zijn geweest met nieuwe kosten opvoeren. Ook richting maatschappelijke organisaties en de ambtelijke organisatie, die erg onder druk staat, houden wij de hand op de knip. De komende maanden gaan wij deze Zomernota uitwerken in de Programmabegroting 2026.

In deze Zomernota 2025 is de Meicirculaire 2025 nog niet verwerkt, maar zodra deze gepubliceerd is, sturen wij de uitwerking hiervan naar u toe zodat deze gebruikt kan worden bij uw beraadslagingen. In deze Zomernota hebben wij overigens wel diverse voorlopige bedragen voor deze circulaire opgenomen over het gemeentefonds welke zijn gebaseerd op de voorjaarsnota van het Rijk.

Vooruitblik meerjarig

Vanaf 2028 is er opnieuw een ravijnjaar situatie in het gemeentefonds. Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren, kan het nog een tijd duren voor er daadwerkelijk door het Rijk keuzes worden gemaakt om al dan niet gedeeltelijk de pijn te verlichten voor gemeenten.

Ook maken wij ons zorgen over de herverdeling van het gemeentefonds, die vanaf 2027 opnieuw verder gaat. In potentie leidt dit tot structureel € 2,6 miljoen nadeel, maar het ingroeipad is onbekend. Het is onbekend of de vervolgonderzoeken van de herverdeling leiden tot verlichting voor nadeelgemeenten zoals Zuidplas. In maart stuurde de minister een brief over de herverdeling naar gemeenten, waarin ze nog geen blijk gaf van aanpassing. Ook uit de benchmark van de provincie met vergelijkbare gemeenten blijkt dat wij het minste gemeentefonds krijgen (€ 77 per inwoner minder dan het gemiddelde, oftewel circa € 3,6 miljoen).

Verder is duidelijk geworden dat er voor de beheerplannen voor openbare ruimte, waar de komende maanden aan gewerkt wordt, meer geld benodigd is om al onze assets in de openbare ruimte kwalitatief op orde te houden. Voor beide onderdelen (herverdeling en beheerplannen) geldt dat wij in deze zomernota nadelen opvoeren in de meerjarenbegroting, in een oplopende reeks. Met de kennis van nu lijkt dit het meest realistisch. Wij monitoren beiden goed en informeren u als er nieuwe informatie is.

Deze context van nadelen in de meerjarenbegroting, met name van 2028, geeft aanleiding om met uw raad na te gaan denken over verdere toekomstige bijsturing op de begroting. De benchmark met vergelijkbare gemeenten die de provincie Zuid-Holland aan ons heeft aangeboden, die bijlage is in het Zomernota dossier, kan handvatten bieden voor het gesprek hierover.

Begrotingsjaar 2025

In de bovenstaande teksten is toelichting gegeven op de strategie voor 2026 en 2027 (sluitend proberen te maken) voor 2028 en verder (toekomstige bijsturing nodig). De Zomernota heeft niet alleen een kaderstellende functie voor de meerjarenbegroting, maar is ook een bijstellingsrapportage voor 2025. In de jaarschijf 2025 zien wij op dit moment een verslechtering van het resultaat. Tegelijkertijd zijn er twee posten in beeld die misschien voor verlichting kunnen geven:

- Mogelijk komt het Rijk nog met compensatie voor tekorten op Jeugdhulp voor 2023 en 2024 (de “claim” van gemeenten is omgerekend naar Zuidplas € 1,2 miljoen).
- Een deel van het volume van investeringskredieten van de Jaarrekening 2024 is doorgeschoven naar 2025, waardoor een éénmalig voordeel op de kapitaallasten is te verwachten. Dit nemen wij op in de Najaarsnota 2025.

Voor bijsturing begrotingsjaar 2025 stellen wij geen apart bezuinigingstraject voor. Tegelijkertijd streven wij naar vermindering van het huidige tekort, zodat niet al te veel ingeteerd hoeft te worden op de algemene reserve bij de Jaarrekening 2025. Wij monitoren de situatie en actualiseren het financieel beeld bij de Najaarsnota 2025.

Resultaat Zomernota 2025

In de onderstaande tabel staat een overzicht van het resultaat van deze Zomernota 2025. Voor de volledigheid is hierin ook het structureel begrotingsresultaat opgenomen. Dit is op basis van gegevens van dit moment.

Financiële samenvatting 2025	2025	2026	2027	2028	2029
				Bedragen x € 1.000	
Beginstand begroting vóór Zomernota 2025					
Begrotingssaldo 2025-2028 (incl. Najaarsnota & Septembercirculaire)	-298	-5.248	-5.178	-5.462	-5.462
Toetreding Regionale belastinggroep & transitiekosten (R24.000152)		-195	5	5	5
Aanvullend krediet Uitbreiding KC Koningskwartier (R24.000152)		-23	-23	-23	-22
Kredieten kunstgrasvelden (R24.000138)		-49	-47	-46	-45
Aanvullende kredieten hockeyvelden (R25.000015)		-16	-16	-16	-16
Oplopende afschrijvingslasten geplande investeringen					-557
Beginstand begrotingssaldo Zomernota 2025	-298	-5.531	-5.259	-5.542	-6.097
Totaal wijzigingen Zomernota 2025	-2.287	4.942	3.459	2.023	1.068
Begrotingssaldo na Zomernota 2025	-2.585	-589	-1.800	-3.519	-5.029
Berekening structureel begrotingssaldo					
Huidig incidenteel saldo conform Begroting 2025	303	160	203	313	-
Nieuwe posten als incidenteel bestempelen (ICT projecten)	270	230			
Totaal incidenteel saldo	573	390	203	313	-
Structureel saldo na Zomernota 2025	-2.012	-199	-1.597	-3.206	-5.029

Hieronder volgt een samenvattende tabel met de grootste mutaties.

Overzicht grootste mutaties Zomernota 2025		2025	2026	2027	2028	2029
Verschillen > € 100.000						
		Bedragen x € 1.000				
Beginstand begrotingssaldo Zomernota		-298	-5.531	-5.259	-5.542	-6.097
Technische bijsturing begroting	Gemeentefonds groeigemeente indicatoren		476	476	476	476
	Verwijderen budgetten zonder structureel bestedingsplan	248	284	284	284	284
	Benutten subsidiemogelijkheden	100	150	200	250	250
	Subtelling	348	910	960	1.010	1.010
Investeringskredieten en rente	Effect nog niet afsluiten kredieten uit Jaarrekening 2024	PM				
	Fasering investeringen, effect op afschrijvingslasten		726	851	1.173	894
	Rente prognose	-311	975	305	713	713
	Stelpost afschrijvingslasten toekomstig planningsoptimisme			100	470	870
	Subtelling	-311	1.701	1.256	2.356	2.477
Sociaal domein	Kostenstijging sociaal domein (Jeugd)	-400	-400	-400	-400	-400
	Kostenstijging sociaal domein (WMO)	-530	-530	-530	-530	-530
	Gemeentefonds - inschatting Voorjaarsnota (Jeugdhulp middelen)	704	1.550	1.464	704	704
	Gemeentefonds - inschatting Voorjaarsnota (extra besparingen Jeugd)	-	-	-	-1.420	-1.420
	Gemeentefonds - inschatting Voorjaarsnota Wmo	-	473	-	-	-
	Jeugdhulp - ingroeipad voor huidige taakstelling Jeugd 9 ton	-250	-125			
	Jeugdhulp - eigen bijdragen en verkorten trajectduur vanaf 2028				558	558
	Bijstelling participatiebudget Jaarplan 2025	-500	-325	-325	-325	-325
	Subtelling	-976	643	209	-1.413	-1.413
Fysiek domein	Beheerplannen openbare ruimte			-1.340	-2.670	-4.000
	Aanvullende subsidie Sportstichting Zuidplas	-507	-314	-314	-314	-314
	Wagens gladheidsbestrijding vervangen (lease)		-200	-200	-200	-200
	Extra inkomsten/ bijstelling lasten duurzaamheid	400				
	Kwartiermakersfunctie netcongestie	-225				
	Risico voortgang taakstelling vastgoed	-325				
	Subtelling	-657	-514	-1.854	-3.184	-4.514
Gemeentefonds	Inschatting herijking gemeentefonds	-	-	-480	-960	-1.440
	Gemeentefonds - inschatting Voorjaarsnota (demping ravijnjaar)	-	840	886	865	870
	Decembercirculaire 2024	184	175	292	405	520
	Subtelling	184	1.015	698	310	-50

Vervolg tabel vorige pagina		2025	2026	2027	2028	2029
Verbonden partijen	Loon- en prijsontwikkeling		-850	-783	-827	-803
	Nieuw beleid		-80	-80	-80	-80
	Bezuinigingen		457	363	363	363
	GR Jeugdhulp toename naar prijspeil 2025 (in 2024 onttrekking reserves)	-653	-417	-419	-419	-419
	Subtelling	-653	-890	-919	-963	-939
Organisatie ontwikkelingen	Automatisering projecten	-405	-565	-335	-335	-335
	Motie organisatiekosten		350	350	350	350
	Formatie uitbreiding "span of control"	-382	-382	-382	-382	-382
	Overige formatie uitbreidingen		-470	-520	-620	-620
	Reservering stelpost groei voor bedrijfsvoering		400	400	400	400
	Versterken opgavemanagement Vitaliteit dorpen & Landschappelijk Zuidplas	-285				
	Correctie personeelsbegroting	160	160	160	160	160
	Subtelling	-912	-507	-327	-427	-427
Bezuinigingen	Bezuiniging duurzaamheid		100	200	300	400
	Bezuiniging preventie sociaal domein				375	500
	Subtelling	-	100	200	675	900
Belastingen	Indexatie Ozb; raming obv 2,7%		400	400	400	400
	Indexatie overige belastingen/leges; raming obv 2,7%		100	100	100	100
	Ozb stijging niet-woningen		500	1.077	1.655	2.233
	Verlaging Ozb woningen		-150	-150	-150	-150
	Subtelling	-	850	1.427	2.005	2.583
Stelposten	Inschatting loon & prijs compensatie Meicirculaire 2025		1.900	1.900	1.900	1.900
	Reservering stelpost Prijs 2026-2029		-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
	Vrijval stelpost Prijs 2025-2028	553	553	553	553	553
	Nieuwe Cao tranche 2025-2026; indicatief bedrag	-550	-1.450	-1.450	-1.450	-1.450
	Vrijval stelpost Loon 2025-2028	862	1.150	1.150	1.150	1.150
	Subtelling	865	1.053	1.053	1.053	1.053
Overige mutaties	Overige mutaties	-175	581	756	601	387
Totaal mutaties		-2.287	4.942	3.459	2.023	1.068
Begroting na Zomernota 2025		-2.585	-589	-1.800	-3.519	-5.029

Vooruitblik naar Begroting 2026

Deze Zomernota 2025 is niet alleen een bijsturingsinstrument op de begroting van 2025 maar ook van de meerjarenbegroting met de jaarschijven 2026-2029. In de zomernota is de kaderstelling begrepen van de nieuw op te stellen meerjarenbegroting 2026-2029. Met het oog hierop hebben wij ook baten en lasten voor de nieuwe jaarperiode in kaart gebracht. Het doel is om op een consistente manier om te gaan met deze jaarschijven, om stabiliteit in het systeem van begroten te continueren. Met de zomernota 2025 kijken we vooruit, wat is er nodig qua bijsturing om te komen tot een gezonde financiële huishouding, tot een structureel dekkende begroting die voldoet aan de criteria van de toezichthouder, de provincie Zuid-Holland. In de zomernota 2025 stellen we de kaders op welke we uitwerken in de begroting 2026.

In de bijlage Financieel technische uitgangspunten (zie bijlage 1) staan voorstellen voor de indexen voor de Begroting 2026. Bij het opmaken van de Begroting 2026 maken wij de definitieve keuze voor de te hanteren index.

Programma 1: Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Inleiding

De gemeente Zuidplas stelt de inwoner centraal in haar handelen. We werken aan een toegankelijke en dienstverlenende overheid die zichtbaar aanwezig is in de samenleving. Dit doen we door laagdrempelig contact met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, en door te zorgen voor een veilige leefomgeving en een vlotte, zorgvuldige afhandeling van producten zoals reisdocumenten. Onze digitale dienstverlening via www.zuidplas.nl wordt steeds vaker gebruikt voor het regelen van gemeentelijke zaken. Via www.maakzuidplas.nl betrekken we inwoners actief bij beleid en plannen. Heldere communicatie is daarbij essentieel. We zijn transparant over de ruimte voor participatie, over de manier waarop inbreng wordt verwerkt en over de afwegingen die aan bestuurlijke keuzes ten grondslag liggen. Zo versterken we het draagvlak en de legitimiteit van ons lokaal bestuur.

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel product

Ondersteunen van inwoners bij de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Verwachtingen bij inwoners en belanghebbenden helder maken door duidelijk te communiceren én goed na te denken over hoe we communiceren. Vooraf aangeven hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Ontwikkelingen

Participatie

In het voorjaar van 2025 werken we verder aan de Bestuursopdracht participatie met als doel verbeterde werkprocessen en gelijke verwachtingen rond participatie in Zuidplas. Dat doen we door het participatiebeleid (kader participatie) aan te passen aan de kennis van nu en door externe deskundigheid in te zetten waar mogelijk. Zo zijn we in april gestart met themasessies voor raadsleden en collega's uit de ambtelijke organisatie. En werken we aan een verbeterde versie van het afwegingskader om aan de voorkant betere keuzes te kunnen maken over de inzet van participatie. We geven invulling aan deze ambities binnen de bestaande middelen, al brengt dit beperkingen met zich mee in tempo, uitvoering en mogelijkheden voor het kader Participatie. De huidige toegekende middelen voor (digitale) participatie lopen tot en met 2025 en zijn niet langer beschikbaar, maar wel nodig, in 2026 en verder.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Er is een visie op inkoop opgesteld, die ambtelijk is besproken. Voortvloeiend vanuit de visie wordt op dit moment het inkoopbeleid geactualiseerd. Met de actualisatie past het beleid beter bij de aanbestedingen en inkopen van een groeiende en grotere gemeente. In de tweede helft van het jaar wordt het inkoopbeleid geïmplementeerd in de organisatie.

WOO

Er is een WOO-jurist aangetrokken die het toenemende aantal WOO-verzoeken kan begeleiden. De afhandeling van WOO-verzoeken blijft veel capaciteit van de organisatie vragen. Deze inspanningen en capaciteit zal geregistreerd gaan worden om hier verder inzicht in te krijgen.

De stappen voor de actieve openbaarmaking zijn afhankelijk van de wet- en regelgeving. Als gemeente voldoen we aan de eisen die gesteld worden aan de actieve openbaarmaking.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?									
1. De huidige gemeentelijke schriftelijke communicatie is 80% op B2 niveau en 20% op B1 niveau. Op de gemeentelijke website is de verhouding 61% op B2 niveau en 35% op taalniveau B1. Bij de voorjaarsnota is besloten geen extra geld hiervoor beschikbaar te maken. Daarom blijft gedurende het collegeprogramma 2022-2026 dit communicatieniveau gehandhaafd.									

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting2026			
Communicatie B1 niveau (schriftelijk)	20%	20%	20%	20%	20%	20%			
Communicatie B1 niveau (website)	35%	35%	35%	35%	35%	35%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Middels de Zuidplas academie worden de collega's getraind om met de schrijfwijzer te kunnen schrijven op B1 niveau.		De schrijfwijzer is gereed en helpt bij het schrijven op B1-niveau

Participatie

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?									
1. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces. Dit gebeurt conform Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, geldig per 25 maart 2023 tot op heden.									

2. Vanaf 2024 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uitvoeren van de uitkomsten van de in 2024 uitgevoerde bestuursopdracht over participatie, waarbij gekeken is naar het Kader Participatie, de checklist en de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. Met de bestuursopdracht werken we toe naar een verbeterde werkwijze voor het vastleggen van participatietrajecten in de gemeente (projecten en beleid van de gemeente als initiatiefnemer). Zo moet deze werkwijze bijdragen aan eenduidigheid en praktische uitvoerbaarheid. Op deze manier ontstaat een zorgvuldig, voorspelbaar proces van informeren en betrekken van de omgeving. Belangrijk is dat we vooraf belangen en kaders afwegen voordat besluitvorming plaatsvindt.	Aangevraagd in Begroting 2025: Inc. € 30.000 voor deskundigheidsbevordering; organisatie breed opleiden (projectleiders, beleidsmakers, communicatieadviseurs) in de participatiewerkwijze.	De vernieuwde participatieaanpak is in een vergevorderd concept. Er is een participatieve bijeenkomst geweest over participatie bij de programmacommissie. Naast het kader participatie, wordt ook de verordening geactualiseerd. De verwachting is dat het Kader en de Verordening na het zomerreces in de programmacommissie zullen worden behandeld.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. In 2026 streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemingsklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed. In 2025 wordt er gewerkt conform het vernieuwde inkoopbeleid.								
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026		
Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t				-	maximaal		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Het inkoopbeleid wordt geïmplementeerd		Er is een visie op inkoop opgesteld, die ambtelijk is besproken. Voortvloeiend vanuit de visie wordt op dit moment het inkoopbeleid geactualiseerd. Vervolgens wordt deze in de tweede helft van het jaar geïmplementeerd. Het SROI gedeelte in het inkoopbeleid wordt herzien en er wordt een apart SROI beleid opgesteld.

1.2 De inkoopfunctie van Zuidplas wordt (mogelijk) herijkt		Voortvloeiend uit de visie op inkoop, worden de werkzaamheden van team inkoop verbreed met onder andere contractregistratie. Hierbij wordt gekeken naar de functies die benodigd zijn in het team.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. In 2025 voldoet Zuidplas voor 80% en in 2026 voor 85% aan de maatregelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid. De doelstelling is aangepast op basis van de huidige voortgang en de omvang en impact van de maatregelen die nog open staan.								
2. Vanuit het borgingskader 3.0 wordt het AVG-volwassenheidsniveau in een percentage uitgedrukt. De eerder geformuleerde doelstelling wordt aangepast aan dit borgingskader en wordt: De gemeente gaat naar een AVG-volwassenheidsniveau van 60%. Dit is corresponderend met het voormalige niveau 3.								
We gaan naar een AVG-volwassenheidsniveau van 60% van de AVG voor eind 2026. In 2025 gaan we naar een volwassenheidspercentage van 40%.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026		
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	60%	60%	80%	68%	85%		
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	Niveau 1		Niveau 2	35% Niveau 1/2	60% Niveau 3		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Het privacybeleid wordt geactualiseerd		Op dit moment wordt er gewerkt aan gezamenlijk Privacy- en Security-beleid. Naar verwachting is dit traject in Q3 volledig afgerond en vastgesteld in het college.
1.2 Alle medewerkers hebben een basistraining veilig werken gevolgd		Alle nieuwe medewerkers volgen de kennissessie <i>Veilig werken met Privacy & Informatieveiligheid</i> . Daarnaast wordt de basistraining <i>Informatiebeveiliging en AVG</i> als e-learning aangeboden aan alle medewerkers via de Zuidplas Academie. Iedereen ontvangt bovendien tweewekelijks een bewustwordingsvraag (met toelichting) per e-mail. Ook wordt minimaal één keer per maand een onderwerp rond informatieveiligheid of privacy uitgelicht op het intranet.

		Vanuit Security en Privacy gezamenlijk wordt er een (hernieuwd) “ambassadeursprogramma” opgezet als schakel tussen de organisatie en de centrale functionarissen en kaders. Na de zomer wordt extra ingezet op privacy- en informatieveiligheidsstrainingen gericht op specifieke doelgroepen binnen de organisatie.
1.3 Alle verwerkingen die vallen onder de gemeente worden bijgewerkt in het verwerkingsregister		Momenteel loopt het project rondom de i-navigator. Dit is tooling waarin niet alleen de processen en informatiehuishouding van de gemeente in kaart worden gebracht, maar die tevens input levert voor de BIV-classificatie (Beschikbaarheid, Integriteit en Vertrouwelijkheid) en direct volledig dient als Verwerkingsregister in de zin van de AVG. Dit project is in 2025 afgerond en daarmee heeft gemeente Zuidplas een volledig operationeel verwerkingsregister.
1.4 De benodigde data protection impact assessment (DPIA) analyses op de verwerkingen worden uitgevoerd. DPIA is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. Zodat de organisatie maatregelen kan nemen om deze risico's te verkleinen.		De tweede helft van 2025 (nadat het verwerkingsregister operationeel is) wordt gebruikt om de stand van zaken inzichtelijk te krijgen rondom achterstanden en te starten met het uitvoeren van de pre-DPIA's. In 2026 wordt een begin gemaakt met het inlopen van de achterstanden op de DPIA's. DPIA's op voorgenomen nieuwe hoog-risico verwerkingen worden direct uitgevoerd onder begeleiding van de Privacy Officer.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We zetten meer in op public affairs.” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. Uiterlijk 1-1-2026 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het opstellen en beheren van de lobby-agenda in de organisatie belegd en is er een eerste agenda opgesteld.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Eind 2024/begin 2025 wordt gestart met een verkenning naar de benodigde capaciteit en middelen om te komen tot 1) een met de regio afgestemde inhoudelijke lobby agenda en 2) om Public Affairs (PA) middels een werkproces en kennisontwikkeling in brede zin in te bedden en verder te professionaliseren binnen Zuidplas.	Aangevraagd in Begroting 2025: Inc.€ 80.000.	<u>Voorstel tot het laten vervallen van de inspanning</u> De inspanning wordt stopgezet in 2026. Vanwege de heroverwegingen wordt het budget geschrapt.

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel product

Zuidplas staat voor een dienstverlening, die optimaal bereikbaar, transparant, efficiënt en bij de tijd is. In de dialoog met inwoners en ondernemers stelt de gemeente zich dienstbaar en klantgericht op. Inwoners en ondernemers ervaren de gemeente als een professionele organisatie die hen serieus neemt, meedenkt en flexibel inspeelt op hun vragen en behoeften.

Ontwikkelingen

De gemeentelijke dienstverlening staat in 2025 voor grote opgaven. Binnen het cluster Publieksplein werken we aan het versterken van de basis en het vernieuwen van processen. De focus ligt op digitalisering, procesoptimalisatie en investeren in medewerkers via opleiding, begeleiding en coaching. Tegelijkertijd is sprake van structurele onderbezetting en beperkte ontwikkelruimte, wat leidt tot knelpunten in de roosters en risico's voor de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening.

Op basis van een recent adviesrapport is duidelijk geworden dat uitbreiding van de formatie en versterking van de beleidscapaciteit noodzakelijk zijn. In deze zomernota vragen we daarom extra middelen om structureel te kunnen investeren in een toekomstbestendige dienstverlening. Een belangrijke stap hierin is het tijdelijk ingehuurd personeel structureel aan ons te binden. Op dit moment zijn we goed op weg en verwachten we deze stap met succes te behalen en daarmee al deze medewerker eind 2025 als vast personeel in dienst te hebben. Dit zorgt voor meer rust, stabiliteit en duurzame kennisopbouw binnen het team en een structurele mate van dienstverlening.

De paspoortpiek vraagt om extra inzet op flexibiliteit en klantgerichtheid. Daarnaast wordt ingezet op een betere onboarding van nieuwe medewerkers, toepassing van NVVB-werkprocessen en uitvoering van gerichte verbetermaatregelen naar aanleiding van de zelfevaluatie. Ook wordt gewerkt aan een actueel kwaliteitshandvest en duidelijke servicenormen, passend bij de verwachtingen van inwoners.

Tot slot zijn de voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 gestart. Hierin staan transparantie, inclusiviteit en een zorgvuldige uitvoering centraal, met extra aandacht voor communicatie, participatie en integriteit.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Flexibel inspelen op de arbeidsmarkt.	Uitbreiding formatie Publieksplein:	De huidige formatie is structureel ontoereikend om de wettelijke taken doorontwikkeling van de dienstverlening op een stabiele manier te kunnen borgen. Door ziekte, verlof en scholing ontstaat er

	zie voorstel op programma financiële producten	regelmatig druk op de roosters, wat leidt tot uitval, kwaliteitsverlies en ad-hoc oplossingen. Extra formatie is daarom noodzakelijk om structurele rust en ruimte te creëren binnen de teams. We zetten in op het structureel omzetten van tijdelijke inhuur naar vaste dienstverbanden. Hiermee borgen we kennis en continuïteit, verminderen we afhankelijkheid van de externe markt en bouwen we aan een duurzame bezetting. Ook binnen Call & Host versterken we de vaste kern, zodat we de bereikbaarheid en klantgerichtheid kunnen blijven garanderen. Door samenwerking tussen de teams en inzet op traineeships en doorgroeimogelijkheden, ontstaat een stabiele, toekomstbestendige organisatie die beter kan inspelen op veranderende behoeften van inwoners en opgaven in de uitvoering.
2.De (belangrijkste) werkprocessen van de producten van burgerzaken beschrijven		We zijn in 2025 gestart met het in kaart brengen van de werkprocessen. Het in kaart brengen en beschrijven van de werkprocessen binnen Burgerzaken en Call & Host is essentieel om te komen tot een efficiënte en toekomstgerichte werkwijze. Door deze processen te analyseren en te structureren, krijgen we zicht op knelpunten, voldoen we beter aan wet- en regelgeving en kunnen we verantwoordelijkheden helder beleggen. Deze aanpak draagt bij aan eenduidige werkinstructies, betere begeleiding van medewerkers. Ook zijn we gestart met de inzet van de Buiten Beter-app, waarmee inwoners eenvoudig meldingen kunnen doen in de openbare ruimte, wat bijdraagt aan een meer responsieve en toegankelijke dienstverlening.
3.Een plan van aanpak om te komen tot een strategische visie op dienstverlening met een concreet uitvoeringsplan		Om de dienstverlening binnen de gemeente Zuidplas toekomstbestendig en effectief te maken, is het noodzakelijk om een strategische visie op dienstverlening te ontwikkelen. Dit plan biedt een helder kader voor de richting en prioriteiten binnen onze gemeentelijke dienstverlening. Het concreet maken van deze visie zorgt ervoor dat we als organisatie proactief kunnen inspelen op ontwikkelingen en verwachtingen van inwoners en ondernemers. De ambitie om tot een uitvoeringsplan te komen vraagt bovendien om uitbreiding van o.a. beleidscapaciteit. Beleidscapaciteit is nodig om de complexe vraagstukken rondom dienstverlening grondig te onderzoeken, beleidskaders te formuleren en de vertaalslag te maken naar praktische uitvoering. Dit versterkt niet alleen de kwaliteit

		van onze dienstverlening, maar draagt ook bij aan een efficiënte en toekomstgerichte werkwijze.
4.De servicenormen worden geactualiseerd		<p>Om de dienstverlening beter te laten aansluiten op de verwachtingen van inwoners en ondernemers, worden de verouderde servicenormen geactualiseerd. In 2024 zijn we gestart met een nulmeting om de servicenormen systematisch te kunnen monitoren en gericht te sturen op het realiseren van het gewenste serviceniveau. We stellen heldere, realistische en meetbare normen op die richting geven aan de uitvoering én als sturingsinstrument kunnen worden gebruikt.</p> <p>Voor succesvolle implementatie is voldoende personele capaciteit nodig. Alleen met een goed bezet en goed opgeleid team kunnen de normen structureel worden toegepast en geborgd. Daarom investeren we in training, coaching en kennisontwikkeling, zodat medewerkers de nieuwe normen niet alleen kennen, maar deze ook consequent en klantgericht kunnen toepassen. Zo maken we servicenormen tastbaar in de dagelijkse praktijk en versterken we de kwaliteit van onze dienstverlening.</p>

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel product

Zuidplas draagt zorg en verantwoordelijkheid voor een veilige en leefbare gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Ontwikkelingen

Verharding en polarisatie in onze samenleving zijn merkbaar en zorgen ervoor dat de sociale cohesie onder druk staat. Dit heeft impact op het veiligheidsbeleid. Het vraagt om een brede en integrale aanpak waarin preventie, vroegtijdige signalering en het stimuleren van de dialoog centraal staan. In januari 2025 is daarom de *Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten (Wgs-PGA)* aangenomen door de Eerste Kamer. Met de inwerkingtreding van deze wet is het voor gemeenten niet alleen wettelijk mogelijk, maar ook verplicht geworden om persoonsgegevens te delen met partners zoals politie, Openbaar Ministerie, jeugdhulp, GGZ en onderwijsinstellingen, wanneer er sprake is of een vermoeden bestaat van radicalisering of terroristische dreiging. Van gemeenten wordt verwacht dat zij een lokale samenwerkingsstructuur inrichten en hierin procesregie voeren. In dat kader vindt oprichting van de zorg- en veiligheidskamer in Zuidplas plaats.

We signaleren daarnaast een sterk toenemende hulpvraag vanuit zorg- en veiligheidspartners bij complexe casuïstiek. Vooral op het gebied van personen met onbegrepen gedrag al dan niet in combinatie met criminele activiteiten, vraagt om een doeltreffende en persoonsgerichte aanpak. Het zorgt voor veel meer dossiers en hulpverzoeken voor het team Veiligheid dat samen met het sociaal domein een belangrijke spil vormt in het voeren van regie. Daarbij zien

we dat de rol van de adviseur openbare orde wringt met de procesregierol binnen het multidisciplinaire overleg. Het domein zorg en veiligheid ontwikkelt zich in onze gemeente zichtbaar sterk tot een breed en complex beleidsveld, waarin de gemeente een steeds grotere regierol vervult. Van het team Veiligheid vraagt de toename en verzwaring van de casuïstiek om een structurele, flexibele en adequate inzet.

De aanpak van jeugdoverlast verdient voortdurend aandacht. Op dit moment is een sterke toename van hinderlijk en overlast gevend gedrag door groepen jongeren waarneembaar. Binnen deze groepen bevinden zich ook jongeren die betrokken zijn bij strafbare feiten of crimineel gedrag. Het gaat hier soms om zeer jonge aanwas die de criminaliteit ingezogen wordt. De online-wereld waarin jongeren zich digitaal snel bewegen speelt hierbij een belangrijke rol. Jeugdgroepen en jeugdnetwerken die problemen veroorzaken hebben een negatieve invloed op de samenleving door de overlast en onveiligheid die zij veroorzaken. Het tast het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers aan. Met het project 'Dealbreakers' wordt samen met de politie, scholen, ouders/verzorgers én jongeren zelf bewustwording gecreëerd aangaande de negatieve gevolgen van drugscriminaliteit. Het biedt handelingsperspectieven om de weerbaarheid bij jongeren te vergroten en een positief toekomstperspectief te ontwikkelen.

Zuidplas blijft geconfronteerd worden met ondermijnende criminaliteit, zoals drugshandel, witwassen, arbeidsuitbuiting en excessief geweld. Deze hardnekkige vormen van criminaliteit hebben een ontwrichtende werking op onze maatschappij en samenleving. De aanslag in 2024 met een explosief op een woning Nieuwerkerk aan den IJssel is hiervan een voorbeeld en laat zien dat criminelen geweld niet schuwen. De aanpak van ondermijnende criminaliteit blijft dan ook een van onze belangrijkste speerpunten. Criminelen maken van de bovenwereld gebruik om verdiend crimineel vermogen wit te wassen, bijvoorbeeld via aankopen van en handel in vastgoed. Ongemerkt verstevigen zij zo hun invloed op onze samenleving en het vraagt dan ook om zorgvuldig onderzoek als vermoed wordt dat bijvoorbeeld vergunningen worden misbruikt. Als dit blijkt, kan de aanvraag worden geweigerd of een afgegeven vergunning ingetrokken worden. Zo wordt voorkomen dat criminelen zich wortelen in de gemeente Zuidplas, criminele activiteiten worden faciliteert en bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd. In Q2 2025 wordt daarom in Zuidplas het BIBOB-beleid (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen) geactualiseerd, waarmee we de integriteit van aanvragers kunnen toetsen. Hoewel dit beleidskader gereed is, ontbreekt door de heroverwegingen nog toereikende uitvoeringscapaciteit om BIBOB-toetsing gedegen uit te kunnen voeren. De meerwaarde van BIBOB-toetsing is reeds aangetoond in een eerder geval waarin een grote criminele transactie in Zuidplas kon worden voorkomen. Dat ging echter ten koste van andere zaken die door het oppakken van dit dossier niet konden worden opgepakt. We blijven verkennen of BIBOB-dossiers in de huidige formatie kunnen worden opgepakt en welke prioriteiten daarbij moeten worden gesteld.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "*Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid.*" uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. In de periode 2023-2026 blijkt uit bevolkingsonderzoek (veiligheidsmonitor) dat het veiligheidsgevoel bij inwoners in de gemeente niet lager wordt gewaardeerd dan met een 6,5.

2. In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevorderd is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.

Effectindicator	Realisatie 2019 (Nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026		
Veiligheidsgevoel bij inwoners			6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.		
Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	329,28	< 376,03	< 376,03	< 376,03	< 376,03		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen van onder andere beleidsregels Bibob, beleidsregels woonoverlast en huisuitzettingen. Ook vindt herziening van de APV plaats.		Het college verwacht de beleidsregels BIBOB in Q2 2025 vast te stellen. De herziening van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is in mei in de gemeenteraad behandeld. Hierop volgend worden de beleidsregels woonoverlast en huisuitzettingen vastgesteld.
1.2 We maken een probleemanalyse in het kader van polarisatie, radicalisering en extremisme om in te kunnen spelen op onderliggende oorzaken, betrokken groepen en context en zorgen bij uitbreiding op een thematische inzet		Uit het districtelijke Regionale Netwerk Organisatie overleg (CTER) is gebleken het borgen van de thematische aanpak van radicalisering en polarisatie onder regie van het Zorg en Veiligheidshuis en later op lokaal niveau als thema in de zorg- en veiligheidskamer voorliggend is op de probleemanalyse. De nieuwe “Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten” treedt in werking op 1 juli 2025 en verplicht het college om hierin een lokale aanpak te formuleren. We volgen de regionale lijn en behouden de nauwe samenwerking met regionale en lokale partijen & zorg- en veiligheidspartners om zo de negatieve effecten van polarisatie tegen te gaan. Er wordt verkend samen met de NCTV hoe de versterkingsgelden ingezet kunnen worden in onze gemeente.
1.3 Intensiveren opbouw netwerk en contacten met stakeholders en partners in het veiligheidsdomein.		Er is een werksessie met de sociaal makelaars, de wijkGGD en de adviseur zorg en veiligheid geweest. De WijkGGD heeft deelgenomen aan de Wijksafari georganiseerd door de wijkcoördinator van Nieuwerkerk aan den IJssel. Met de oprichting van de zorg- en veiligheidskamer op lokaal niveau ontstaat de mogelijkheid als knooppunt te fungeren. De kamer kan hierin faciliteren door het ketennetwerk te borgen middels overlegvormen

		op zowel thema- als casusniveau in ieder geval binnen de bredere zorg & veiligheid context. Als onderdeel van een bredere aanpak zorg & veiligheid zijn er duurzame overleggen met de OSA Zorg & Veiligheid van de politie en de gemeente Waddinxveen.
1.4 Inzetten op polarisatie en verharding in de samenleving met onze ketenpartners op het gebied van zorg- en veiligheid.		Er wordt in lijn met de regionale aanpak door ons in samenwerking met onze ketenpartners ingezet op (het voorkomen van) polarisatie en extremisme. We nemen deel aan het project Bondgenoten. De bondgenotenmethodiek bestaat uit een belangrijk netwerk van sleutelfiguren op lokaal niveau zoals afgevaardigden van kerken, moskeeën, scholen, (sport)verenigingen, bedrijven etc. Het doel is om ervoor te zorgen dat in tijden van onrust partijen als politie, gemeente en gemeenschap niet tegenover maar juist naast elkaar staan.
1.5 Handhavingsteam is onderdeel van projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners.		Handhavers worden zoveel mogelijk betrokken in projectmatige aanpakken. Hierbij valt te denken aan het oppakken van jeugdoverlast rondom winkelcentrum De Reigerhof in Nieuwerkerk aan den IJssel. Politie, Handhaving, team Veiligheid en andere partners werken daar nauw samen om jeugdoverlast een halt toe te roepen. Ook participeren handhavers bij controles op bijvoorbeeld het gebied van ondermijning, in situaties waar dat gewenst is. Ook projectmatige aanpakken rond verkeersveiligheid neemt handhaving aan deel.
2.1 Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.		Met de politie vindt maandelijks overleg plaats over het verloop van de criminaliteitscijfers. Analyse wordt gebruikt voor nadere duiding op basis waarvan een preventieve en/of repressieve aanpak kan worden bepaald. Geven de criminaliteitscijfers aanleiding om buiten het regulier overleg om te schakelen, dan gebeurt dat en kan doelgericht en effectief op bepaalde problematiek worden ingezet.
2.2 In het eerste kwartaal van 2024 is het beleid cameratoezicht herzien. Aanbesteding voor de aanschaf en onderhoud van cameratoezicht wordt opgestart.		Aan een bedrijf is inmiddels opdracht gegeven tot het verwijderen van de oude toezichtcamera's. Er is opdracht verleend tot aanschaf van flexibele camera's. De politie wordt gevraagd in beeld te brengen of er onveilige locaties zijn, waar statische camera's in het kader van handhaving openbare orde gewenst zijn.
2.3 Waar mogelijk worden buurtpreventieteams meer betrokken als zorgwekkende trends optreden in de criminaliteitscijfers, dat kan via informatie op basis van analyse waarmee buurtpreventieteams hun		Er vindt doorlopende communicatie plaats tussen gemeente, politie en de buurtpreventie. Op basis van trends en gebeurtenissen en analyse door de politie en/of gemeente gestuurd gewerkt. Zo worden ook buurtbewoners via buurtpreventie alert gemaakt op

looprondes op kunnen afstemmen of via berichten die op sociale media kunnen worden verspreid.		gebeurtenissen in hun wijk of omgeving. Dit heeft verschillende malen geleid tot repressieve inzet bij herhaaldelicten zoals diefstal van automaterialen en babbeltrucs.
---	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.
2. In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 We vergroten het bewustzijn nog meer bij onze inwoners en ondernemers door actief aan te sluiten bij de landelijke preventiecampagnes rondom cyberveiligheid.		Er vindt doorlopend monitoring plaats van landelijke preventiecampagnes over cyberveiligheid. In 2025 wordt er lokaal aandacht gegeven aan de serie ‘Onder Druk’ die door Omroep West en de politie is ontwikkeld.
1.2 Jaarlijks benadert het team Veiligheid samen met de politie en andere ketenpartners actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.		Cybercriminaliteit is een belangrijk onderdeel van gesprek en daarom vindt er doorlopend gesprek en voorlichting plaats met en aan zowel publieke als private organisaties. In samenwerking met Stichting ZO en de alliantie ‘financieel veilig ouder geworden’ worden in 2025 diverse voorlichtingen georganiseerd in de dorpen.
2.1 In de week van de veiligheid wordt extra jaarlijks aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media. Daarnaast zal, indien hier behoefte naar is en als de politiecijfers hier aanleiding toe geven, opnieuw een bijeenkomst voor ondernemers over cybercrime georganiseerd worden.		In 2025 wordt tijdens de Week van de Veiligheid via social media aandacht gevraagd voor de gevaren van cybercriminaliteit. Daarnaast vindt ook andere berichtgeving met betrekking tot cybercrime plaats via sociale media.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnd gedrag te ontmoedigen.

2. In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van ‘awareness’, het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.

3. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daar onder wordt ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.

Effectindicator	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026			
Overtreders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen		≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 In 2025 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak.		Het team Veiligheid is uitgebreid met een handhavingsjurist die zich in aanvulling op de adviseurs veiligheid onder meer bezighoudt met de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit en de High Impact Crimes (Hic's). Zaken waarin overtreders achterhaald en bekend worden en daarmee vatbaar zijn voor een bestuurlijke maatregel, krijgen zoveel als mogelijk opvolging met de meest gewenste en effectieve bestuurlijke maatregel. Incidenten met veel impact en grote zaken blijven zich met regelmaat aandienen, (integrale) controles brengen veel zaken aan het licht en de aanpak van (jeugdige) individuen die de openbare orde aantasten, hebben een grote weerslag op het team Veiligheid. Het stellen van prioriteiten blijft daardoor onvermijdelijk, maar gestreefd wordt daarbij wel deze doelstelling te halen.
2.1 Gelet op de toenemende ondermijnende criminaliteit, zoals blijkt uit resultaten van integrale controles en de criminaliteitscijfers, worden meer integrale controles per jaar uitgevoerd (8 keer per jaar), Bij de integrale controles wordt niet alleen ingezet op repressie, maar juist ook op preventie om het bewustzijn en awareness tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten. Overtreders worden aangepakt en situaties worden met gebruikmaking van de bestuurlijke instrumenten aangepakt. Met het uitvoeren van deze controles wordt ook de informatiepositie		De verwachting is dat het aantal van 8 integrale controles in 2025 gehaald wordt.

versterkt en krijgen en houden we zicht op de risico's en pakken we overtredingen aan.		
3.1 Versterken van de integrale aanpak van ondermijning op projectmatige basis door intergemeentelijk samen te werken.		Intergemeentelijk worden controles uitgevoerd op het gebied van prostitutie/menshandel. Die aanpak wordt in 2025 gecontinueerd. Met het RIEC wordt verkend of een intergemeentelijk controle team een optie kan zijn voor het vergroten van het aantal controles. Kantekening hierbij is wel dat de zaken afgedaan moeten kunnen worden en dit capaciteit van adviseurs/juristen vraagt. We participeren in deze projectgroep. Intergemeentelijk is er structureel overleg aansluitend aan de districtelijke ondermijningstafel zodat projectvormen en best practices besproken kunnen worden om de integrale aanpak van ondermijning is versterken.
3.2 Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke onderwerpen die raken aan ondermijning.		Binnen de beschikbare capaciteit wordt geanticipeerd op de verschillende fenomenen van ondermijnende criminaliteit.
3.3 Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.		Samen met het RIEC en andere partners zoals de politie en Meld Misdaad Anoniem, sluiten we aan bij de landelijke en regionale awareness campagnes. Preventie is belangrijk en blijft onverminderd grote aandacht krijgen. Er wordt deelgenomen aan het project Dealbreakers om te voorkomen dat jeugdigen betrokken raken bij drugscriminaliteit.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.
2. In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium.
3. Mensen met onbegrepen (verward) gedrag vallen niet tussen wal en schip.
4. In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele- en arbeidsuitbuiting).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overlast Overleg, persoonsgerichte aanpak).		De bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid, waaronder inmiddels ook het overleg Tieners, Onderwijs en Veiligheid worden gecontinueerd. Borging van de verschillende samenwerkingen binnen de thema-aanpakken zal plaatsvinden binnen het netwerk van de in oprichting zijnde zorg- en veiligheidskamer, zie 1.2
1.2 Oprichten van de zorg- en veiligheidskamer Zuidplas		De oprichting van de zorg- en veiligheidskamer is in volle gang.
1.3 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)		Bestaande samenwerkingen worden gecontinueerd door deelname aan onder meer de lokale en districtelijke ondermijningstafels. Ook wordt deelgenomen aan een intergemeentelijk ondermijningsoverleg voor het delen van ervaringen, best practices en informatie.
2.1 en 3.1. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.		Deze aanpak is onderdeel van de aanpak onbegrepen gedrag die door de regio Hollands-Midden in meerjaren agenda 2025-2026 ook heeft opgenomen. Deze regionale aanpak zet in op het vernieuwen van bestaande aanpak en het versterken van de kennis op dit thema. Via de inzet van de wijk GGD en het versterken van de positie in het netwerk versterken we vroegsignalering van deze doelgroep.
4.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.		We blijven met regelmaat met de politie en het Openbaar Ministerie overleggen en waar mogelijk wordt informatie vroegtijdig gedeeld. De nieuwe zorg- en veiligheidskamer draagt hier ook aan bij. De districtelijke ondermijningstafel waar gemeente, politie en OM (en andere partners in het veiligheidsdomein) aan deelnemen blijft in 2025 worden gecontinueerd.
4.2 Actualiseren en door ontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.		Waar mogelijk wordt beleid geactualiseerd. De herziening van de Algemene Plaatselijke Verordening heeft plaatsgevonden. Nieuwe en/of gewijzigde artikelen geven meer en/of betere handvatten op te

		kunnen treden tegen ondermijnende criminaliteit, High Impact Crimes en overlast.
4.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.		De intergemeentelijke samenwerkingsafspraken worden onder regie van de RSIV opgesteld en uitgevoerd. Er is doorlopend contact over de aanpak van mensenhandel in verschillende werkgroepen. Binnen het basisteam Waddinxveen-Zuidplas nemen we deel aan een tactisch overleg om dit thema op eenheidsniveau te bespreken en het uitvoeringskader te versterken. Wij werken als gemeente actief mee aan de oplevering van de mensenhandel monitor Hollands-Midden. Het doel van dit project is om een overzichtelijke en betrouwbare mensenhandel monitor te ontwikkelen die ons in staat stelt om actuele data over mensenhandel in kaart te brengen, trends te analyseren en acties te ondersteunen en nog meer. Hiermee kunnen we trends en risicogebieden sneller identificeren, beleidsvorming verbeteren, en de samenwerking met partners versterken.

Wat mag het programma Bestuur en organisatie kosten?

1. Bestuur en organisatie	<i>bedragen * € 1.000</i>				
	2025	2026	2027	2028	2029
1.1: Bestuur, organisatie en participatie	-60	-71	-71	-71	-71
VNG-advies werkkostenregeling	-60	-60	-60	-60	-60
Begroting Regio Midden Holland	-	-11	-11	-11	-11
1.2: Dienstverlening	-	-	-	-	-
1.3: Veiligheid	0	-73	-73	-73	-73
Ontwerpbegroting Veiligheidsregio 2026	-	-73	-73	-73	-73
Actualisatie treasury/rente	0	0	0	0	0
Totaal	-60	-144	-144	-144	-144

- = nadeel / + = voordeel

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

VNG-advies werkkostenregeling

In 2011 is de Werkkostenregeling (Wkr) ingevoerd, die een einde maakte aan allerlei regelingen over secundaire arbeidsvoorwaarden voor medewerkers. Iedere werkgever krijgt voortaan de vrijheid om zelf tot een bepaald bedrag secundaire arbeidsvoorwaarden aan te bieden aan werknemers. Denk bijvoorbeeld aan kerstpakketten, personeelsfeesten of een fietsregeling. Het bedrag dat zij mogen geven aan werknemers, zonder loonbelasting te betalen, wordt de Wkr vrije ruimte genoemd. In Zuidplas bedraagt deze ongeveer € 200.000.

Gemeenten hebben echter bepaalde nadelen ten opzichte van werkgevers in de private sector, omdat zij in deze Wkr vrije ruimte ook de onkostenvergoedingen van politieke ambtsdragers (college en raad) moeten verantwoorden. Hierdoor is het op de arbeidsmarkt ook moeilijker concurreren met de private sector. Met name kleine gemeenten hebben hier last van. In Zuidplas zijn de onkostenvergoedingen voor politieke ambtsdragers ongeveer € 100.000. Zuidplas overschrijdt elk jaar de norm voor de Wkr vrije ruimte en moet hier ook loonbelasting over betalen, met ongeveer € 60.000. Dit bedrag ging tot nu toe van de personeelsbegroting af.

Vanwege het ongelijke speelveld met de private sector is de Vereniging van Nederlandse gemeenten in gesprek gegaan met de staatssecretaris van fiscale zaken om dit ongedaan te maken. Helaas geeft de staatssecretaris hier geen akkoord op, omdat hij niet te veel uitzonderingen op de wet wil maken. De VNG adviseert om het nadeel voor gemeenten te accepteren en inzichtelijk te maken.

Structureel nadeel van € 60.000 vanaf 2025

Product 1.2 Dienstverlening

Geen bijstellingen

Product 1.3 Veiligheid

Verbonden Partij Veiligheidsregio Hollands Midden

De ontwerpbegroting 2026-2029 van de Veiligheidsregio Hollands Midden resulteert per saldo in een nadeel op de begroting van € 73.000. Het bedrag is opgebouwd uit enerzijds de indexering en onvermijdelijke kostenstijgingen (€ 150.000) en anderzijds uit een bezuinigingsslag van € 77.000 euro (2,2%).

Een structureel nadeel van 73.000 vanaf 2026

Actualisatie treasury/ rente

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting geactualiseerd. Omdat rente verdeeld moet worden over de begroting, is de rente mutatie zichtbaar op verschillende producten. Een toelichting op de rente is opgenomen onder het programma Financiële producten.

Programma 2 Sociaal Domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Inleiding

De inclusieve samenleving krijgt vorm door het ondersteunen van inwoners die het op eigen kracht niet redden en door het stimuleren van een gezonde leefstijl. We stimuleren personen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van werk.

Ten aanzien van jeugd richten we ons zoveel mogelijk op preventie door bijvoorbeeld inzet van kansrijke start en vroegsignalering in kinderopvang en onderwijs zodat jeugdhulp zo licht mogelijk en zwaarder waar nodig ingezet kan worden. Vanuit het budget Thuisnabij Onderwijs worden middelen ingezet voor een jeugdzorgdeskundige in scholen, zoals daarmee ervaring is opgedaan in de pilot KC Koningskwartier. Daarmee wordt de ondersteuning van jeugdigen in een vroeg stadium gecontinueerd en een brug geslagen tussen onderwijs en zorg. Op 25 maart 2025 heeft het college het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025 vastgesteld dat zich richt op een stevige sociale basis en duurzaam oplossen.

Ook voor volwassenen wordt ingezet op preventie, met onder meer aandacht voor vroegsignalering van betaalachterstanden en de toepassing van Welzijn op Recept (WOR). WOR vormt een van de ketenaanpakken binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en wordt in 2025 verder doorontwikkeld. Hierbij staat het gedachtegoed van positieve gezondheid centraal: uitgaan van mogelijkheden en wensen in plaats van beperkingen. In april 2025 wordt WOR uitgebreid naar een tweede huisartsenpraktijk. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de doelstellingen uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) en GALA, conform het vastgestelde uitvoeringsplan. Daarmee wordt bijgedragen aan het realiseren van een gezonde generatie in 2040

Voor het behalen van de doelstellingen zijn we veelal afhankelijk van onze samenwerkingspartners. Denk hierbij aan een Stichting ZO!, Hecht, het Zorg- en Veiligheidshuis, het Taalhuis, GR IJsselgemeenten, Promen en de gecontracteerde zorgaanbieders in het kader van de Jeugdwet en Wmo. Er worden afspraken gemaakt over het “wat”, de uitvoering bepalen zij grotendeels zelf. Hierdoor is de invloed met betrekking tot de uitvoering beperkt.

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel product

Algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn makkelijk toegankelijk voor inwoners.

Ontwikkelingen

De Gemeenschappelijk Regeling Jeugd en Wmo (GR JW) is gestart per 1 januari 2025. De GR JW blijft voor een groot gedeelte gebruik maken van de faciliteiten van gemeente Gouda. Dit is vastgelegd middels een dienstverleningsovereenkomst. De GR JW streeft ernaar om zoveel als mogelijk onafhankelijk te worden van gemeente Gouda, mits dit efficiënter en goedkoper is/wordt dan de situatie op 1 januari 2025. Hier wordt nader onderzoek naar gedaan. De diensten van Gouda worden voor minimaal 2 jaar afgenomen.

De GR JW is bezig met de afronding en implementatie van de inkoop van zorgproducten jeugd en Wmo. De nieuwe contracten zijn 1 januari 2025 gestart. Met de start van de contracten wordt er uitvoering gegeven aan de door raad gestelde [kaders en ambities](#). Er wordt stapsgewijs toegewerkt naar de ambities, dit zal meerdere jaren in beslag nemen. 2025 Zal ook in het teken staan van overbruggingszorg. Zorgaanbieders die niet meer gecontracteerd zijn, is gevraagd om overbruggingszorg te leveren in verband met zorgcontinuïteit en om een warme overdracht te kunnen realiseren naar een eventuele andere zorgaanbieder. De meeste aanbieders hebben overbruggingszorg geleverd/leveren overbruggingszorg.

In 2025 start de GR JW met het actualiseren van de [regiovisie Samen Scherper aan de Wind](#) op de regionale samenwerking Jeugd en Wmo.

Vanuit het lokale uitvoeringsplan Huiselijk Geweld & Kindermishandeling is de gemeente Zuidplas op 7 april 2025 aangesloten bij het online platform Scheidingsplein. Deze informatieve website is toegankelijk voor ouders, kinderen en professionals die te maken krijgen met scheiden.

De GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio) is conform het besluit van de beide besturen overgegaan van Hecht naar de Veiligheidsregio Hollands-Midden. Op 2 april 2025 heeft het Algemeen Bestuur Hecht besloten tot een besparing in 2026 van € 2,9 mln op ondersteunende diensten en taken van Hecht. Dit betreft het gemeenschappelijk gefinancierde deel van Hecht (4,6%). Hecht onderzoekt mogelijke verdere besparingen vanaf 2027, zodat de gewenste besparing van 6% vanaf 2027 wordt behaald.

Visie- en beleidstrajecten in het sociaal maatschappelijk domein

De integrale visie sociaal maatschappelijk domein zal naar verwachting in het tweede kwartaal 2025 afgerond worden (besluitvorming in het derde kwartaal). Waar er eerder een [beleidskader](#) was voor het sociaal domein, werken we nu aan een overkoepelende visie met beleidsmatige uitgangspunten waarin het sociaal en maatschappelijk domein samenkomen. Gelijktijdig is gewerkt aan de visie maatschappelijke voorzieningen, de herijking van de cultuurvisie en de herijking van het gemeentelijk subsidiebeleid. De terugkerende kernvraag in alle stukken is: “hoe kunnen we maximaal bijdragen aan het kansrijk, gezond en veilig opgroeien en leven van inwoners van Zuidplas”. Voor deze trajecten is een gezamenlijk participatietraject doorlopen. In juli worden de stukken door het college aangeboden ter bespreking in dePC Samenleving en de raadsvergadering. Het presidium heeft de PC Samenleving geagendeerd op 2 juli en de raadsvergadering in september. Op basis van de vastgestelde visies volgen er uitvoeringsprogramma's.

Met de integrale visie moet er samenhang komen in het huidige sociaal- en maatschappelijk beleid. Onderdeel van de uitgangspunten is onder andere inzet op een solide basisinfrastructuur, het toegankelijk houden van voorzieningen, preventieve activiteiten en meer samenhang creëren in de verschillende ketens. De integrale visie wordt daarmee de paraplu waar de andere visie- en beleidsstukken onder komen te hangen.

In de visie op maatschappelijke voorzieningen gaat het niet om de interventies en/of acties waar we gezamenlijk met onze samenwerkingspartners uitvoering aan geven, maar ligt de focus op de ‘hardware’ (de fysieke kant) van het sociaal-maatschappelijk domein. Met de hardware bedoelen we: een gebouw en/of een terrein met een publieke functie (het voorzieningenniveau). Want ook die kant van het sociaal-maatschappelijk domein draagt bij aan de doelstellingen die we nastreven in het sociaal en maatschappelijk domein. Denk bijvoorbeeld aan voorzieningen op het gebied van sport (binnen- en buitensportaccommodaties) en cultuur/ontmoeting (dorpshuizen).

Opvang Oekraïners

In december 2024 zijn de bewoners van de Oase verhuisd naar Kavel 13 (Harmonia). Tevens is in december 2024 voor de eerste keer de eigen bijdrage gevraagd voor gas/water/licht. Tot op heden is het niet nodig gebleken om een incassotraject te starten. Door de verhuizing is de Oase leeg komen staan. Na een interne verbouwing (kosten gedragen door het rijk) heeft per februari 2025 de CNO (crisisnoodopvang) haar intrek genomen en zijn inmiddels ook de 30 plekken voor de gemeentelijke opvang bijna geheel ingevuld. De vergunning voor de Oase is inmiddels onherroepelijk.

ROL (Regionale Opvanglocatie)

Op 29 januari 2025 is de motie 'Vreemd aan de orde van de dag' aangenomen. Het college werkt naar aanleiding van deze motie aan een 'doorstart' van het participatietraject voor de Regionale Opvanglocatie. Sinds maart jl. is een nieuw projectteam en een nieuwe voorzitter voor de klankbordgroep gestart. De nieuwe voorzitter heeft kennis gemaakt waaronder met leden van de klankbordgroep. Daarna is er op basis van de kennismakingsgesprekken een leidraad opgesteld waarin beschreven staat op welke wijze de doorstart van het participatietraject vorm te geven. Het streven is om het ontwerp voor de opvang zoals opgesteld door het COA, de komende periode af te stemmen met de klankbordgroep en verschillende stakeholders. Hiertoe wordt door de gemeente in samenwerking met stakeholders en het COA toegewerkt naar een informatieavond voor de direct omwonenden. Ook wordt een digitale enquête via MaakZuidplas verspreid onder alle inwoners van de gemeente Zuidplas.

Daarop aansluitend werkt het COA, in afstemming met de gemeente, aan het voorbereiden van de vergunningsaanvraag. Deze aanvraag vindt plaats in de vorm van een 'BOPA', een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Op basis van alle opmerkingen en adviezen die worden opgehaald uit de verschillende participatiemomenten, rond het COA haar ontwerp af. Daarna dient het COA een vergunningsaanvraag in, de zogenaamde BOPA-aanvraag.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg." uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening en het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021.
2. Minimaal 80% van de Wmo-clieënten (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren: <ul style="list-style-type: none"> • Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. • Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. • Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. • Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag.

Effectindicator	Realisatie 2021 (Nulmeting)	Realisatie 2023 (1-1-2024)	Begroting 2024	Begroting 2025 (1-7-2024)	Zomernota 2025 (1-1-2025)	Begroting 2026	
Inwoneraantal	45.064	47.826	47.826	48.314	48.705		
	Peildatum: 1-1-21	Peildatum: 1-1-2024	Peildatum: 1-1-2024	Peildatum: 1-7-2024	Peildatum: 1-1-2025		

1.1 Unieke cliënten met maatwerk-voorziening Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau en aantal inwoners BRP	Wmo: 2113 = 4,7% tov inwoners Jeugd: 976 = 2,2% tov inwoners	Wmo: 2.294 = 4,8% tov inwoners Jeugd: 1012 = 2,1% tov inwoners	Wmo: ≤ 4,7% tov inwoners Jeugd: ≤ 2,2% tov inwoners	Wmo: ≤ 4,7% tov inwoners Jeugd: ≤ 2,2% tov inwoners	Wmo: 2.294=4,7% tov inwoners Jeugd: 1023= 2,1 % tov inwoners	≤ nulmeting	
1.2 Indicaties Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau en aantal inwoners BRP	Wmo: 4081 =9,1% tov inwoners Jeugd: 1629 = 3,6 % tov inwoners	Wmo: 4.265 = 8,9% tov inwoners Jeugd: 1753 = 3,7% tov inwoners	Wmo: ≤ 9,1 % tov inwoners Jeugd: ≤ 3,6% tov inwoners	Wmo: ≤ 9,1 % tov inwoners Jeugd: ≤ 3,6% tov inwoners	Wmo: 4.059= 8,3% tov inwoners Jeugd: 1679= 3,4 % tov inwoners	≤ nulmeting	
2.1 Wmo cliënten ervaren hulp als passend	79,5%	79%	≥ 80%	≥ 80%	80% (cijfer geheel 2024)	≥ 80%	
2.2 Ouders/ verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	85%	≥ 90%	≥ 90%	89% (cijfer geheel 2024)	≥ 90%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uiterlijk in Q4 2025 is de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in Zuidplas geïmplementeerd. <u>Aangepast tekstvoorstel:</u> Uiterlijk in Q4 2026 is de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in Zuidplas geïmplementeerd.		De staatssecretaris heeft in een Kamerbrief d.d. 20 december 2024 laten weten dat de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage is uitgesteld naar 1 januari 2027. Om deze reden zal het college in 2025 hierop geen inspanningen verrichten. Op 26 maart 2025 is het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gestuurd.
1.2 In 2025 is het programma Scheiden zonder Schade geïmplementeerd.		Het onderwerp is vanaf Q3 2024 regionaal opgepakt als onderdeel van de hervormingsagenda jeugd. Lokaal is dit programmaonderdeel van het uitvoeringsplan Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. De uitvoering van dit plan is in Q4 gestart. Op 7 april 2025 heeft Zuidplas zich aangesloten bij het online platform Scheidingsplein.

2.1 in 2025 is het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd vastgesteld en gestart met de uitvoering van dit plan.		Het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd is op 25 maart 2025 vastgesteld door het college en ter informatie verzonden naar de raad. In Q1 is gestart met de uitvoering. Na de vaststelling van de visie sociaal en maatschappelijk domein wordt gestart met het opstellen van een Integraal Uitvoeringsplan Jeugd voor de jaren 2026-2029.
2.2 Uiterlijk in Q2 2025 is er een visie sociaal en maatschappelijk domein.	PM	De visie wordt in Q2 afgerond en behandeld in de programmacommissie. De besluitvorming vindt plaats in Q3.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.							
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	
Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	Jeugd/ouders 79%/77% Wmo 67%	≥ 80%	≥ 80%	Jeugd/ouders 77%/73% Wmo 69% (alle cijfers geheel 2024)	≥ 80%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Er is blijvende aandacht (minstens maandelijks) en samenwerking met betrokken partijen, om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.		Stichting ZO! blijft zichtbaar voor de inwoners van Zuidplas door regelmatig te adverteren in lokale media, actief gebruik te maken van de eigen website en het platform zovoorelkaar.nl, op zowel operationeel als bestuurlijk samen te werken met partners in het sociaal domein en deel te nemen aan gezamenlijke activiteiten. Een aantal voorbeelden: ZO! heeft de samenwerking met de huisartsen, zowel met Mediis als Rijnmond Dokters, geïntensiveerd. Ze is aanwezig bij de kwartaalbijeenkomsten van de samenwerkende ouderenverenigingen. Er is structureel contact met Kernkracht in verband met ervaringscafé's voor jongeren. De samenwerking met de basisscholen en de VO scholen wordt respectievelijk vormgegeven door de jeugdhulpdeskundigen op scholen en het jongerenwerk. Met

		Sportstichting Zuidplas wordt intensief samengewerkt en er is maandelijks afstemming op directie/bestuurlijk niveau.
1.2 In 2026 geven we uitvoering aan de dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot de huisvesting van de toegang voor zorg en ondersteuning.		In Q1 en Q2 2025 is verder gewerkt aan de concretisering van de bestuursopdracht huisvesting Stichting ZO! waarin gevraagd wordt om in te stemmen om een breed onderzoek huisvesting Stichting ZO! te verrichten. Voor deze concretisering is in Q2 een 0-fase onderzoek verricht om o.a.te bepalen welke opbrengsten het brede onderzoek naar huisvesting moet genereren en welke acties daarvoor benodigd zijn. De uitwerking van de bestuursopdracht wordt in Q2 aan het college aangeboden. Na afronding van het brede onderzoek zal het voorstel voor huisvesting van Stichting ZO! het tweede halfjaar ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.
1.3 Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.		Stichting ZO! Zuidplas vergroot de bekendheid van haar ondersteuning voor specifieke doelgroepen en hun netwerk via lokale en landelijke activiteiten, zoals de Week van het Geld, het Auticafé en initiatieven voor mantelzorgers. Hiermee versterken zij de betrokkenheid en ondersteuning in de gemeenschap. Zij doen dit door hier gericht aandacht voor te vragen op sociale media, het platform Zovoorelkaar.nl, hun website en lokale media via artikelen, persberichten en advertenties. Daarnaast worden flyers verspreid met informatie over de activiteiten zoals de Postkamer en budgetondersteuning, inloopmogelijkheden waaronder die van het sociaal werk WMO voor kortdurende hulp, het Dorpshuis aan den IJssel in Moordrecht, spelletjesochtenden in Moerkapelle en Join Us bijeenkomsten tegen eenzaamheid. Jongeren en hun ouders worden met een boekje geïnformeerd over BRAinS activiteiten dat op de basisscholen wordt uitgedeeld. ZO! is aanwezig bij inclusiebijeenkomsten in de gemeente Zuidplas.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden: <ol style="list-style-type: none"> Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep. Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden. 							
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	
1. Deelnemers basisvaardigheden NT1	n.v.t.	26%	≥ 20%	≥ 20%	Volgt later	≥ 20%	
2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	50%	≥ 75%	≥ 75%	Volgt later	≥ 75%	
2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	40,9%	≥ 50%	≥ 50%	Volgt later	≥ 50%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 De week van lezen & schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.		De week van lezen en schrijven is van 8 tot en met 15 september 2025. Over de invulling van deze week zal worden gerapporteerd in de Najaarsnota.
1.2 Medewerkers van de gemeente Zuidplas volgen een training in het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid.		Dit jaar wordt er een op de clustermanagers toegespitste training herkennen en doorverwijzen gegeven door het Digi-Taalhuis van Bibliotheek de Groene Venen in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven.
1.3 Er wordt een training voor het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid gegeven aan samenwerkingspartners.		Het Digi-Taalhuis van Bibliotheek de Groene Venen is gevraagd om een training herkennen en doorverwijzen te geven. De verwachting is dat een nadere verantwoording gegeven kan worden in de Najaarsnota.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning vanuit het voorveld. De Stichting geeft onder andere uitvoering aan de Wmo, jeugdwet, leerlingenvervoer, kinderopvangtoeslag affaire, inburgering, preventie op armoede en vroegsignalering. De Stichting is nauw betrokken bij de uitvoering van IZA en GALA, waardoor de beweging naar het voorveld geïntensiveerd wordt.

Hecht

Hecht levert diensten op het gebied van jeugdgezondheidszorg, preventieve gezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning, openbare gezondheidszorg, veiligheid en leefbaarheid en psychosociale hulpverlening. In de regio Hollands Midden werkt de gemeente Zuidplas nauw samen met de partijen die vallen onder Hecht. Voor onze doelstellingen zijn onder andere van toepassing; het Zorg- en Veiligheidshuis, Wijk-GGD (Hollands Midden), Veilig Thuis, Jeugdpreventieteam (JPT), Centrum Jeugd en Gezin, Crisis Interventie team, Bureau Kwetsbare Kinderen en het Meldpunt Zorg en Overlast. Op casuïstiek waar zorg- en veiligheid een rol spelen zijn deze partijen onder andere betrokken vanuit hun eigen taakstelling(en) om een rol te spelen in het beheersen en beperken van risico's bij individuen, (gezin)systemen of groepen personen (bijvoorbeeld jeugd).

Vanuit de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas werken we samen met het zorg- en veiligheidshuis Hollands-Midden in regio opschaling en escalatie van domeinoverstijgende complexe zorg- en veiligheidsproblematiek. Hecht is in deze zin een samenwerkingspartner op het gebied van openbare orde en (publieke) veiligheid. Hecht draagt middels verschillende rollen zoals advisering, coördinering en voorlichting bij aan gezondheid, veiligheid en welzijn van onze inwoners.

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel product

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.
- Armoede en schulden mogen voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Ontwikkelingen

De doelgroep binnen de participatiewet wijzigt. De Sociale Wet (SW) is gestopt, hierdoor neemt aantal sociale eenheden (SE) af, terwijl er meer begeleiding nodig is op de PW (Participatiewet). Mogelijk is er in de toekomst hierdoor meer participatiebudget nodig op de PW. Het eerste halfjaar zien we een harder stijgende lijn. Dit heeft mede te maken met het behalen van de taakstelling beschut werk eind 2024. Voor beschut werk zijn we in 2025 gestart boven de taakstelling.

Een andere ontwikkeling binnen de participatiewet is nieuwe wetgeving "Participatiewet in Balans". De tweede kamer moet nog een besluit nemen over deze wet, het is de verwachting dat de wet in 2025 vastgesteld wordt. De startdatum is nog niet duidelijk.

Ook worden voorbereidingen getroffen op de nieuwe wet van school naar duurzaam werk. Hierbij is het belangrijk dat er een samenwerking ontstaat tussen de arbeidsmarktregio, scholen en het doorstroompunt. Voor Zuidplas een grote uitdaging omdat wij bij de arbeidsmarktregio Rotterdam Rijnmond zijn aangesloten en bij het doorstroompunt Gouda.

De Galangroep is gestart met de opdracht toekomstverkenning Promen. Er is een eerste regionale radenbijeenkomst geweest. Na de start is gebleken dat de planning niet haalbaar is. Wat de concrete gevolgen zijn, is nog niet duidelijk. Wel is de tweede regionale radenbijeenkomst vooralsnog uitgesteld tot na het reces. Mogelijk heeft de toekomstverkenning financiële gevolgen. Op dit moment is nog niet bekend wat deze gevolgen zijn, hier wordt u in de najaarsnota en/of begroting 2026 over geïnformeerd. In de meicirculaire zijn reeds via het rijk middelen beschikbaar gesteld voor de transitie van SW-bedrijven, waar Promen onder valt.

Op de raadsvergadering van 5 november 2024 is het [Amendement A053: rijksmiddelen armoede inzetten voor armoedebestrijding](#) aangenomen, waarin wordt verzocht om een voorstel te doen omtrent de besteding van het incidentele bedrag van € 123.000 voor armoedebestrijding. Het college legt u graag het twee deelvoorstellen voor van in totaal € 28.000 en informeert u later dit jaar over het voorstel omtrent de inzet van het resterende budget.

Het college stelt voor om een samenwerkingsovereenkomst ter bestrijding van menstruatiearmoede aan te gaan met Stichting Armoedefonds (€ 5.400) met de intentie om deze aan te blijven gaan voor 5 jaar. De kosten van het beschikbaar stellen van menstruatieproducten aan de minimadoelgroep met een inkomensgrens van 130% bedragen: € 5.400 x 5 = € 27.000. Stichting Armoedefonds zorgt ervoor dat meisjes en vrouwen in Zuidplas toegang hebben tot de benodigde menstruatieproducten via menstruatieproducten uitgiftepunten (MUP's). Het Armoedefonds neemt de volledige uitvoering op zich. Door een budget van € 5.400 per jaar beschikbaar te stellen zorgen we samen voor een inclusieve samenleving, waarin menstruatie geen belemmering vormt voor volledige participatie.

Daarnaast stelt het college voor om een eenmalig bedrag van € 1.000 beschikbaar te stellen voor de Vroegsignalering, waarvoor een deel van het budget oorspronkelijk bedoeld was. Stichting ZO! verzorgt de uitvoering van de wettelijk verplichte Vroegsignalering voor de gemeente Zuidplas met behulp van het softwareprogramma XXLLNC Vroegsignalering. Het voorgestelde budget omvat de middelen voor het aanschaffen van een basisrapportage, de CAK-module (rechtstreeks ontvangen van betaalachterstanden van meer dan 6 maanden op de zorgverzekering vanuit het CAK) en het kunnen herinrichten van het softwareprogramma. Deze verbeteringen dragen bij aan het creëren van inzicht omtrent de schuldenproblematiek in Zuidplas en zijn daarom benodigd bij het bestrijden van armoede en schulden.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. Het percentage inwoners met geregistreerde problematische schulden blijft stabiel op 7,3%.							
Effectindicator	Realisatie 2020 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	
Problematische schulden Bron: waarstaatjegemeente.nl	6,2%	7,3%	n.v.t.	7,3%	7,3% Peildatum eind 2023	7,3%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.		In het eerste kwartaal zijn er ruim 500 signalen van betaalachterstanden binnengekomen. Hiervan is er op circa 350 signalen ingezet door een telefonisch hulpaanbod te doen. Ruim 100 signalen zijn opgepakt middels een huisbezoek en bij circa 50

		signalen is een hulpaanbod gedaan door middel van een brief of e-mail.
1.2 Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2024-2025.		In het eerste kwartaal heeft de interventie 'Aandacht lokale minimaregelingen' uit het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2024-2025 invulling gekregen door in Hart van Zuidplas aandacht te besteden aan: de Postkamer van Stichting ZO!, de Rotterdampas en het Tijdelijk Noodfonds Energie. Daarnaast is ook de geldles die Geldzaken van Stichting ZO! gegeven heeft op basisschool de Loofboom in de Week van het Geld (24-28 maart) belicht.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).							
2. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.							
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	
Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	2,8% (peildatum 31-08-2023)	≤ 2,9%	≤ 2,9%	2,6 % (aantal huishoudens bron: waarstaatje gemeente stand 2024; uitkeringen stand 01-04-2025 bron Q rapportage)	≤ 2,9%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>1.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere job coaching, Hallo Werk app, leerwerk trajecten, trajecten voor statushouders, en opstapplekken. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.</p>		<p>Op 1 april hadden 512 inwoners een uitkering. In Q1 2025 zijn 15 inwoners uitgestroomd naar betaald werk. Dit waren in Q1 van 2024 14 inwoners en Q1 2023 17. Op Landelijk niveau bleef het aantal uitkeringsgerechtigden stabiel. In Zuidplas is er een lichte groei geweest van 2 dossiers (= groei 0,4%). Indien het participatiebudget met 175K gekort wordt, kan dat gevolgen hebben voor de uitstroom naar betaald werk. Dit wordt meegenomen in het nieuwe actieplan op weg naar werk.</p>
<p>1.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.</p>		<p>46 jongeren tot 27 jaar hebben een bijstandsuitkering. Dat is 9% van het bijstandsbestand. In 2024 waren dat er 53 en in 2023 58. Het aantal jongeren zonder startkwalificatie neemt langzaam toe. De afnemende uitstroom hangt samen met een toenemend aantal inwoner met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De begeleiding van deze groep is intensiever en langduriger. Er zal extra geïnvesteerd worden in persoonlijke begeleiding, sociale activering en leerwerktrajecten. Indien het participatiebudget met 175K gekort wordt, kan dat gevolgen hebben voor de uitstroom naar betaald werk. Dit wordt meegenomen in het nieuwe actieplan op weg naar werk.</p>
<p>1.3 Uitvoeren het actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor doelgroep, vergroten taalaanbod en het stabiliseren schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder.</p>		<p>Er wordt niet meer gewerkt met stappen op de participatieladder. Landelijk is dit vervangen door het "werklandschap", dit omdat de stappen op de participatieladder te groot waren en geen goed beeld gaven. Inwoners deze binnen de 'grote stap' ook kleine stapjes naar voren en naar achter. De cijfers van het werklandschap zijn nog niet beschikbaar. Deze volgen in de najaarsnota. Indien het participatiebudget met 175K gekort wordt, kan dat gevolgen hebben voor de mate van participatie. Dit wordt meegenomen in het nieuwe actieplan op weg naar werk.</p>
<p>1.4 Opstellen van een nieuw beleidskader Werk. Daarmee zullen de inspanningen en ambities van 1.1 t/m 1.3 (uitstroom, ontwikkeling participatieladder en % onder de 27 jaar in de bijstand) vervangen</p>		<p>Start mee gemaakt. We zorgen voor een aansluiting op de visie sociaal en maatschappelijk domein en toekomstverkenning Promen. Tijdens de toekomstverkenning wordt gekeken waar kansen en uitdagingen liggen voor Promen, maar mogelijk ook breder in het</p>

worden door nieuwe doelen, die passen bij het nieuwe beleidskader en inspanningen.		kader van de Participatiewet. De Galangroep maakt een foto en heeft het eerste halfjaar interviews. Daarnaast vinden er ambtelijk gesprekken plaats over kansen en uitdagingen liggen met betrekking tot het werken.
2. IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek uit.		Het laatste klanttevredenheidsonderzoek is uitgevoerd in Q2 2023. Daarin scoorde IJsselgemeenten een 7,8 voor de dienstverlening. Voor specifiek schuldhulpverlening scoorde IJsselgemeenten een 7,9. In 2024 is een pilot geweest met een doorlopend klanttevredenheidsonderzoek. Hier was onvoldoende response opgekomen om een representatief beeld te schetsen. In 2025 start er weer een groot cliëntervaringsonderzoek.

Verbonden partijen

GR IJsselgemeenten

IJsselgemeenten is de gemeenschappelijke regeling van Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas. Het samenwerken op het gebied van sociale zaken biedt synergievoordelen in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. De GR IJsselgemeenten verstrekt uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor een aantal minimaregelingen; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhulpverlening. IJsselgemeenten heeft de afgelopen jaren de gemeenten ook ondersteund bij tijdelijke regelingen. Daarnaast verstrekt IJsselgemeenten nog steeds het leefgeld aan Oekraïense ontheemden en innen zij de eigen bijdrage innen voor de Oekraïense ontheemden in de gemeentelijke opvang.

GR Promen

Promen is een samenwerking tussen 7 gemeenten voor de uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening. De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Inwoners die met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Daarnaast biedt Promen (via Prowork) ondersteuning om inwoners met een bijstandsuitkering aan het werk te helpen samen met IJsselgemeenten. Promen levert een belangrijke bijdrage aan het participeren naar vermogen. Promen stimuleert ontwikkeling. Promen zet in op passend werk voor iedereen, of dat nu bij Promen is of bij een reguliere werkgever. De begeleiding wordt afgestemd op wat nodig is voor de inwoner. Ook levert Promen een bijdrage aan de taalontwikkeling.

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! vervult een essentiële rol in de vroegsignalering van schulden en fungeert als toegangskloket voor inwoners met financiële problematiek. Schulden zijn vaak een indicatie van bredere problematiek binnen een huishouden. De stichting brengt deze breder in kaart en bekijkt welke vormen van ondersteuning passend en nodig zijn. Waar mogelijk wordt escalatie van de situatie voorkomen en wordt ingezet op duurzame hulpverlening. Daarnaast begeleidt de stichting inburgeraars en ondersteunt zij inwoners bij geldzaken en het op orde brengen van de administratie. Daarbij is er expliciet aandacht voor zowel de benutting van beschikbare regelingen als voor het signaleren van mogelijke financiële problemen of schulden.

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel product

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Ontwikkelingen

In 2025 werken we aan de uitvoering van het op 25 maart 2025 vastgestelde Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025. In dit uitvoeringsplan komen landelijke, regionale en lokale opgaven en ontwikkelingen rondom jeugd samen. Het gaat onder andere om de opgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd, Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, GALA: Kansrijke Start, Kinderen naar Gezonder Gewicht en mentale gezondheid, Samen Veilig Opgroeien en het collegeprogramma.

Het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd bestaat uit 2 actielijnen:

- Het behouden en versterken van de sociale basis voor jeugd (vroegsignalering, preventie en normaliseren).
- Duurzaam oplossen (brede uitdraag en goed samenwerken).

De bevindingen van de commissie van Ark ondersteunen bovenstaande actielijnen. Daarnaast wordt het belang van monitoring benadrukt. Het college werkt in 2025 aan een plan van aanpak rondom monitoring. Op basis van de al beschikbare data vindt in 2025 een 0 meting plaats.

In Q4 2025 wordt een voortgangsrapportage opgeleverd. Na de vaststelling van de visie sociaal en maatschappelijk domein wordt gestart met het opstellen van een Integraal Uitvoeringsplan Jeugd voor de jaren 2026-2029.

Verhuizing CJG in Zevenhuizen

In oktober 2025 zal het CJG in Zevenhuizen verhuizen van de huidige locatie (Dorpsstraat 75) naar de nieuwe locatie Koning Willem Alexanderlaan 119. Bij de Najaarsnota 2024 is een inhoudelijke toelichting gegeven op de aanleiding voor deze verhuizing. Er is bij de Programmabegroting 2025-2028 een krediet van € 60.000 beschikbaar gesteld voor de verhuizing en de benodigde verbouwing van de nieuwe locatie. Tijdens het verbouwingsproces de afgelopen maanden is gebleken dat dit budget om een aantal redenen ontoereikend is. Er is sprake van gestegen bouw-, salaris- en materiaalkosten ten opzichte van de eerdere raming in 2024. Ook moet een CJG-locatie voldoen aan specifieke eisen ten aanzien van geluidsisolatie die bij de eerdere kostenraming nog niet in beeld waren. Dat leidt ertoe dat aanvullend een krediet van € 40.000 nodig is.

Doelstellingen en inspanningen

Volgend uit het vastgestelde Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025 zijn 2 nieuwe doelen met betrekking tot Jeugd opgesteld. In de najaarsnota 2025 doen wij nieuwe voorstellen voor de effectindicatoren behorende bij de twee doelstellingen. Deze zijn gebaseerd op in Q2 2025 in te richten monitor, bedoeld om de voortgang van de doelstellingen te meten.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. Behoud en versterken van de sociale basis door inzet op vroegsignalering en preventie.							
2. De problematiek wordt duurzaam opgelost door de inzet van een brede analyse en domeinoverstijgend samenwerken.							
Effectindicatoren	Realisatie 2020	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	
1. Volgt in de najaarsnota							
2. Volgt in de najaarsnota							

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In 2025-2028 voeren we de acties uit zoals genoemd in het plan van aanpak kansrijke start Zuidplas, als onderdeel van het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd	Aangevraagd in Begroting 2025: €10.000	Het plan van aanpak Kansrijke Start Zuidplas is geëvalueerd en geactualiseerd in het kader van het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025. Dit is gebeurd in overleg met de partners van het kernteam Kansrijke Start. De stand van zaken wordt eind 2025 meegenomen in de voortgangsrapportage van het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas en biedt jeugdigen snelle, deskundige en laagdrempelige ondersteuning. Hulp wordt zowel op locatie als bij inwoners thuis geboden. Jongerenwerkers zijn regelmatig aanwezig in de verschillende dorpskernen en spelen een belangrijke rol in het signaleren, begeleiden en activeren van jongeren. De ondersteuning is gericht op (talent)ontwikkeling, eigen regie en participatie. Waar mogelijk wordt lichte, kortdurende hulp ingezet. Daarnaast adviseert de stichting de gemeente bij de inzet van maatwerkvoorzieningen.

Stichting ZO! draagt bij aan de uitvoering van Kansrijke Start en jeugdhulpondersteuning op school, waaronder schoolmaatschappelijk werk. Ook organiseert zij jongerenactiviteiten zoals Join Us, het Jongeren Informatie Punt (JIP) en individuele jongeren coaching, waarmee zij de brug slaat tussen jeugd, onderwijs en zorg, en bijdraagt aan het versterken van de keten rondom jeugdigen.

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel product

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Ontwikkelingen

Doordecentralisatie beschermd wonen opnieuw uitgesteld

In de Programmabegroting 2025-2028 bent u geïnformeerd over het uitstel van de Wet Woonplaatsbeginsel beschermd wonen (BW), waarvan de beoogde inwerkingtreding stond gepland per 1 januari 2025. De nieuwe streefdatum werd bijgesteld naar 1 januari 2026. Echter is het wetsvoorstel nog steeds controversieel verklaard en is er nog geen zicht op een behandeldatum in de Tweede Kamer. Hierdoor verwacht het college dat de nieuwe streefdatum ook onder druk komt te staan.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke- en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.							
2. Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntvervalsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.							
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	
1. Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	70%	67% Q1 2023	85% Q1 2024	86% (cijfer geheel 2024)	≥ 65%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 en 2.1 In 2025 starten we een campagne om de bekendheid van mantelzorg en mantelzorgondersteuning te vergroten.		Het Steunpunt Mantelzorg gaat samen met de ouderenadviseurs drie bijeenkomsten organiseren rondom het thema: ‘Praten over later’. Inwoners worden voorbereid op hun toekomst en dat van hun naasten. De bijeenkomsten worden gehouden in juni, oktober 2025 en waarschijnlijk januari 2026.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in het creëren van verbinding in de dorpen en als toegangskloket voor mantelzorgers. ZO! heeft onder andere een Mantelzorgkloket en een vrijwilligers informatiepunt (VIP). Er zijn diverse expertises aanwezig zoals mantelzorgondersteuners, ouderenadviseurs en sociaal makelaars. ZO! zet zich in voor mantelzorgers en ondersteunt bij (dreigende) overbelasting.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel product

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Ontwikkelingen

Lokaal en regionaal aan de slag met Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorgakkoord

- Het bestendigen van het preventief gezondheidsbeleid wordt voortgezet. De Regio Midden-Holland heeft de afgelopen periode gewerkt aan het opstellen van het regioplan en het transformatieplan. Dit transformatieplan is in april 2025 goedgekeurd door de zorgverzekeraars. De rest van 2025 wordt gebruikt voor het uitvoering geven aan dit transformatieplan.
- Voor 2025 heeft het college een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld, dat als concrete invulling dient van het eerder vastgestelde integrale plan van aanpak (Lekker fit Zuidplas!). Ook voor 2025 beschrijft het uitvoeringsprogramma welke activiteiten er uitgevoerd gaan worden en welk budget daarvoor nodig is. Net als in 2024 hebben Sportstichting Zuidplas en Stichting ZO! een trekkersrol gekregen.
- In 2025 worden de regionale ketenaanpakken geïmplementeerd. Vanaf april 2025 kunnen kinderen met overgewicht, in combinatie met sociaal-emotionele en/of gezinsproblemen starten met een traject Kind naar Gezonder Gewicht, waarin op basis van een brede anamnese met een integraal gezinsplan domein overstijgende begeleiding wordt geboden. Voor valpreventie geldt dat deze ketenaanpak op lokaal en regionaal niveau wordt opgepakt. Op regionaal niveau vindt met name afstemming plaats tussen de gemeenten over de te hanteren tarieven voor de lokale aanbieders van valpreventie-aanpakken. Het opzetten van de valpreventie-keten gebeurt vooral op lokaal niveau, wat in 2025 door St. ZO! wordt opgepakt. Op lokaal niveau is St. ZO! in dat kader een pilot gestart met mantelzorgconsulenten en ouderenadviseurs om bij de doelgroep een risicoanalyse uit te voeren. Er is op dit moment echter nog niet een lokale aanbieder die een van de betreffende valpreventie-interventies (In Balans of Vallen Verleden Tijd) aanbiedt in Zuidplas. St. ZO! Voert hierover op lokaal niveau wel gesprekken. De twee andere regionale ketenaanpakken, Welzijn op recept en Kansrijke start zijn al eerder gestart. In 2025 wordt in regionaal verband verder gewerkt aan deze ketenaanpakken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In Zuidplas stabiliseren we de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad naar 35% in 2026.
2. In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.
3. In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.
4. De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2026.
5. Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.
6. Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart blijft gehandhaafd op 20% in 2026.

Effectindicator	Realisatie 2020	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025*	Begroting 2026
1. Beweegrichtlijn (Gezondheidsraad)	42%	38%	-	≥ 35%	≥ 35%	-	≥ 35%
2. Overgewicht jongeren (2-14 jaar)	11,9% (2021)	10,4%	10,5%	≤ 11,9%	≤ 11,9%	-	≤ 11,9%
3. Overgewicht doelgroep 18+	52%	52%	-	≤ 52%	≤ 52%	-	≤ 52%
4. Sociale cohesie doelgroep 18+	6,6	-	-	6,6	7	-	7
5. Meestal (zeer) gelukkige jongeren	-	76% (2021)	75%	≥ 77%	≥ 77%	-	≥ 77%
6. Inwoners (18-64 jaar) met veel stress	22%	20%	-	20%	20%	-	≤ 20%

* De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op de Gezondheidsmonitor van de GGD die iedere vier jaar wordt uitgevoerd. De laatste reguliere Gezondheidsmonitor betreft de Gezondheidsmonitor 2020. Daarnaast is in 2022 een extra Gezondheidsmonitor uitgevoerd door de GGD om de impact van de corona-periode in beeld te brengen. De volgende reguliere Gezondheidsmonitor wordt in 2024 uitgevoerd, de resultaten ervan worden in juni 2025 verwacht. Pas dan kunnen er actuele (gerealiseerde) cijfers worden gegeven. De jeugdmonitor is afgenomen in 2023. Deze is in mei 2024 gepubliceerd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Monitoring huidig sportaanbod vanuit de Sportstichting en toename monitoren.		Het bestaande productaanbod is verder aangevuld met diverse activiteiten vanuit het team Sport en Bewegen. Het gaat hierbij om Bewegmasters (beweegaanbod voor 60+), Zwemmaatjes (zwemmen onder deskundige begeleiding voor mensen met niet aangeboren hersenletsel) en Sams bijzondere talenten gym (speciaal voor kinderen met een verstandelijke, lichamelijke of neuro divergente aandoening).
1.2 Uitvoering geven aan het Sportakkoord Gemeente Zuidplas 2.0 (onderdeel lokale aanpak IZA-GALA)		In 2025 is de stuurgroep van het Sportakkoord 2.0 gestart met uitvoering van het jaarplan. De focus dit jaar ligt op thema's als inclusie en diversiteit, sociaal veilige sport en vitale sportaanbieders. Daarnaast heeft de stuurgroep twee nieuwe leden verwelkomd, waardoor het Sportakkoord 2.0 nog breder vertegenwoordigd is in Zuidplas.
2.1 Met JOGG werken we eraan om de leefomgeving waar kinderen en jongeren zich bewegen duurzaam gezonder te maken.		In samenwerking met JOGG/de Sportstichting wordt de MQ-scan in overleg met de basisscholen uitgebreid naar de leefstijlquiz. Op basis hiervan kunnen gerichte leefstijlinterventies worden aangeboden. Daarnaast blijft JOGG actief in gesprek met sportverenigingen en ondernemers gericht op bewustwording en motivatie om bij te dragen aan een gezonde(re) leefomgeving.

2.2 en 3.1 Opzetten van ketenaanpak bestrijding overgewicht en obesitas (onderdeel regionale IZA-samenwerking)		In samenwerking met Hecht en de regiogemeenten Midden-Holland is in april 2025 gestart met een regionale invulling van de Ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht. Binnen deze ketenaanpak biedt de jeugdgezondheidszorg intensievere begeleiding gericht aan kinderen met overgewicht en hun gezinnen. De JGZ werkt op basis van 1gezin1plan1regisseur en zorgt dat de nodige ondersteuning vanuit medisch, sociaal en maatschappelijk domein (bewegen) wordt ingezet.
4.1 Faciliteren en stimuleren van buurtparticipatie en (buurt)initiatieven van inwoners en/of organisaties		In de gemeente Zuidplas werken de sociaal makelaars (Stichting ZO!) aan het bevorderen van buurtparticipatie en het bestrijden van eenzaamheid. Ze richten ons het versterken van sociale verbindingen tussen buurtbewoners, zodat mensen elkaar kennen en helpen. Dit doen we onder andere door het aanbieden van doorlopende activiteiten zoals de Lief en Leedstraat, het buurtbudget en de decemberactie. Daarnaast bieden we ondersteuning bij het vinden van de juiste zorg en hulp.
5.1 en 6.1 Nieuw beleid formuleren over bevorderen mentale gezondheid bij (jong)volwassenen (onderdeel IZA-GALA)		Regionaal wordt er samengewerkt om beleid te ontwikkelen op het gebied van suïcide preventie. - Lokaal wordt met ketenpartners onderzocht (Stichting ZO!, huisartsenzorg, jeugdgezondheidszorg) hoe de samenwerking met de GGZ gestroomlijnd kan worden om tot een integrale benadering van mentale gezondheid te komen.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Binnen het programma IZA/GALA fungeert Stichting ZO! als strategisch partner van de gemeente. De stichting vervult een centrale rol in de uitvoering van drie hoofdactiviteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het programma: het terugdringen van gezondheidsachterstanden, het versterken van de sociale basis en het ondersteunen van mantelzorgers. Met haar integrale aanpak en lokale verankering levert Stichting ZO! hiermee een belangrijke bijdrage aan het bevorderen van een gezonde en veerkrachtige samenleving.

Hecht (GGD HM)

Bij product 2.5 Volksgezondheid speelt Hecht een belangrijke rol als partner die periodiek rapportages oplevert over volksgezondheidsthema's. Eén van deze rapportages is de Gezondheidsmonitor, die iedere vier jaar wordt uitgevoerd in de regio Hollands Midden. Daarnaast worden ook monitoringsrapportages voor specifieke doelgroepen opgesteld, zoals de monitor jeugd, de monitor volwassenen en ouderen en de monitor jongvolwassenen. Op het gebied van specifieke thema's brengt Hecht cijfers in kaart die onder andere betrekking hebben op de vaccinatiegraad, het alcoholgebruik van jongeren en de mentale en fysieke gezondheid van jongeren. Data en resultaten uit deze rapportages en onderzoeken zijn beschikbaar op <https://eengezonderhollandsmidden.nl>.

Op 2 april 2025 is besloten tot besparingen op ondersteunende diensten en taken. Hierdoor kan Hecht vanaf 2026 minder snel ingaan op verzoeken om ondersteunen of advies. De gezondheidsmonitor blijft beschikbaar.

Wat mag het programma sociaal domein kosten?

2. Sociaal domein	bedragen * € 1.000				
	2025	2026	2027	2028	2029
2.1: Algemeen sociaal domein	-713	-662	-578	-277	-155
Conceptbegroting 2026 Stichting ZO!	-	-179	-179	-179	-179
Begroting GRJW 25/26	-653	-469	-454	-454	-454
Conceptbegroting GR IJsselgemeenten	-64	-77	-4	-79	-79
Verwijderen budgetten zonder bestedingsverplichting	50	50	50	50	50
Actualisatie treasury/rente	2	6	2	3	0
Bezuinigingen preventie sociaal domein	-	-	-	375	500
Uitvoeringsprogramma integrale visie sociaal/maatschappelijk domein		PM	PM	PM	PM
Aframen transformatiebudget	-	55	55	55	55
Kleine mutaties	2	2	2	2	2
Budget neutraal (Prog. 3)	-50	-50	-50	-50	-50
2.2: Werk en inkomen	-547	-391	-404	-448	-349
SPUK Wet inburgering 2025 - inkomsten	937	-	-	-	-
SPUK Wet inburgering 2025 - uitgaven	-937	-	-	-	-
Bijstelling participatiebudget Jaarplan 2025	-500	-325	-325	-325	-325
Primitieve begroting 2026 Promen	-39	-86	-99	-143	-44
Amendement A053 onttrekking Armoedebestrijding	-28	-	-	-	-
Aframen uitvoeringsbudget inburgering	20	20	20	20	20
Budget neutraal	-	-	-	-	-
2.3: Jeugd	-684	-559	-434	125	125
Kostenstijging sociaal domein (Jeugd)	-400	-400	-400	-400	-400
Tariefsverhoging JeugdzorgPlus	-33	-33	-33	-33	-33
Jeugdhulp - ingroeipad voor taakstelling Jeugd 9 ton	-250	-125	-	-	-
Eigen bijdrage en sturing trajectduur Jeugd	-	-	-	558	558
Kleine mutaties	-1	-1	-1	-1	-1
Budget neutraal	-	-	-	-	-
2.4: Maatschappelijke ondersteuning	-611	-489	-489	-489	-489
Kostenstijging sociaal domein (WMO)	-530	-530	-530	-530	-530
Indexatie woonvoorzieningen	-80	-18	-18	-18	-18
Stopzetten Huishoudelijke hulp toelage (HHT)	-	60	60	60	60
Kleine mutaties	-1	-1	-1	-1	-1
2.5: Volksgezondheid	1	30	30	30	30
Ontwerpbegroting Hecht 2026	-	31	31	31	31
Kredietuitbreiding verhuizing CJG	-	-2	-2	-2	-2
Actualisatie treasury/rente	0	0	0	0	0
Actualisatie uitvoeringsplan GALA 2025	-	-	-	-	-
Kleine mutaties	1	1	1	1	1
Totaal	-2.554	-2.071	-1.876	-1.061	-839

- = nadeel / + = voordeel

Product 2.1 Algemeen Sociaal DomeinBegroting Stichting ZO!

Vanaf 2026 worden aanvullende middelen toegevoegd aan de bijdrage Stichting ZO! van € 179.000. Het volledige bedrag bestaat uit de indexeringen op de personele en materiele kosten conform de door de FKGR geadviseerde percentages.

Een structureel nadeel van € 179.000 vanaf 2026.

Begroting organisatiekosten Gemeenschappelijke regeling Jeugd en WMO

Eind 2025 is de eerste begroting van de nieuwe GR aangeboden en daarnaast is dit jaar de conceptbegroting 2026 aangeboden. De verwerking van de bijdragen uit beide stukken leiden tot een aantal bijstellingen die nadelig zijn op de begroting Zuidplas. Omdat de begroting 2025 van de GRJW te laat is vastgesteld voor verwerking in onze eigen programmabegroting het afgelopen jaar worden óók deze wijzigingen in de zomernota 2025 meegenomen. Dit betekent onder andere dat er twee indexeringen worden verwerkt. Deze ontwikkelingen inclusief kostenstijgingen rondom de oprichting van de GR zijn aangekondigd in de begroting 2025 (kostenstijgingen sociaal domein).

Ten opzichte van 2024 stijgen de gemeentelijke bijdragen aan de GR fors. Dit heeft met name te maken met het feit dat in 2024 een groot deel van de bedrijfsvoeringskosten is gedekt vanuit de reserve van de (toen nog) Regionale werkorganisatie (RWO). Het gaat hierbij zowel om incidentele als structurele kostenposten (effect ca. € 360.000). De indexering voor 2025 bedroeg 5,4% en voor 2026 (2,7% personeel en 2,1% materieel). In 2025 en 2026 zijn tevens incidentele transitie-middelen opgenomen die vanaf 2027 weer komen te vervallen. In het kader van de gevraagde bezuinigingen (6% taakstelling) is het incidentele budget 2026 gehalveerd ten opzichte van de initiële raming. Dit levert een bedrag op van € 94.000 in 2026.

Een nadeel van € 653.000 in 2025, € 469.000 in 2026, een structureel nadeel van € 454.000 vanaf 2027

Begroting GR IJsselgemeenten

De 1^e begrotingswijziging 2025 leidt tot een verhoging in de bijdrage van € 64.000. De gevraagde middelen zijn voor tijdelijke uitbreiding capaciteit schuld hulpverlening (SVH) voor 2025 en 2026 (€25k), uitvoeringskosten aanvullende taken (€ 28.000) en tijdelijke extra capaciteit inzet op intake en ondersteuning (€ 18.000).

De conceptbegroting 2026 bestaat, naast de aanvullende middelen 2025, uit de indexering van de personele en materiele lasten van de GR. De diverse aanvragen leiden tot wisselende bijstellingen in de gemeentelijke begroting in de daaropvolgende jaren.

Incidentele nadelen van 2025 t/m 2027 van € 64.000, € 77.000 en € 4.000, een structureel nadeel van € 79.000 vanaf 2028

Uitvoeringsprogramma integrale visie sociaal maatschappelijk domein

Vanaf 2026 wordt gestart met het uitvoeringsplan die voortvloeit vanuit de integrale visie op het sociaal- en maatschappelijk domein. Omdat de inhoud van de visie nog onderhanden is, kan nog geen inschatting gemaakt worden van het vervolg en de eventuele kosten die daaruit voortvloeien.

PM vanaf 2026

Bezuinigingen preventie sociaal domein

Met het project Inzicht en wendbaarheid zijn de mogelijkheden en heroverwegingen gepresenteerd. Onderdeel van het pakket zijn de bijsturingmogelijkheden via heroverwegingen met daarin onder andere preventie en normaliseren sociaal domein. Middels raadsinformatienota Z25.000837 heeft het college reeds te kennen gegeven voornemens te zijn een taakstelling op te nemen vanaf 2026. Dit zou € 125.000 in 2026, € 250.000 in 2027, € 375.000 in 2028 en € 500.000 vanaf 2029 zijn. Inmiddels zijn er met de voorjaarsnota 2025 vanuit het Rijk aanvullende middelen aan het gemeentefonds toegevoegd voor de jaarschijven 2026 en 2027, die voor een tijdelijke verlichting zorgen. Daarom wordt voorgesteld om deze besparingen niet in te boeken in 2026 en 2027. Vanaf 2028 vervalt deze aanvulling weer. Daarom worden de bedragen vanuit de voorgenomen taakstelling met ingang van 2028 ingeboekt. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat er vanaf 2026 ook enkele concrete bezuinigingsvoorstellen opgenomen zijn. Dit betreft de aframingen van het transformatiebudget (product 2.1) en het budget uitvoering inburgering (product 2.2) en ook het schrappen van de huishoudelijke hulp toelage (product 2.4).

Een nadeel van € 375.000 in 2028 en € 500.000 vanaf 2029

Aframen vrije ruimte transformatiebudget

Het transformatiebudget is bedoeld voor pilots en initiatieven binnen het sociale domein. De vrije ruimte die hierin beschikbaar is bedraagt circa € 55.000 en kan daarmee worden bespaard op de begroting.

Een structureel voordeel van € 55.000 vanaf 2026

Product 2.2 Werk en Inkomen*Inburgering (SPUK)*

Voor de inburgeringsvoorzieningen en aanvulling leerroutes is een bedrag van ruim € 937.000 opgenomen voor 2025, zowel lasten als baten. Eind vorig jaar is de voorlopige beschikking van het Rijk ontvangen. De hoogte van het bedrag hangt samen met het aantal statushouders en de taakstelling die aan de gemeente is opgelegd.

Budgetneutraal € 937.000 hogere lasten en baten incidenteel in 2025

Participatiebudget

De afgelopen jaren is het participatiebudget niet geïndexeerd. De tekorten zijn gedekt vanuit incidentele middelen. Deze incidentele middelen waren voldoende om de kosten grotendeels te dekken, ondanks dat er wel tekorten waren in de jaren 2023 en 2024. Voor 2025 zijn er geen incidentele middelen beschikbaar. Er is een stijging van de kosten door groei als gevolg van de groei van het aantal inwoners, indexatie en complexere problematiek. Daarnaast is er een grotere stijging te verwachten op beschut werk, sinds eind 2024 zitten we boven de taakstelling.

Het huidige budget is net voldoende om de kosten te dekken voor beschut werk en garantiebanen. Trajecten van de overige groepen kunnen daaruit niet bekostigd worden. Doordat het eerste halfjaar alle trajecten zijn bekostigd, is voor dit jaar het budget niet toereikend. Gezien deze ontwikkelingen én de tekorten van de afgelopen 2 jaar is een structurele bijstelling noodzakelijk om kosten te dekken. De dekkingsbronnen die hiervoor dienen zijn de stelposten groei- en prijs. In bijlage 3 wordt inzicht op de stelposten gegeven.

Het afnemen van het participatiebudget met € 175.000 vanaf 2026, heeft gevolgen voor het aantal in te zetten trajecten. Mogelijk kunnen minder inwoners participeren, ontwikkelen in de participatie en/of uitstromen naar werk. Dit zal meegenomen worden in het nieuwe actieplan op weg naar werk.

Een incidenteel nadeel van € 500.000 in 2025 en een structureel nadeel van € 325.000 vanaf 2026

Verbonden partij Promen (Wsw)

De bijdrage aan de Verbonden Partij Promen is bijgesteld conform de primitieve begroting. Dit resulteert in diverse nadelen op de gemeentelijke begroting wisselend in de komende jaren.

Een nadeel van € 39.000 in 2025, € 86.000 in 2026, € 99.000 in 2027, € 143.000 in 2028 en € 44.000 in 2029

Impuls armoedebestrijding

In 2025 wordt voorgesteld om een deelbedrag van € 28.000 van de gereserveerde € 123.000 (amendement A053) in te zetten in het kader van armoedebestrijding. Nadere toelichting is terug te vinden onder paragraaf 2.2 Werk en Inkomen (ontwikkelingen).

Een onttrekking van € 28.000 aan de reserve Sociaal Domein (budget neutraal met programma 6)

Aframen uitvoeringsbudget inburgering

Binnen het uitvoeringsbudget voor inburgering is een deel nog niet vastgelegd in verplichtingen. De vrije ruimte die hierin beschikbaar is bedraagt circa € 20.000 en kan daarmee worden bespaard op de begroting.

Een structureel voordeel van € 20.000 vanaf 2025

Product 2.3 Jeugd

Kostenstijgingen Sociaal Domein (Jeugd)

De structurele tekorten in de jaarrekening en de nieuwe inkoop 2025 leiden tot diverse kostenstijgingen op de jeugdbudgetten. Daartoe is reeds een toevoeging gedaan vanuit de Stelpost Groei van € 150.000. Bovenop deze toevoeging stellen we voor om een verdere structurele ophoging toe te passen van € 400.000 vanaf 2025. De totale bijstelling voor de Jeugdproducten komen daarmee op € 550.000. Daarbij is rekening gehouden met de verschuiving die plaats vindt van geëscaleerde jeugdzorg (neemt af) naar maatwerkvoorzieningen (neemt toe). De grootste stijgingen zitten in het (gesloten) verblijf en dagbesteding, met name door de relatief grote indexeringen en herijkingen van de tarieven die voortvloeien uit de nieuwe inkoop 2025. De kosten voor Jeugdbescherming en crisis nemen juist af als gevolg van dalingen in de aantallen.

Een structureel nadeel van € 400.000 vanaf 2024

Ingroeipad taakstelling Jeugd

In de jaarstukken 2024 is becijferd dat de taakstelling op Jeugd voor een deel wordt behaald. Van de € 700.000 in 2024 is er ongeveer € 400.000 waargemaakt. Voor 2025 en verder is er in de begroting een taakstelling opgenomen van € 900.000. Op basis van het gerealiseerde resultaat 2024 is het onwaarschijnlijk dat de volledige € 900.000 zal worden behaald. Dit resulteert in een bijstelling van de taakstelling voor de jaren 2025 en 2026. Daarmee is de taakstelling niet alleen realistischer, maar volgen we mede de actuele ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda Jeugd en de adviezen van de commissie van Ark. In de voorjaarsnota van het Rijk is eveneens de taakstelling op jeugd uitgesteld naar 2028. Dit zorgt voor tijdelijke aanvullende middelen in het Gemeentefonds.

Een nadeel van € 250.000 in 2025 en een nadeel van € 125.000 in 2026

Eigen bijdrage en sturen op trajectduur Jeugd

In de voorjaarsnota 2025 van het Rijk zijn twee belangrijke te nemen maatregelen opgenomen die een financiële consequentie hebben op de inkomsten vanuit het gemeentefonds vanaf 2028. De eerste maatregel betreft het invoeren van een eigen bijdrage Jeugd en de tweede het sturen op trajectduur jeugdzorg. Beide maatregelen hebben als doel om het jeugdzorgstelsel te beheersen en leiden tot een uitname uit het gemeentefonds. Verondersteld wordt dat deze maatregelen leiden tot minder uitgaven in de jeugdzorg, waarbij de eigen bijdrage tot meer inkomsten zal leiden en de sturing op trajectduur tot lagere kosten. Conform het advies van de toezichthouder verwerken we deze mutatie budgettair neutraal in de gemeentelijke begroting. De terugval in inkomsten wordt hiermee gelijkgetrokken met een afname in de uitgaven op Jeugd.

Een voordeel van € 558.000 vanaf 2028 (budgettair neutraal met programma 6)

Tariefsverhoging JeugzorgPlus

Uit een recent (mei 2025) voorstel van de GR Jeugd en WMO komt naar voren dat er een extra verhoging van het tarief op JeugzorgPlus noodzakelijk is. Per abuis is de indexatie 2025 namelijk niet toegepast op de reeds vastgestelde tarieven. De impact hiervan is € 33.000 structureel vanaf 2025.

Een structureel nadeel van € 33.000 vanaf 2025

*Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning**Kostenstijgingen Sociaal Domein (WMO)*

Het gerealiseerde tekort op de WMO-zorgvoorzieningen 2025 is grotendeels structureel van aard. Verder zal de nieuwe inkoop 2025 naar verwachting bijdragen aan verder oplopende kosten op de WMO-voorzieningen. Met name op het onderdeel Hulp bij Huishouden (HbH) is een stevige indexatie doorgevoerd. Beide ontwikkelingen resulteren in een voorgestelde bijstelling op de WMO-budgetten van € 530.000.

Een structureel nadeel van € 530.000 vanaf 2025

Woonvoorzieningen

Vanwege een bijzondere woningaanpassing in 2025 is het noodzakelijk om eenmalig het budget met een bedrag van € 80.000 bij te stellen. Daarnaast resulteert de indexering van diverse hulpmiddelen zoals trapliften om een structurele actualisatie van het budget woonvoorzieningen. De indexering is niet op te vangen binnen de omvang en uitnutting van het huidige budget woonvoorzieningen.

Een incidenteel nadeel van € 80.000 in 2025, een structureel nadeel van € 18.000 vanaf 2026

Stopzetten Huishoudelijke hulp toelage (HHT)

De huishoudelijke hulp toelage (HHT) is een regeling (zonder wettelijke verplichting) voor Wmo-cliënten en mantelzorgers om extra huishoudelijke hulp in te kopen tegen een sterk gereduceerd tarief. De gemeente betaalt het verschil tussen de bijdrage van de inwoner en het gecontracteerde uurtarief voor hulp bij het huishouden. De HHT wordt vooral als aanvulling op de hulp bij het huishouden indicatie ingezet door Wmo-cliënten en wordt nauwelijks gebruikt door mantelzorgers. Hierdoor streeft het zijn doel voorbij om mantelzorgers te ontlasten. Inwoners die ondersteuning in het huishouden nodig hebben kunnen hiervoor een melding doen voor de reguliere huishoudelijke hulp bij de Wmo. Daarnaast is de Rijksbijdrage voor de HHT in 2018 gestopt en sindsdien financiert de gemeente Zuidplas deze voorziening uit eigen middelen. Ook de krapte op de arbeidsmarkt en het signaal van onze gecontracteerde

zorgaanbieders dat zij moeite hebben om de HHT te verzilveren spelen een rol. We willen voorkomen dat kwetsbare inwoners op een wachtlijst voor geïndiceerde Wmo-hulp terechtkomen. Met het schrappen van de HHT-regeling wordt er jaarlijks € 60.000 aan kosten bespaard.

Een structureel voordeel van € 60.000 vanaf 2026

Product 2.5 Volksgezondheid

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA SPUK)

Het uitvoeringsplan 2025 is in grote lijnen gelijk aan het plan 2024. Het totale budget voor de uitvoering van GALA wordt door het Rijk beschikbaar gesteld middels de brede SPUK voor de periode 2023 tot en met 2026. Op basis van het actuele uitvoeringsplan zal naar verwachting wederom niet het volledige rijksbudget worden benut. Dit is met name het gevolg van de strikte regels die er aan de besteding van de diverse subbudgetten zijn gekoppeld. Zo is er zeer beperkte vrijheid om te schuiven tussen de verschillende bestedingsdoelen.

Middels deze voorgestelde budgetneutrale bijstelling worden de uitgaven (en inkomsten) van het huidige jaar geactualiseerd.

Budget Neutraal € 337.000 lagere lasten en baten in 2024

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Inleiding

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we onze inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente.

Product 3.1 Sport

Algemeen doel product

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Ontwikkelingen

- Sport krijgt steeds nadrukkelijker een plek binnen het sociaal en gezondheidsdomein, zoals blijkt uit landelijke beleidslijnen zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Deze akkoorden positioneren sport en bewegen als preventief middel voor gezondheid, participatie en inclusie. In onze gemeente begint de ontwikkeling om sport structureel te verbinden met welzijn, zorg en onderwijs, zichtbaar te worden. Bijvoorbeeld door de relatie van GALA en maatschappelijke voorzieningen. De gemeente Zuidplas participeert ook actief in Uniek Sporten, het Jeugdfonds Sport & Cultuur en werkt via Stichting ZO! en de buurtsportcoaches van Sportstichting Zuidplas steeds meer integraal samen met zorg, welzijn en onderwijs.
- Het gemeentelijk vastgoed voor binnensportaccommodaties (inclusief de zwembaden in Moordrecht en Nieuwerkerk a/d IJssel) staat onder druk door stijgende exploitatiekosten, verduurzamingsopgaven en personeelskrapte. De gemeente kijkt strategisch naar sportaccommodaties, waarbij multifunctioneel gebruik centraal staat. Dit sluit aan bij de groei van de gemeente, de druk op exploitatie én de noodzaak tot verduurzaming. Voor mogelijke oplossingen zoeken we naar slimme combinaties met onderwijs, zorg, welzijn en ontmoeting. De Sportstichting Zuidplas kampt met exploitatietekort, dat voor 2025 is begroot op € 507.325. Dit tekort wordt grotendeels veroorzaakt door structurele kostenstijgingen zoals hogere energieprijzen, stijgende personeelslasten en het wegvallen van tijdelijke Rijksregelingen. Conform de gemaakte subsidieafspraken worden dergelijke afwijkingen meegenomen in de afrekening. De gemeente stelt voor om dit tekort voor 2025 via een aanvullende financiering af te dekken. Vanwege het urgente karakter stelt de gemeente voor om ook meerjarig een verhoging van de begroting op te nemen, namelijk € 314.000. Naast de Sportstichting Zuidplas beheren ook Swanla (Zevenhuizen) en Op Moer (Moerkapelle) een deel van de binnensportaccommodaties. Hoewel deze organisaties niet één-op-één vergelijkbaar zijn met de Sportstichting (aangezien zij ook een dorpshuisfunctie vervullen), ervaren ook zij toenemende financiële druk als gevolg van dezelfde externe kostenontwikkelingen. Swanla heeft inmiddels een signaal afgegeven dat voor 2025 een exploitatietekort wordt verwacht. We zijn in overleg met de stichting. Voorgesteld wordt om in de najaarsnota af te wegen of en hoe het tekort van Swanla eventueel moet worden gecompenseerd.
- Belangrijk is dat de huidige signalen duiden op een meer structurele problematiek, in het bijzonder bij de Sportstichting Zuidplas. Ook bij Swanla en Op Moer kan op termijn sprake zijn van structurele tekorten indien de kosten blijven stijgen en er geen aanvullende compensatiemaatregelen volgen. De verwachting is dat deze druk in de komende jaren verder toeneemt, mede gezien de stijgende exploitatielasten en noodzakelijke verduurzamingsopgaven. Structurele afwegingen zijn dan ook noodzakelijk in het kader van de subsidierelaties en het toekomstbestendig beheer van de binnensportinfrastructuur.
- Het verwijderen van rubber uit de ondergrond van kunstgrasvelden is (nog) niet expliciet wettelijk verplicht, maar wel nodig om te voldoen aan de zorgplicht onder de Omgevingswet en het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Als de milieukwaliteit van het lava-rubbermengsel niet kan worden aangetoond, moet het worden verwijderd. Hergebruik mag niet. Om verontreiniging van de ondergrond te voorkomen waardoor in de toekomst extra kosten gemaakt

moeten worden is het logisch om het mengsel te verwijderen. Dat brengt kosten met zich mee, welke zijn opgenomen in de actualisatie van het beheerplan Sportaccommodaties.

Doelstellingen en inspanningen

De doelstelling(en) en inspanning(en) behorende bij het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie zijn integraal onderdeel van een aantal andere doelstellingen. Om die reden zijn hier geen separate doelstellingen en inspanningen op het gebied van sport opgenomen. Daarnaast streven we er naar de beweegcijfers van onze inwoners te verhogen en onze sportaanbieders vitaal en gezond.

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel product

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Ontwikkelingen

Op basis van de [Visie op Onderwijs](#) en vanuit de [Lokale Educatieve Agenda](#) (LEA) en het [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs](#) (IHP), alle vastgesteld in 2023, is en wordt gewerkt aan de concrete uitwerking van de doelstellingen met betrekking tot onderwijshuisvesting, de aansluiting tussen onderwijs en zorg en thuisnabij onderwijs. Met de schoolbesturen zetten we in op het verlengen van de looptijd van de Lokale Educatieve Agenda tot en met 2026, vanuit de constatering dat de agenda goed aansluit op de Visie op Onderwijs. In de eerste helft van het schooljaar 2026-2027 zal een nieuwe LEA vorm krijgen. De in 2023 gestarte taalklassen in het basisonderwijs hadden in 2024 te maken met een veel lager dan verwachte instroom. Met de betrokken schoolbesturen werd het gesprek gestart hoe het aanbod van taalonderwijs flexibel aan te passen aan de onvoorspelbare vraag. Inzet blijft een ‘eigen’ taalklas in Zuidplas. Ook in het voortgezet onderwijs werd in 2024 het taalonderwijs meer thuisnabij mogelijk door een nieuwe ISK-school (internationale schakelklas) in Capelle (voorheen was Gouda het meest nabij). Voor de aansluiting tussen onderwijs en zorg is van belang dat in de regio Aan den IJssel eenzelfde methodiek voor ‘integraal arrangeren’ wordt uitgerold als in regio Midden-Holland.

Terwijl de haalbaarheidsonderzoeken en projectplannen uit het IHP worden uitgevoerd, melden de eerste schoolbesturen zich voor het starten van scholen in Cortelande.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. Er is sprake van een consistent en herkenbaar beleid rond onderwijs.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 De in december 2023 vastgestelde Visie op Onderwijs dient als richtinggevend kader. Uitvoeringsprogramma's, projecten en beleidskeuzes zijn gebaseerd op en worden getoetst aan deze integrale visie. De visie, de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vormen de basis voor en zijn vast agendapunt in de overleggen met schoolbesturen en –directeuren.		Dit is afgerond en ingebed in de samenwerking met de scholen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
<p>1. Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent:</p> <p>A) De onderwijsinhoudelijke aspecten uit de Onderwijsvisie, zoals beschreven in Hoofdstuk 3 Visie en Beleidsambities van het IHP, spelen een leidende rol in de bouwprojecten.</p> <p>B) Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik.</p> <p>C) Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening. - tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Afronden van diverse haalbaarheidsonderzoeken op grond van het IHP 2023-2027.		In Oud-Verlaat (Nessevliet) en Nieuwerkerk (wijk Dorrestein) is in 2024 gestart met haalbaarheidsonderzoeken. Deze worden in Q2 2025 afgerond. De andere haalbaarheidsonderzoeken (voor de scholen in Zevenhuizen en Moordrecht en voor de twee scholen voor Voortgezet Onderwijs) zijn in voorbereiding.
1.2 Uitvoeren van diverse projectplannen volgens het vastgestelde Uitvoeringsprogramma.		In Zevenhuizen loopt nu het Project Uitbreiding KC Koningskwartier. De oplevering is gepland in Q3 2025. Uit het vorige IHP lopen nog de projecten Nieuwbouw scholen Nieuwerkerk, wijk Zuidplas en het project Uitbreiding scholen Nieuwerkerk, wijk Esse.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. Het realiseren van volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Samen met de schoolbesturen het proces uitwerken voor deze specifieke opgave uit het IHP 2023-2027. Een belangrijk onderdeel van dit proces is een locatieonderzoek dat in 2025 plaatsvindt.		Het locatieonderzoek is in Q2 opgestart.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. In 2025 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorg aanbod (ten opzichte van 2022).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.		In de regionale uitvoeringsagenda’s passend onderwijs wordt vormgegeven aan speerpunten op gebieden als thuiszitters, integrale arrangementen onderwijs en zorg en collectieve zorginzet, zowel in Midden-Holland als bij de IJsselgemeenten. De thema’s passend, inclusief en thuisnabij onderwijs uit de LEA zijn vaste agendapunten bij de overleggen met schoolbestuurders en –leiders. Langs deze weg worden 6 maal per jaar de stand van zaken, successen en knelpunten besproken.
1.2 Vervolg geven en verbreden van de pilot IKC.		Met twee scholen en hun besturen wordt de uitrol van de inzet van een jeugdhulpdeskundige in school (analoog aan de pilot) voorbereid voor de start van het schooljaar 2025-2026. Met een andere school, die een andere vorm van integratie van onderwijs, kinderopvang en zorg implementeert, worden afspraken over gezamenlijke monitoring van deze inzet.
1.3 Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.		Thuisnabij onderwijs is onderdeel van de Lokale Educatieve Agenda en is van daaruit vast agenda-onderwerp bij het OOGO. De twee (in

		<p>schooljaar 2023-2024 voor het eerst in uitvoering) taalklassen in het primair onderwijs zorgen ervoor dat betreffende kinderen niet langer op taalklassen in buurgemeenten zijn aangewezen. Anderstalige leerlingen in het voortgezet onderwijs waren tot mei 2024 aangewezen op de Internationale Schakelklas (ISK) in Gouda, inmiddels kunnen zij ook terecht bij een nieuwe ISK, in Capelle. In regio Aan den IJssel wordt in het kader van de ontwikkelagenda passend onderwijs de werkwijze integraal arrangeren (van onderwijs en zorg) overgenomen die al in Midden-Holland wordt gebruikt.</p>
--	--	---

Verbonden partijen

Stichting ZO!

Stichting ZO! verzorgt het schoolmaatschappelijk werk op de basisscholen en levert de jeugdhulpdeskundige in het KC Koningskwartier. Voor en met de scholen die in 2025-2026 (analoog aan de pilot Koningskwartier) willen gaan werken met een jeugdhulpdeskundige vindt voorbereidend overleg plaats vanuit Stichting Zo!

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel product

Een belangrijk speerpunt binnen de [Cultuurvisie](#) is: 'Cultuur is van iedereen, voor iedereen. Cultuur is overal of zou overal kunnen zijn'. In 2024 is afgesproken dat de cultuurvisie herijkt zal worden. Dit betekent dat we de diverse speerpunten uit de huidige visie tegen het licht houden en dat we nieuwe accenten kunnen bepalen. Een en ander krijgt zijn beslag in 2025. Het voornemen om dwarsverbanden met andere beleidsterreinen nadrukkelijk op te zoeken, zal zeker voorop blijven staan. Het is namelijk algemeen bekend dat cultuur een preventieve werking heeft en bijdraagt aan het voorkomen van problemen zoals eenzaamheid, stress en depressie.

Ontwikkelingen

Lokaal

Het aantal culturele activiteiten in Zuidplas dat ieder jaar wordt georganiseerd door verenigingen en stichtingen is groot. Samen met de culturele instellingen zetten we in op het zichtbaar maken van alle activiteiten zodat de inwoners weten wat er allemaal te doen is. Ook de samenwerking met het onderwijs en met het zorg- en welzijnsveld krijgt volop de aandacht. 'Jong geleerd is oud gedaan' geldt zeker ook voor het onderwerp cultuur en de positieve gezondheidseffecten die dat met zich meebrengt. Culturele activiteiten, evenementen en volksfeesten zorgen voor sociale binding tussen inwoners. Een gemeente is voor inwoners mede aantrekkelijk als vestigingsklimaat door wat er zoal te doen is. In dit kader wordt ook gekeken naar het gewenste voorzieningenaanbod dat in het nieuwste dorp kan worden gerealiseerd.

Regionaal

Binnen Regio Midden-Holland is cultuur een steeds belangrijker onderwerp. Om de samenwerking op het gebied van cultuur te intensiveren is in januari een convenant ondertekend tussen de vier stedelijke cultuurregio's in de Provincie Zuid-Holland, de Provincie Zuid-Holland zelf en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Het convenant draagt bij aan de versterking van cultuur door kennis te delen en informatie uit te wisselen. De regio-specifieke afspraken richten zich op onderwerpen zoals innovatief samenwerken, Cultuureducatie met Kwaliteit, Immaterieel erfgoed, brede welvaart, etc. Het achterliggende doel is cultuur voor inwoners toegankelijk, bereikbaar en aantrekkelijk te houden.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Huidig cultuurbeleid continueren." uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. Inwoners worden in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.								
2. Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 70% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteiten aanbod is gestabiliseerd.								
3. Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.								
4. Bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten worden koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.								
5. Het aanbod van erfgoedevenementen is uitgebreid.								
Effectindicator	Realisatie 2019 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting medio 2026		
2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	Nog niet bekend	Nog niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	79%	≥ 70%		
2.2 Tevredenheid over culturele activiteiten aanbod	22%	Nog niet bekend	Nog niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	22%	≥ 22%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren, waarbij er volop aandacht is voor de samenwerking met het onderwijsveld (cultuureducatie) en het zorg en welzijnsveld (in aansluiting op projecten ter bestrijding van eenzaamheid, stress en depressie).		Op scholen, in dorpshuizen, in verzorgingshuizen en op andere plekken vinden tal van activiteiten plaats. Culturele organisaties maken gebruik van de mogelijkheid om het aanbod zichtbaar te maken op de Uit-agenda die maandelijks verschijnt.

1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas onderhouden we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückeberg. De Stichting Internationale Betrekkingen is (in samenspraak met de gemeente) verantwoordelijk voor de organisatie en de uitvoering van de jumelage-activiteiten.		In Q3 wordt het 50-jarig bestaan van de jumelage ook in Zuidplas gevierd met een delegatie van verenigingen en het gemeentebestuur uit Bückeberg.
3.1 Een uitvoeringsprogramma opstellen in samenspraak met de klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.		Besloten is om eerst de Erfgoedvisie niet te actualiseren maar onderdeel te laten zijn van de omgevingsvisie.
4.1 Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.		Erfgoed is één van de pijlers voor ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van herbestemmingsopgaven of als drager van gebiedsidentiteit bij andere ruimtelijke ontwikkelingen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de (directe) omgeving van erfgoed wordt bovendien gekeken naar een betere beleving van het monument en de monumentale waarden. Dit zal worden geborgd in het ruimtelijk beleid.
5.1 Stimuleren van onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.		De gemeente ondersteunt, waar mogelijk, erfgoedinitiatieven vanuit het veld en betreft organisaties bij diverse ontwikkelingen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een visie op maatschappelijke voorzieningen op voor de gehele gemeente die leidraad kan zijn voor het voorzieningenprogramma.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 We stellen in Q2 2025 een visie op maatschappelijke voorzieningen vast voor de gehele gemeente.		De visie maatschappelijke voorziening is in Q1 en Q2 van 2025 opgesteld. Op 1 april is de stand van zaken toegelicht in de PC Samenleving en op 2 juli wordt de visie besproken in de PC Samenleving. Besluitvorming vindt plaats na de zomer. Op 16 september wordt het stuk opiniërend besproken in de raad.

Wat mag het programma maatschappelijk domein kosten?

3. Maatschappelijk domein		bedragen * € 1.000				
	2025	2026	2027	2028	2029	
3.1: Sport	-435	20	-439	-441	-444	
Vrijval rentelasten grond Swanla	-	84	-	-	-	
MIP Sport - prijsindexatie	-	-23	-31	-40	-45	
MIP Sport - actualisatie planning	-	205	-3	-3	-3	
MIP Sport - bijraming ondergrond	-	-2	-29	-35	-35	
Aanvullende subsidie Sportstichting Zuidplas	-507	-314	-314	-314	-314	
Bijstelling kapitaallasten kredieten sportpark Swanla	1	-56	-85	-84	-50	
Bijstelling raming Brede SPUK Combinatiefuncties	54	54	-	-	-	
Actualisatie treasury/rente	17	73	24	37	4	
Kleine mutaties	-	-1	-1	-1	-1	
3.2: Onderwijs	70	535	1.012	1.547	733	
IHP - prijsindexatie	-	-28	-64	-114	-113	
IHP - actualisatie planning	27	451	1.022	1.532	829	
Prijsindexatie bewegingsonderwijs	-7	-7	-7	-7	-7	
Passend onderwijs	-29	-29	-29	-29	-29	
Huur Units onderwijshuisvesting	-3	-61	-20	-	-	
Actualisatie treasury/rente	43	170	71	126	14	
Verwijderen budgetten zonder bestedingsverplichting	-	-	-	-	-	
Kleine verschillen	-11	-11	-11	-11	-11	
Budget neutraal	50	50	50	50	50	
3.3: Cultuur	14	-0	-1	-1	-1	
Actualisatie treasury/rente	0	1	0	0	0	
Verwijderen budgetten zonder bestedingsverplichting	14	-	-	-	-	
Streekarchief Midden Holland indexatie	-	-1	-1	-1	-1	
Totaal	-351	554	572	1.106	289	

- = nadeel / + = voordeel

Product 3.1 Sport*Vrijval rentelasten grond Swanla*

De aankoop van de grond voor het project Swanla zal één jaar later dan gepland worden gedaan. De aankoop zal in 2026 worden gedaan in plaats van 2025. Door deze verschuiving in de planning is er een vrijval van de geraamde rentelasten. Dit resulteert in een voordeel van € 84.000 in 2026

Voordeel van € 84.000 in 2026

Prijsindexatie en actualisatie MeerjarenInvesteringsPlan (MIP) Sport

Bij deze Zomernota worden de opgenomen kredieten voor 2024, 2025 en 2026 geïndexeerd en wordt het plan geactualiseerd naar de laatste inzichten.

De prijsindex voor 2024 en 2025 komt neer op € 267.280 voor 2025, € 77.409 voor 2027 en € 33.841 voor 2028.

Nadeel op de kapitaallasten van € 23.238 in 2026, € 22.915 voor 2027, € 28.735 voor 2028 en € 31.547 voor 2029.

De prijsindex voor 2026 komt neer op een verhoging van de kredieten van € 98.433 in 2026, € 42.350 voor 2027 en € 18.515 voor 2028.

Nadeel op de kapitaallasten van € 8.403 in 2027, € 11.648 voor 2028 en € 13.247 voor 2029.

Bij de actualisatie van de planning worden een aantal kredieten doorgeschoven van 2025 naar 2026 tot een bedrag van € 1.968.645. Dit betreft 3 kunstgrasvelden (korfbal) in Nieuwerkerk, 2 kunstgrasvelden (korfbal) in Moordrecht, 1 kunstgrasveld (voetbal) in Moerkapelle, 1 kunstgrasveld (voetbal) in Nieuwerkerk en een sportveld/ligweide bij het Polderbad in Nieuwerkerk.

Eénmalig voordeel in 2026 op de kapitaallasten van € 204.672 (170.221 en 34.451) en een structureel nadeel op de rente van € 2.979 vanaf 2027.

Voor het verwijderen van de rubberen ondergrond op de sportvelden zijn aanvullende kredieten benodigd, € 135.476 voor 2025, € 494.377 voor 2026 en € 157.815 voor 2027. Het gaat hierbij om de volgende velden: 1 voetbalveld in Moerkapelle, 1 voetbalveld in Nieuwerkerk, 1 sportveld bij het Polderbad, 3 korfbalvelden in Nieuwerkerk en 2 korfbalvelden in Moordrecht.

Nadeel op de kapitaallasten van € 2.371 in 2026, € 28.518 voor 2027, € 35.358 voor 2028 en € 34.975 voor 2029.

Voor de Jeu de boules banen is een aanvullend krediet benodigd van € 10.967 in 2025.

Nadeel op de kapitaallasten van € 1.106 in 2026, € 1.090 voor 2027, € 1.074 voor 2028 en € 1.058 voor 2029.

Aanvullende subsidie Sportstichting Zuidplas

Gedurende afgelopen jaren is duidelijk geworden dat Sportstichting Zuidplas te kampen heeft met tekorten. In 2024 is aanvullende financiering beschikbaar gesteld ad. € 314.000. Ook voor 2025 is door de gemeente een scan uitgevoerd naar de financiële situatie van Sportstichting Zuidplas. Daaruit is naar voren gekomen dat aanvullende financiering ook in 2025 noodzakelijk is en wel voor van € 507.000.

Voor 2026 en verder gaan wij uit van een nadeel van € 314.000.

Structureel nadeel van € 507.000 in 2025 en € 314.000 vanaf 2026.

Bijstelling kapitaallasten kredieten sportpark Swanladriehoek

In 2025 doen we een verschuiving en bijstelling van de verschillende kredieten van sportpark Swanladriehoek over de jaren 2025 en 2026.

Er is een nieuwe raming gemaakt voor het complex. Ten opzichte van de 0 index naar prijspeil (1,78%, € 130.000), is er sprake geweest van extra kostenstijgingen bij de kunstgrasvelden van € 600.000 (3 stuks). Dit komt deels doordat de kostenstijgingen bij kunstgrasvelden hoger liggen dan de gemiddelde kostenstijgingen, maar ook doordat het project is uitgewerkt, van schetsontwerp naar een bijna definitief ontwerp. Het vierde veld, waarover de Raad in april jl heeft besloten dat dat ook een kunstgrasveld wordt, was in de eerdere raming op basis van het schetsontwerp ook voor een lager bedrag opgenomen dan een natuurgrasveld anno 2025 kost (€ 200.000). Tenslotte is er sprake van een tegenvaller voor de kosten van bouw- en woonrijp maken van € 1.070.000, waarvan € 500.000 voorbelasting, € 200.000 vergoedingen nuts, en € 300.000 overige kosten in de openbare ruimte (ontsluiting en parkeren nieuwe materialisatie). Dit resulteert in een voordeel van € 1.000 in 2025 en nadeel van € 56.000, € 85.000 in 2027, € 84.000 in 2028 en € 50.000 in 2029.

Voordeel op de kapitaallasten van € 1.000 in 2025 en nadeel van € 56.000, € 85.000 in 2027, € 84.000 in 2028 en € 50.000 in 2029.

Actualisatie treasury/ rente

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting weer geactualiseerd. Omdat rente verdeeld moet worden over de begroting, is de rente mutatie zichtbaar op verschillende producten. Een toelichting op de rente is opgenomen onder het programma Financiële producten.

Product 3.2 Onderwijs

Inzet uitbreiding schoolmedewerker versterking onderwijs zorg

De kosten voor deze medewerker moeten geraamd worden op het algemeen sociaal domein i.p.v. onderwijs. De raming van € 50.000 wordt hierbij op het juiste product geraamd. Per saldo verloopt deze mutatie budgettair neutraal.

SPUK gelden GOAB 2025

De SPUK gelden voor het Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid worden op basis van de voorlopige beschikking bij geraamd met € 109.204. Via deze ZN 2025 worden zowel de lasten, als wel de baten in de begroting verwerkt. Per saldo verloopt deze mutatie budgettair neutraal.

Indexering en bijstellen planning Integraal HuisvestingsPlan (IHP) kredieten

Het IHP is geactualiseerd (planning) en zijn er indexeringen doorgevoerd.

Bij de aanpassing van de planning gaat het met name om de bijstelling van de 1e inrichting KC Koningskwartier, 1e inrichting St. Jozefschool, CBS Nessevliet, Scholen Dorrestein, Thorbecke, Uitbreiding Eendracht, Uitbreiding St. Jozefschool en uitbreiding Comenius. De kredieten zijn doorgeschoven of meer gefaseerd over de jaren ingepland.

De kredieten laten in 2025 en 2026 verlagingen zien van € 19.215.681 en € 16.739.100, met name door het doorschuiven/faseren naar latere jaren.

Hierdoor zien we in latere jaren weer een verhoging van de kredieten door indexering, doorschuiven en fasering van € 6.244.239 in 2027, € 17.181.873 in 2028 en € 15.534.340 in 2029. Dit resulteert in voordelen op de kapitaallasten (rente en afschrijving). Daarnaast brengt de actualisatie met zich mee dat er huurkosten en –opbrengsten gecorrigeerd moeten worden.

Voordeel huurkosten in 2025 van € 100.000.

Nadeel huuroopbrengsten van € 73.000 in 2025 en € 203.000 in 2026 en 2027.

Voordeel op kapitaallasten € 626.214 voor 2026, € 1.161.192 voor 2027, € 1.417.800 voor 2028 en € 716.301 voor 2029.

Huisvesting scholen

Het betreft hier de tijdelijke huur van units bij een bedrijf, dat modulaire gebouwen verhuurd. De huur zal naar verwachting een jaar langer nodig zijn. Ook blijkt de raming voor 2025 te krap.

Nadeel van € 3.000 voor 2025, € 61.000 voor het gehele jaar 2026 en € 20.000 voor 2027.

Passend onderwijs

In augustus 2024 is het college akkoord gegaan met een regionale samenwerkingsovereenkomst in Midden-Holland om het onderwijs aan anderstalige nieuwkomers in het voortgezet onderwijs (ISK-onderwijs) te stroomlijnen (collegeadvies B24.000390). Deel van deze samenwerkingsovereenkomst is de inzet van een regionale coördinator, die de gemeenten gezamenlijk bekostigen. Het aandeel van Zuidplas komt neer op € 29.000 per jaar. Tevens is besloten om de financiële consequenties, die dit met zich meebrengt, mee te nemen bij de Voorjaarsnota 2025.

Structureel nadeel vanaf 2025 van € 29.000

Actualisatie treasury/ rente

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting geactualiseerd. Omdat rente verdeeld moet worden over de begroting, is de rente mutatie zichtbaar op verschillende producten. Een toelichting op de rente is opgenomen onder het programma Financiële producten.

Product 3.3 Cultuur

Actualisatie treasury/ rente

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting geactualiseerd. Omdat rente verdeeld moet worden over de begroting, is de rente mutatie zichtbaar op verschillende producten. Een toelichting op de rente is opgenomen onder het programma Financiële producten.

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling
- 4.6 Duurzaamheid

Inleiding

Onze gemeente kenmerkt zich door haar ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van energie en klimaat.

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Algemeen doel product

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Ontwikkelingen

Omgevingsplan

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeente een Omgevingsplan van rechtswege. Dit omgevingsplan bestaat uit een tijdelijk deel (alle oude bestemmingsplannen en verordeningen van de gemeente en bruidsschat regels) en een nieuw deel (wat op dit moment nog leeg is, met uitzondering van bruidsschatregels). Het omzetten van regels van het tijdelijke deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moet eind 2031 klaar zijn.

Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van het eerste (deel)omgevingsplan. De verwachting is dat deze Q4 - 2025 gereed is. In het Omgevingsplan voor de héle gemeente wordt gewerkt aan actueel ruimtelijk beleid, waarbij voldoende mogelijkheden zijn om mee te denken met initiatiefnemers en de ambities, zoals geformuleerd in de omgevingsvisie te realiseren. Met deze producten bieden we ruimte aan initiatieven binnen en rondom de dorpen, met de nadruk op optimaliseren van maatschappelijk rendement.

Gebiedspaspoorten

In 2025 blijven we inzetten op het behoud en versterken van de fysieke leefomgeving in en grenzend aan de dorpen. Eerder zijn de Gebiedspaspoorten voor Zevenhuizen, Moerkapelle en Moordrecht vastgesteld door de raad. In 2025 wordt gewerkt aan het opstellen van het gebiedspaspoort voor het laatste dorp: Nieuwerkerk aan den IJssel. Het college streeft ernaar om de Omgevingsvisie Zuidplas te actualiseren, zodra voor alle vier de bestaande dorpen een gebiedspaspoort is opgesteld. Idealiter herhaalt deze cyclus zich om de vier jaar.

Na vaststelling worden de gebiedspaspoorten vertaald in het omgevingsplan. Het college rapporteert in het Perspectief Ruimtelijke Opgaven over de uitvoering van de vastgestelde gebiedspaspoorten. Daar waar sprake is van aangenomen moties, krijgt de voortgang daarvan eveneens een plek op de projectpagina. Het streven is om 1   2 keer per jaar de Smaakmakers en stakeholders mee te nemen in de voortgang.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Ruimte geven aan ondernemers." uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit leidt uiteindelijk tot snellere en betere besluitvorming met ruimte voor maatwerk. Dit vraagt om een integrale werkwijze van de gemeente, inwoners, bedrijven en belanghebbende. Hierdoor wordt het vestigingsklimaat aantrekkelijker.
2. We behandelen de initiatieven van ondernemers en inwoners op de intake- en omgevingstafel om hen beter te informeren over de wenselijkheid en haalbaarheid van hun initiatieven.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 We streven ernaar om 95 % van de aanvragen voor alle binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteit binnen de wettelijke reactietermijn af te handelen.		Momenteel ligt deze inspanning op schema voor het jaar 2025.
1.2 In 2025 wordt een (deel)omgevingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad.		Momenteel ligt deze inspanning op schema, beoogd wordt een eerste (deelplan) aan te bieden aan de raad in Q4 van 2025.
2.1 De wenselijkheid en haalbaarheid van initiatieven van ondernemers en inwoners wordt op de intake- en omgevingstafel besproken, waarbij wordt gestreefd binnen 12 weken een antwoord te geven.		Momenteel ligt deze inspanning op schema.

Verbonden partijen**Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)**

De Omgevingsdienst Midden-Holland draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving door:

1. Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuadvies (geluid, bodem, lucht, etc.).
2. Uitvoering van de vergunningverlening en handhaving op de Bouw- en woningtoezicht op grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.

Bovenstaande taken die door de ODMH worden uitgevoerd dragen bij aan de doelstellingen en inspanningen met betrekking tot het beter faciliteren van ondernemers en inwoners.

Product 4.2 Wonen**Algemeen doel product**

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Ontwikkelingen

Wetsvoorstel Wet Versterking Regie Volkshuisvesting

Dit wetsvoorstel is op 6 maart 2024 ingediend bij Tweede Kamer en wijzigt de Huisvestingswet 2014, Omgevingswet, De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Woningwet. De overheid wil meer regie pakken op de aantallen woningen en locaties, op betaalbare woningen en verdeling daarvan en het verstevigen van lokale prestatieafspraken. Ook komt een gemeentelijke woonvisie met dit wetsvoorstel te vervallen en wordt omgezet in een volkshuisvestelijk programma onder de omgevingsvisie. In een brief van 13 februari 2025 meldt de minister Volkshuisvesting dat het ontwerpbesluit bij het wetsvoorstel wordt aangepast; zo moet 2/3 van de nieuwe woningen betaalbaar zijn waarvan 30% sociaal, mogen mantelzorgwoningen op het erf en worden procedures voor bouwen korter. Onduidelijk is wanneer de wet wordt behandeld.

Woonwagenstandplaatsen

Er ligt een (wettelijke) opgave om extra woonwagenstandplaatsen te realiseren in Zuidplas om te voorzien in de behoefte. In het (tijdelijk) omgevingsplan (CHW bestemmingsplan Middengebied Zuidplaspolder 1) van het Middengebied zijn 6-8 standplaatsen opgenomen. De stedenbouwkundige inpassing hiervan en de kansen voor gefaseerde realisatie in de ontwikkeling van Cortelande wordt onderzocht. Daarnaast wordt gewerkt aan nieuw (toewijzings-)beleid voor bestaande en nieuwe woonwagenstandplaatsen in de gemeente.

Woontopafspraken

Eind 2024 zijn door het Rijk woontopafspraken gemaakt over de realisatie en versnelling woningbouw. In 2025 worden gewerkt aan de uitwerking van deze afspraken, zoals onder andere het herijken en concretiseren van de Regionale Realisatie Agenda Wonen Midden-Holland (regionale woondeal). De investeringscapaciteit van corporaties in Midden-Holland blijft nog steeds een aandachtspunt, waar het Rijk van op de hoogte is (zie ook de [Tweede Kamer vragen](#) van kamerlid Grinwis). In regionaal verband wordt gewerkt aan onderlinge solidariteit en versnelling van woningbouwprojecten.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.	In 2026 voldoet het woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar voor 95% aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar, waaronder 30% sociale huur, 10% middenhuur en koopwoningen tot € 390.000 (prijspeil 2024).
2.	We stimuleren passende huisvesting voor doelgroepen met specifieke aandacht voor arbeidsmigranten, starters en ouderen zodat zij zich kunnen vestigen in Zuidplas.

Effectindicator	Nulmeting	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting2026		
Woningbouwprogramma dat de komende 10 jaar voldoet aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar	onbekend	82%	83%	89%	93%	≥ 95%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.		Momenteel wordt gewerkt met een lokale woningbouwmonitor in Excel. In 2025 wordt bekeken hoe we deze monitor kunnen omzetten in een digitaal dashboard, hiermee wordt beoogd een efficiëntieslag te maken in de monitoring van woningbouwplannen.
1.2 Om het betaalbare aanbod voor doelgroepen te vergroten wordt erop tijdelijke- flexwoningen ingezet.		Het locatieonderzoek naar 48 flexwoningen in en aan bestaande dorpen is in uitvoering. Er worden verkennende gesprekken gevoerd met woningcorporaties. De verwachting is dat in Q3-Q4 2025 zicht is op geschikte locaties.
1.3 en 2.4 Er wordt in 2025 een regionale woonzorgvisie opgesteld waar de lokale opgave in beeld wordt gebracht. Daarnaast wordt de Woonvisie geactualiseerd en worden voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een volkshuisvestelijk programma onder de Omgevingswet.		<p><i>Lokale woonvisie</i> In april volgt een raadsvoorstel voor de actualisatie van de Woonvisie met daarbij het woningbehoefteonderzoek uit 2024. Dit voorstel staat geagendeerd voor de raad van 3 juni 2025.</p> <p><i>Regionale woonzorgvisie</i> Het onderzoeksrapport met het visiedocument liggen klaar voor regionale bekrachtiging waarna de raad in het tweede kwartaal van 2025 wordt geïnformeerd.</p> <p><i>Volkshuisvestelijk programma</i> In 2025 wordt een start gemaakt met het uitwerken van een volkshuisvestelijk programma. Met het wetsvoorstel Wet Versterking Regie Volkshuisvesting is dit programma verplicht onder de Omgevingsvisie. Het voorstel is om het restantbedrag voor deze inspanning te bestemmen voor de uitwerking van het volkshuisvestelijke programma.</p>

<p>1.4 Vergroten van het woningaanbod door het bijbouwen van ruim 700 woningen in 2025 en 2026 in en aan de dorpen én door de bestaande woningvoorraad te verruimen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met bouwen van de eerste woningen in 2026.</p>		<p>Voor 2025 en 2026 staan momenteel ca. 650 woningen geprogrammeerd. Dat zijn er iets minder dan beoogd vanwege verschuiving van woningbouwprojecten naar achteren in de tijd. De te realiseren woningen in het Middengebied zorgen voor de grootste verschuivingen. Daarnaast wordt voor de komende jaren nog gezocht naar nieuwe woningbouwlocaties voor de toekomst.</p> <p><i>Middengebied</i> Voor de ontwikkeling van het Middengebied is het bestemmingsplan vastgesteld. De fysieke start van de ontwikkeling kan pas plaatsvinden na behandeling bij de Raad van State van de ingediende beroepen of het intrekken hiervan. Op basis van de huidige voorziene planning (afhankelijk van de doorlooptijd bij de Raad van State) zal de fysieke start van de ontwikkeling in 2026 kunnen beginnen en de start van de realisatie van woningbouw in 2027 plaats kunnen vinden. Het sociale woningbouwprogramma voor de eerste fase wordt in samenwerking met woningcorporaties verder uitgewerkt.</p>
<p>2.1 Stimuleren CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) door locaties beschikbaar te stellen in het Middengebied.</p>		<p>Momenteel wordt er gewerkt aan een projectplan om kaders te geven aan “samen zelfbouwen in Cortelande”. Uitgangspunt is dat deze vorm van bouwen de basis legt voor een hechte woongemeenschap. Er zijn meerdere vormen mogelijk. Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), woon-coöperaties, beheer coöperaties in sociale huur complexen, mede-opdrachtgeverschap, etc. Door uitgebreid onderzoek te doen in het land, te brainstormen met initiatiefnemers en diverse publicaties en onderzoeken te analyseren, kunnen we een gedegen plan neerleggen hoeveel zelfbouwgroepen we nodig te denken te hebben voor een hechte woongemeenschap, hoe we denken die te bereiken en hoe we die een plek kunnen geven in Cortelande.</p>

<p>2.2 Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma huisvesting arbeidsmigranten.</p>		<p>Momenteel ligt deze inspanning achter op het schema. Er wordt in 2025 gewerkt aan de pilot toezicht en handhaving met de ODMH voor de Wet goed Verhuurderschap en Wet betaalbare huur. De uitwerking van deze wettelijke taak gaat voor op andere uitvoeringstaken in het uitvoeringsprogramma.</p>
<p>2.3 We inventariseren de mogelijke instrumenten (erfpacht, starterleningen, huurkoop etc.) om de kansen van starters op de woningmarkt te vergroten.</p>		<p>Op 25 maart 2025 heeft de raad de Verordening startersleningen vastgesteld, ook is de raad met informatienota B1822 geïnformeerd over de inventarisatie startersinstrumenten. Momenteel wordt gewerkt aan het inrichten en uitwerken van de verordening. Met de toezegging van de wethouder wordt de raad over de voortgang van de startersleningen eind 2025 geïnformeerd. Hiermee is deze inspanning afgerond. Het voorstel is om deze inspanning te verwijderen.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
<p>1. De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>1.1 Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.</p>		<p>Momenteel ligt deze inspanning op schema. In 2025 wordt in regionaal verband verder gewerkt aan het uitwerken van doorstroominstrumenten die vervolgens lokaal worden verankerd in prestatieafspraken met woningcorporaties.</p>
<p>1.2 Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouwwoningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.</p>		<p>Doorstroming wordt gestimuleerd door nieuwbouw met voorrang toe te wijzen aan lokaal gebonden inwoners. Bijna alle appartementen worden als nulredewoning gerealiseerd, waardoor deze woningen geschikt zijn voor ouderen.</p>

1.3 Gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden bij het toewijzen van sociale- en middenhuurwoningen om voorrang te geven aan inwoners die een betaalbare huurwoning achterlaten in Zuidplas.		Momenteel ligt deze inspanning op schema. Naar aanleiding van informatienota B1768 ligt de ontwerp huisvestingsverordening klaar voor inspraak. Hierin zijn de maximale mogelijkheden voor lokaal gebonden woningzoekenden opgenomen. In september wordt deze ter vaststelling aangeboden aan de raad.
---	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In 2025/2026 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 We blijven in 2025 onderzoeken of er concreet pauzeland(schap) of geschikte locaties voor flexwonen beschikbaar kunnen komen.		Deze inspanning ligt op schema, zie ook onder inspanning 1.2
1.2 Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.		In 2025 is er inmiddels drie keer subsidie aangevraagd met betrekking tot de subsidieregeling Wonen, Vliegende Brigade. Deze provinciale subsidie maakt het mogelijk externe expertise in te schakelen ter versnelling van de woningbouw. Eén aanvraag is toegekend en twee aanvragen worden op moment van lezen beoordeeld. We mogen als gemeente vijf van dergelijke aanvragen indienen, mits het subsidieplafond behorende bij de regeling dit toelaat. Daarnaast hebben we één provinciale subsidie in laten trekken. Deze subsidie was in 2021 toegekend t.b.v. de realisatie van flexwoningen in Nieuwerkerk-Noord. Wanneer de zoektocht naar locaties in- en aan bestaande dorpen en de verkenning van flexwoningen in Cortelande afgerond zijn, kunnen we opnieuw subsidie aanvragen voor het realiseren van de flexwoningen, zowel bij de provincie als bij het Rijk.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
1. In 2025/2026 is een toekomstvisie gereed voor recreatiepark De Bonk, opgesteld in co-creatie met de betrokken stakeholders. Daarnaast wordt de visie voor De Koornmolen verder uitgewerkt.		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.		Het college is in gesprek met de genoemde stakeholders.
1.2 Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.		Wanneer voor een van de parken een toekomstbestendige visie in beeld komt, legt het college deze visie voor aan de gemeenteraad met als bijlage het participatielogboek. Tot dat moment is het participatielogboek een werkdocument wat na ieder participatie moment wordt aangevuld.
1.3 Onderzoek naar mogelijke (toekomst)scenario's voor Bungalowpark De Bonk, met inzicht in de haalbaarheid op de vlakken 'technisch', 'financieel' en 'beleid/juridisch'. Ten minste een van deze scenario's betreft (een vorm van) permanent wonen.		De afgelopen tijd is met verschillende belanghebbenden gesproken. Soms lag een toekomstbestendige visie in het verschiet, dan toch liep het anders. Het gaat om recreatieparken met een eigen bedrijfsvoering en dynamiek. Het is niet van tevoren duidelijk welk park als eerste naar een toekomstbestendige visie beweegt. Dit vraagt om een aanpak die beter inspeelt op de specifieke situatie en dynamiek van de parken zelf en de kansen die zich voordoen. Daarnaast hebben recent verschillende incidenten zoals een gasexplosie plaatsgevonden. Ook is de sociaal-maatschappelijke situatie van sommige bewoners schrijnend. Een gerichte aanpak op het gebied van veiligheid, sociale problematiek en ruimtelijke ordening is gewenst. Tegen deze achtergrond is het college voornemens verder te werken vanuit een Programma Recreatieparken. Het doel van dit programma is om de parken te helpen naar een toekomstbestendige situatie. <u>Voorgesteld wordt om doelstelling 1 en inspanning 1.3 te wijzigen naar:</u>

	<p><u>Doelstelling 1:</u> In 2025/2026 stuurt het college op een toekomstbestendige visie en situatie voor de recreatieparken, waarbij wordt ingespeeld op de dynamiek van de parken.</p> <p><u>Inspanning 1.3:</u> De gemeente richt een programma Toekomstbestendige recreatieparken in en werkt van daaruit integraal verder om de recreatieparken te helpen naar een toekomstbestendige situatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In oktober 2024 is een amendement aangenomen, waarin de gemeenteraad heeft aangegeven dat zij eerst een helder beeld wil krijgen en gezamenlijk onderzoeksvraag formuleren. Dit is directe aanleiding geweest tot de besloten raadsinformatiebijeenkomst woensdag 2 april 2025. In de Jaarrekening 2024 heeft u een voorstel ontvangen de € 150.000 middelen uit dit amendement over te hevelen naar 2025 middels resultaatbestemming. • Daarnaast is reeds € 100.000 euro gereserveerd bij de vaststelling van de Programmabegroting 2025-2028 voor onderzoek toekomstscenario Bungalowpark De Bonk. Voorstel is deze algemener in te zetten. • Verder resteert er € 25.000 uit het budget voor de toekomstverkenning recreatieparken uit het PRO 2022. <p><u>Voorgesteld wordt om in deze Zomernota deze middelen algemener in te zetten. Totaal is er daarmee € 150.000 + € 100.000 + € 25.000 budget beschikbaar in 2025 voor het programma Toekomstbestendige recreatieparken</u></p>
--	--

Product 4.3 Economie

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Ontwikkelingen

In de winkelgebieden is er weinig tot geen leegstand, behalve in het winkelgebied Oude Dorp Nieuwerkerk. Op de bedrijventerreinen is zeer weinig tot geen leegstand en wat er te huur/koop staat zijn veelal kleinere bedrijfshallen in bedrijfsverzamelgebouwen. Uitbreiden is voor veel ondernemers lastig omdat er geen vrije kavels zijn en de ondernemers in de gehele regio kijken uit naar de ontwikkeling van een aantal bedrijventerreinen, zowel in Zuidplas als in regiogemeenten.

Op de bedrijventerreinen zet het college in op het versterken van de samenwerking van ondernemers en de samenwerking met de gemeente. Deze samenwerking is een belangrijk aspect voor bedrijven op een bedrijventerrein om uitvoering te geven aan het verduurzamen van het bedrijventerrein en bijvoorbeeld het onderzoeken van een energiehub. Vanzelfsprekend kan elk bedrijf vandaag al beginnen of verder gaan met verduurzamen van onder andere het pand of de bedrijfsprocessen, bijvoorbeeld door het plaatsen van (meer) zonnepanelen op de daken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Samenwerking stimuleren tussen ondernemers.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, dat van belang is voor de vitaliteit van de lokale samenleving.
<ul style="list-style-type: none"> We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Jaarlijks worden er min. 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).		College en organisatie zetten deze inspanning voort. Aansluiten bij behoeften en de agenda van ondernemers is een aandachtspunt hierbij.
1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.		Het college continueert deze gesprekken
1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidie aanvragen.		Op dit moment werkt de gemeente samen met ondernemers aan de opstart van een BIZ in Zevenhuizen. Insteek is om daarbij gebruik te maken van subsidiemiddelen die de Provincie Zuid-Holland hiervoor beschikbaar heeft.
1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.		De gemeente zet bestuurlijk en ambtelijk onverminderd in op deze inspanning. Er staat een netwerk-evenement gepland voor ondernemers in de gemeente Zuidplas, in samenwerking met Beleef

		<p>Zuidplas. Het evenement vindt plaats in juni en zal bedoeld zijn voor ondernemers uit de horeca, recreatie en detailhandel.</p> <p>Op 14 mei 2025 heeft een evenement voor ondernemers in Nieuwerkerk plaatsgevonden. In samenwerking met team Veiligheid wordt een training georganiseerd, met als doel om ondernemers weerbaarder te maken tegen diefstal, agressie en onveilige situaties.</p>
2.1 Met de economische monitor wordt jaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de samenwerking over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.		<p>Deze monitor wordt in 2026 weer uitgevoerd. De economische monitor wordt eens in de twee jaar uitgevoerd, gelet hierop voorstel tot wijziging van de inspanning.</p> <p><u>Voorstel tot wijziging inspanning 2.1:</u> Met de economische monitor wordt tweejaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de samenwerking over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. Bevorderen van verplaatsingsmogelijkheden van ondernemers waar (door veranderende ruimtelijke plannen en ontwikkelingen) te weinig toekomstperspectief geboden wordt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 We starten zelf in 2025 geen haalbaarheidsonderzoek en wachten de resultaten van de gesprekken van Provincie Zuid-Holland met het Rijk af en kijken met interesse uit naar het verplaatsings- en herstructureringsfonds. Naar aanleiding daarvan bezien we stappen die we als gemeente zetten.		De gemeente volgt de gesprekken hierover tussen Provincie en Rijk.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Faciliteren van glasvezelnetwerken.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Realisatie van het glasvezelnetwerk op basis van de samenwerkingsovereenkomst uit 2023.		Naar verwachting is vanaf Q3 2025 in alle wijken binnen de bebouwde kom een glasvezelkabel aangelegd. Over het gebied buiten de bebouwde kom is nog geen planning bekend, de streefdatum van Delta is dat deze uitvoering gereed zal zijn eind 2025.

Verbonden partijen**Regio Midden Holland**

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt. De regionale tafel Economie Onderwijs Arbeidsmarkt is één van de drie regionale tafels waar belangenbehartiging naar provincie en rijksoverheid centraal staan. Het is een Triple Helix samenwerking tussen Overheid, Onderwijs en Ondernemers. Het triple helixoverleg zet zich in voor een sterke economie, een aantrekkelijk innovatief vestigingsklimaat en toekomstbestendig onderwijs. In dit platform stemmen onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten hun economische agenda's en gezamenlijke ambities op elkaar af. Ruimtelijk economische visies voor werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel) komen tot stand onder aansturing van het triple helixoverleg. Daarbij ziet het Triple Helix als gevolg van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen een toenemende urgentie van afstemming met andere regionale programma's op het raakvlak van ruimte, wonen en verkeer en vervoer. Ook wordt ingespeeld op Provinciale ontwikkelingen zoals de Ruimtelijke Economische Visie 2050 en de herziening omgevingsbeleid 2024 en de monitoring van de uitwerking van de Regionale Bedrijventerreinen strategie.

Product 4.4 Verkeer en vervoer**Algemeen doel product**

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Ontwikkelingen**Toename mobiliteitsvraag**

De ontwikkelingen op gebied van woningbouw en uitbreiding van bedrijventerreinen hebben een merkbaar effect op de ruimtevraag, de verkeersintensiteit en de verkeersveiligheid. De bereikbaarheidsopgaven worden in (boven) regionale samenwerking opgepakt. De ontwikkeling van Cortelande is aanleiding om een aantal maatregelen aan het regionale wegennet te realiseren. Gemeente Zuidplas en provincie Zuid-Holland zijn in gesprek met Rijkswaterstaat over de aansluiting van het regionaal wegennet op de A20 in relatie tot de opgave 'verbreding A20'. Op 27 mei 2024 ondertekenden de gemeenten Zuidplas en Waddinxveen de 'Intentieovereenkomst mobiliteit en bereikbaarheid Zuidplas-Waddinxveen'. Collectieve mobiliteitssystemen zijn in ontwikkeling en bieden de

mogelijkheid om de verkeersdruk op het wegennet te verminderen. Zuid-Holland Bereikbaar is een partij die werkt aan regionale bereikbaarheid door de inzet van mobiliteitsmanagement. Zuid-Holland Bereikbaar voert in Zuidplas de werkgeversaanpak uit met als doel de mobiliteitspatronen van bedrijven te beïnvloeden; dit is geïnitieerd vanuit de opgave 'verbreding A20' en is nu ondergebracht bij Regio Midden-Holland.

Duurzame mobiliteit

Onder duurzame mobiliteit vallen alle manieren van vervoer waarbij ons verplaatsingsgedrag minder nadelige gevolgen heeft voor het milieu (fiets, openbaar vervoer, deelmobiliteit, mobiliteitshubs etc.). Duurzame mobiliteit vormt een steeds groter onderdeel van onze maatschappij. Door deze vormen van mobiliteit kan de druk op het gemeentelijk en regionaal wegennet afnemen en ontstaat een beter en gezonder leefklimaat. De gemeenten Zuidplas en Gouda zetten gezamenlijk in op realisatie van een nieuw station Gouda – Zuidplas. ProRail voorziet in 2027 een reconstructie van station Nieuwerkerk aan den IJssel en vraagt gemeente Zuidplas om een toekomstperspectief op het station en stationsomgeving; dit zal ook terugkomen in het Gebiedspaspoort Nieuwerkerk aan den IJssel. Vanaf eind 2024 wordt het busvervoer in de regio uitgevoerd door een QBuzz, de nieuwe concessiehouder. De gemeente Zuidplas blijft vanzelfsprekend in gesprek met QBuzz. Jaarlijks stelt QBuzz een vervoerplan op waarbij de gemeente toekomstige ontwikkelingen inbrengt. Hierdoor kan het aanbod van openbaar vervoer meegroeien met de ontwikkelingen in Zuidplas en omgeving.

Met het STOMP-ordeningsprincipe wordt prioriteit gegeven aan meer duurzame vormen van mobiliteit (lopen, fietsen en OV). STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility as a Service (MaaS) en ten slotte de Privéauto. Door dit principe toe te passen wordt 'de mens' centraal gezet bij gebiedsontwikkelingen. Doordat bij STOMP als eerste gedacht wordt aan mobiliteitsoplossingen voor voetgangers en fietsers, krijgen deze kwetsbare en actieve verkeersdeelnemers een ruimere en prominentere plek in het straatbeeld. Dit komt de leef- en verblijfsomgeving ten goede en stimuleert mensen om zich vaker te voet of met de fiets te verplaatsen.

Vanaf 1 juli 2024 is er een nieuwe wetgeving van kracht: de Normerende Regeling Werkgeboden Personenmobiliteit. Deze wet heeft betrekking op bedrijven met meer dan 100 werknemers en legt de verplichting op om gedetailleerde ritregistraties bij te houden voor zowel zakelijke als woon-werk kilometers van hun werknemers. Hiermee kan de CO2 productie per bedrijf worden vastgesteld. Deze registratie maakt het mogelijk om meer gericht de werkgeversaanpak voor bedrijven in te zetten om daarmee de mobiliteit te verduurzamen. Dit is onderwerp van gesprek met Regio Midden-Holland en Zuid-Holland Bereikbaar.

Stimuleren fietsgebruik

Door de toename van het elektrisch fietsen kunnen grotere afstanden per fiets worden afgelegd waardoor de fiets een aantrekkelijk alternatief vervoermiddel is voor de auto op korte en middellange afstanden. Provincie Zuid-Holland en regio Midden-Holland zetten mede daarom sterk in op doorgaande fietsroutes. De kwetsbare fietser vormt een belangrijke doelgroep in de risico gestuurde aanpak van verkeersveiligheid. Genoemde Normerende Regeling Werkgeboden Personenmobiliteit biedt inzichten en kansen om fietsgebruik onder werknemers te stimuleren.

Parkeren

Een belangrijk onderdeel van mobiliteit is parkeren. In de mobiliteitsvisie (beoogde vaststelling Q4 2025) worden de hoofdlijnen van het beleid op het gebied van parkeren vastgelegd. De nadere uitwerking van dit beleid volgt in een nieuwe nota parkeernormen. De huidige Nota parkeernormen 2019 is inmiddels vijf jaar oud. De huidige nota baseert zich op kencijfers van het CROW die dateren uit 2018 en 2019. Inmiddels zijn er sinds 2021 nieuwe kencijfers door het CROW opgesteld. Sinds maart 2022 heeft provincie Zuid-Holland parkeerbeleid opgenomen in de omgevingsverordening. Het nieuwe provinciaal beleid

betreft een aangepaste parkeernorm voor sociale woningbouw en nieuwe woningen in HOV-gebieden. De provincie roept op om het parkeerbeleid meer data gedreven te maken. Gemeentelijk parkeerbeleid dat in lijn is met het provinciale parkeerbeleid voorkomt dat provincie hun ruimtelijk instrumentarium moet inzetten tijdens ruimtelijke procedures.

Daarnaast geldt dat in de toepassing van de Nota parkeernormen 2019 de gemeente met regelmaat aanloopt tegen een aantal hiaten in de regelgeving. Dit leidt in de praktijk tot discussies in het beoordelen van ruimtelijke ontwikkelingen. Bijvoorbeeld in de toepassing van aanwezigheidspercentages per functie en de toe te passen reductie op de parkeeropgave, de wijze van berekening van de parkeeropgave bij verandering van functie. De nieuwe Nota Parkeernormen moet ook een duidelijker kader geven in de mogelijkheden om af te wijken van de vastgestelde parkeernormen en de motivatie daarop.

Tot slot is de Nota maatwerk parkeren Middengebied nu een op zichzelf staand document, terwijl er nauwe samenhang is met de Nota parkeernormen. Het is wenselijk, als een nieuwe nota wordt opgesteld, dit in één document te integreren.

In 2024 is een start gemaakt met de actualisatie van de Nota Parkeernormen 2019. In maart 2025 heeft een Benen Op Tafel sessie met de raad plaatsgevonden. Tijdens deze sessie is een richting voor een nieuwe nota parkeernormen besproken.

Impuls aanpak verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid in Nederland krijgt een nieuwe impuls. Na decennia van dalende ongevals cijfers, stagneert die daling. Het perspectief in de verkeersveiligheidsaanpak is veranderd van een jarenlange reactieve aanpak op basis van ongevallen naar een proactieve aanpak op basis van risico's, zoals beschreven in het nationaal Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Voor de regio Midden-Holland en voor de gemeente Zuidplas is een uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid opgesteld om proactief met verkeersveiligheid aan de slag te gaan.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners.							
2. In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 2 laadpunten.							
Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	
Parkeerplaatsen elektrisch laden – gemeentelijk personeel	0	0	0		0	2	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Voor het Middengebied werkt de gemeente de komende jaren het mobiliteitsconcept verder uit. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.		De planuitwerking van mobiliteit en infrastructuur is een doorlopend proces dat gedurende de planontwikkeling van het Middengebied plaatsvindt en verder ontwikkelt. Daarin hebben alle afspraken uit de Bestuurlijke Overeenkomst Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder en Deelovereenkomst Mobiliteit Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder hun plek, waaronder ook de smart mobility oplossingen. De raad wordt hierover geïnformeerd via de voortgangsrapportages Middengebied.
1.2 Op regionaal niveau werkt de gemeente mee aan de totstandkoming van een Regionaal beleidskader Deelmobiliteit (dit document is richtinggevend voor de gemeentelijke uitwerking).		De Regionale Visie en het Actieplan Deelmobiliteit is 4 maart 2025 vastgesteld door het college. Dit is middels infonota B 1817 met de raad gedeeld. Deze inspanning is hiermee afgerond.
1.3 In 2025 uitwerken van deelmobiliteit op gemeentelijk niveau in het kader van de nieuw op te stellen integrale mobiliteitsvisie voor de hele gemeente Zuidplas.		Het gemeentelijk beleid omtrent deelmobiliteit wordt meegenomen in de te ontwikkelen mobiliteitsvisie. Hierin zal een link gelegd worden naar de Regionale Visie en het Actieplan Deelmobiliteit. De mobiliteitsvisie zal in Q4 2025 aan de raad worden aangeboden ter vaststelling.
1.4 Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).		We hebben het aantal parkeerplekken gereserveerd voor deelauto's met 2 verhoogd. Daarnaast zijn er deelfietsen geplaatst op 3 locaties in de gemeente; deze deelfietsen zijn in opdracht van Qbuzz geplaatst als onderdeel van de concessieafspraken openbaar vervoer. De raad is hierover geïnformeerd middels informatienota B 1792.
2.1 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.		We hebben met de eigenaren van de parkeervoorzieningen afgestemd om op het parkeerdek twee locaties laadvoorzieningen te realiseren.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.							
2. We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.							
Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	
Toegankelijke bushaltes	9	48	-	-	52	60	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2024-2026 60 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland toegankelijk te maken.		Het college werkt planmatig aan de realisatie van toegankelijke bushaltes. Per 10 april 2025 zijn er 52 toegankelijke bushaltes gerealiseerd.
1.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland.		Er zijn in 2025 nog geen nieuwe bushaltes gerealiseerd. De verwachting is ook dat er in 2025 geen nieuwe bushaltes gerealiseerd zullen worden.
2.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.		Voor de ontwikkeling van het Middengebied is dit onderwerp van gesprek met genoemde partijen. De provincie heeft bediening van Cortelande met een busverbinding reeds toegezegd. De bediening, frequentie en eventuele alternatieven voor openbaar vervoer moeten nog onderzocht worden.
2.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland en nieuwe concessiehouder om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.		Er heeft nog geen nader overleg plaatsgevonden om deze pilot op te starten, mede omdat de nieuwe concessiehouder de eerste helft van 2025 de focus had liggen op de start van de nieuwe concessie. In 2025 zal het college nog met de partijen in gesprek gaan om de mogelijkheden van een pilot te verkennen.
2.3 De gemeente blijft zich bij Provincie Zuid-Holland inzetten voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.		Dit blijft voor het college een bespreekpunt met de provincie; er zijn in 2025 nog geen nadere ontwikkelingen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).
2. Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.
3. Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Nader uitgewerkte risicolocaties worden met ‘werk met werk’ aangepakt.		In maart is de voortgang van het uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid vastgesteld door het college (B1816). De nieuwe lijst van risicolocaties wordt zoveel mogelijk meegenomen in onderhoudsprojecten. De ambities waarvoor geen budget beschikbaar is moeten gekoppeld worden aan (gebieds-) ontwikkelingen of de beheer- en onderhoudscyclus van BOR en/of moet aanvullende subsidie voor worden gevonden. In het geval dat er voor een project onvoldoende middelen beschikbaar zijn dan worden die op dat moment inzichtelijk gemaakt en voorgelegd aan de raad.
2.1 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2025-2027 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.		Er zijn meerdere acties in het kader van verkeersveiligheid uitgevoerd, zoals MONO, Doortrappen, AAN, etc. Daarnaast heeft het jaarlijkse verkeersexamen en op een aantal scholen dode hoek lessen plaatsgevonden. In mei is de campagne 'snelheid' voor de hele provincie Zuid-Holland afgetrapt in Zuidplas met een snelheidsactie. Ook is er actief geworven op nieuwe ambassadeurs voor Maak Een Punt Van Nul.
3.1 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijkse overleg met de verkeersadviseur van de politie.		Het structurele overleg met de verkeersadviseur van de politie heeft plaatsgevonden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.
2. We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Vaststellen mobiliteitsvisie in 2025, waarin een visie op de mobiliteitsopgave en de verkeersontsluiting per modaliteit wordt		Op 19 maart 2025 heeft een informatieavond met de raad plaatsgevonden over de mobiliteitsvisie. Vaststelling van de mobiliteitsvisie door de raad is voorzien in Q4 2025.

opgenomen op dorpsniveau en voor heel Zuidplas. Duurzame en collectieve mobiliteit maken hier onderdeel van uit.		
2.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).		Gemeente Zuidplas registreert haar werkzaamheden in Melvin.
2.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.		Er vindt overleg plaats om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Samen met regionale partijen een strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor de problematiek van de piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. De regie moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen. De basis van deze aanpak ligt in de deelovereenkomst mobiliteit t.b.v. het Middengebied en de verbreding van de A20		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied voert de gemeente gesprekken met onder andere Provincie Zuid-Holland over maatregelen aan de N219 en de N457. Ook is gemeente Zuidplas aangesloten bij Rijkswaterstaat over de verbreding van de A20. De regionale samenwerking in het dossier verbreding A20 en Cortelande is versterkt en komt ook aan de orde in de mobiliteitstafel die begin 2025 is opgericht. Inzichten die in dit traject naar boven komen kunnen bijvoorbeeld ook meegenomen worden in onder andere de mobiliteitsvisie en de samenwerking met omliggende gemeenten. Als uitwerking van de intentieovereenkomst met Waddinxveen is in 2025 het ambtelijk gesprek met Waddinxveen gestart.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We onderzoeken de mogelijkheden van slimme combinaties door middel van bijvoorbeeld hubs.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming.

2. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitwerken van het begrip mobiliteitshub voor de gemeente Zuidplas in de mobiliteitsvisie, onderscheiden: - naar nieuwe en bestaande ruimtelijke ontwikkelingen - naar aanbod- en vraaggestuurde inzet van mobiliteitsdiensten - naar omvang van diensten en overstapmogelijkheden (collectief) deelvervoer en andere diensten.		De uitwerking van het begrip mobiliteitshub is onderdeel van de op te stellen mobiliteitsvisie.
1.2 Gemeente Zuidplas en gemeente Gouda voeren in 2025 en verder gezamenlijk een lobby om te komen tot realisatie van een nieuw station Gouda -Zuidplas.		Gemeente Zuidplas en Gouda zetten zich in om te komen tot realisatie van een nieuw station. Er zijn daartoe constructieve overleggen met o.a. ProRail, NS, Ministerie en Provincie en overige stakeholders om te komen tot een grondige verkenning van de haalbaarheid. Sinds vorig jaar is Cortelande gevoegd bij Novex Zuidelijke Randstad; het instrument primair bedoeld om de woningbouwopgave te realiseren. In dat kader wordt een Uitvoeringsagenda opgesteld. Zuidplas heeft het door ons gewenste station ingebracht. Inmiddels is er een meer strategische en sterk ingekorte versie 2.0 opgesteld. Het station is daar nu in opgenomen.
2.1 Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling overlegt de gemeente met de ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de realisatie van slimme mobiliteit combinaties en legt dit vast in maatwerkafspraken.		Dit is onderdeel van de beoordeling van initiatieven van ontwikkelaars. In de bestaande Nota Parkeernormen 2019 bestaat de mogelijkheid om met het aanbieden van deelmobiliteit de parkeernorm te reduceren. Voor de beoordeling van initiatieven van ontwikkelaars is een concept Leidraad Verkeerstoets gereed. In deze leidraad is er aandacht voor slimme mobiliteit combinaties.
2.2 Actualisatie van de nota parkeernormen is noodzakelijk om een juiste invulling te geven aan het integrale mobiliteitsvraagstuk bij ruimtelijke ontwikkelingen in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid.		De actualisatie van de nota parkeernormen is gestart met het verzamelen van data en met een benen op tafel sessie met de raad op 19 maart 2025. Besluitvorming over de nieuwe nota parkeernormen door de raad is voorzien in Q1 2026.

Verbonden partijen

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming en belangenbehartiging. Op basis van het Regionaal Verkeer- en VervoerPlan (RVVP) zijn op basis van 8 thema's 39 uitvoeringsprojecten geformuleerd.

De Regio Midden-Holland kent meerdere werkgroepen die uitwerking geven aan thema's en uitvoeringsprojecten uit het RVVP. Dit betreft de werkgroepen:

- Verkeersveiligheid: regionale aanpak verkeersveiligheid en een regionaal uitvoeringsprogramma (hierin worden prioriteiten in de aanpak vastgesteld, samenwerking in campagnes en projecten vastgelegd en de beschikbare middelen verdeeld).
- Duurzame mobiliteit: regionaal beleid en aanpak E-laden in relatie tot regionale concessie ten behoeve van plaatsen laadpalen, uitvoeren interessescan deelmobiliteit en vormgeven vervolgacties, opstellen regionaal beleidskader deelmobiliteit.
- OV en ketenmobiliteit: gezamenlijk optreden richting provincie Zuid-Holland en concessiehouder, kwaliteit OV-dienstregeling en OV-voorzieningen, uitwerking geven aan aanbod QBuzz (aantal deelfietsen en aanbod sociale minima).
- Fiets: opstellen regionaal fietsroutenetwerk inclusief belangrijke doorgaande fietsroutes, gezamenlijk optrekken richting provincie Zuid-Holland en Rijk ten behoeve van uitwerking en financiering.

Gemeente Zuidplas neemt actief deel aan deze werkgroepen. De regio stelt ook subsidies beschikbaar voor diverse verkeersveiligheidsprojecten/campagnes en infrastructurele maatregelen.

Product 4.5 **Gebiedsontwikkeling**

Algemeen doel product

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Ontwikkelingen

Opgave Middengebied

De gemeente werkt aan een bovenregionale woningopgave met de ontwikkeling van een nieuw dorp in het Middengebied van de Zuidplaspolder. In dit dorp, Cortelande, komt ruimte voor 8.000 woningen met voorzieningen in het groen. Het dorp wordt energieneutraal met de realisatie van een energielandschap en tegen het dorp komen twee nieuwe bedrijventerreinen die bijdragen aan regionale werkgelegenheid. Deze ontwikkelingen worden omringd door natuur en polderlandschap: met een nieuw bos, de Groene Waterparel en een Groene Schakel. Het is een collectieve opgave om deze bovenregionale woningbouwontwikkeling mogelijk te maken. De gemeente vult hierin een regierol door plannen uit te werken en afspraken te maken met bestuurlijke en andere samenwerkingspartners.

De gemeente heeft de kaders vastgesteld met het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder uit 2021. Belangrijk hiervoor zijn de bestuurlijke afspraken die met de Provincie en de Grondbank RZG Zuidplas zijn gemaakt over de randvoorwaarden van de ontwikkeling. In de daaropvolgende periode is dit uitgewerkt in:

- De Nota van Uitgangspunten, waarin de visie uit het Masterplan aangescherpt en geconcretiseerd in uitgangspunten en ambities;
- De Grondexploitatie voor de eerste ontwikkelfase, de financiële vertaling van de gebiedsontwikkeling, waarin de plankosten en uitvoerende werkzaamheden van de gemeente zijn opgenomen;

- Twee bestemmingsplannen en bijbehorend MilieuEffectRapport (MER), het planologische kader op basis van het Masterplan, de NvU en diverse onderzoeken naar milieueffecten. Er is één bestemmingsplan opgesteld voor de gebiedsontwikkeling van het dorp en een tweede bestemmingsplan voor het omliggende agrarische en polderlandschap (Groene Waterparel, Groene Schakel en agrarische zone).

De Nota van Uitgangspunten en de Grondexploitatie zijn in oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad en zijn het kader waarbinnen de gemeente de gebiedsontwikkeling vormgeeft. De twee ontwerpbestemmingsplannen en het MER in 2023 afgerond en ter inzage gelegd voor zienswijzen. Dat betekent dat iedereen een formele reactie heeft mogen indienen, die de gemeente vervolgens heeft betrokken bij de afronding van het definitieve bestemmingsplan. Het eerste bestemmingsplan is op 14 mei 2024 vastgesteld door de gemeenteraad, en het tweede bestemmingsplan is op 11 februari 2025 vastgesteld. Met de bestuurlijke partners zijn ook nadere afspraken gemaakt over de nodige mobiliteitsmaatregelen (2023) en de realisatie van een ecologische verbindingszone (2025).

Na de beroepsperiode van het eerste bestemmingsplan werd ook bekend dat het waterschap en Rijkswaterstaat beroepen hebben ingediend tegen dit vastgestelde bestemmingsplan voor het dorp, tezamen met 18 andere particuliere partijen. Dit heeft de aandacht gekregen van Minister Keijzer van Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening. Op haar verzoek is de heer Wim Kuijken in gesprek getreden met de betrokken medeoverheden om te komen tot oplossingsrichtingen. Hier vindt in 2025 uitwerking plaats langs de thema's water en mobiliteit, rekening houdend met de financiële uitvoerbaarheid van de ontwikkeling. Na de zomer van 2025 wordt uitsluitel verwacht in de vorm van nieuwe bestuurlijke afspraken.

De grondexploitatie is vastgesteld maar met beperkte vrijgave van budgetten, namelijk enkel de budgetten voor plankosten en verwerving (onder voorwaarden) voor 2024, dat later is verlengd voor 2025. Hiermee is feitelijk (en in de ogen van de accountant) sprake van een bestendiging van het voorbereidingskrediet. Er kan nog geen fysieke uitvoering worden gegeven aan de ontwikkeling op basis van deze beperkte vrijgave van budgetten. Daarom wordt er een herijkte grondexploitatie voorbereid voor de gemeenteraad, dat naar verwachting in de loop van 2025 kan worden voorgelegd. Dit hangt samen met een herijking van de Nota van Uitgangspunten en de uitwerking van het stedenbouwkundig casco voor de eerste fase van Cortelande en het hiervoor benoemde gesprek met de heer Kuijken.

De beroepsprocedures na vaststelling van het bestemmingsplan zijn ook bepalend voor de verdere planning. Het bestemmingsplan voor het dorp moet onherroepelijk zijn voordat er nieuwe woningen worden opgeleverd. De gemeente bereidt een herstelbesluit voor met een aantal aanscherpingen en/of aanvullingen van dit bestemmingsplan, die uit de beroepen naar voren zijn gekomen. Dit wordt halverwege 2025 voorgelegd aan de gemeenteraad. De gemeente moet verder nog geïnformeerd worden over de datum van de eerste hoorzitting bij de Raad van State.

Verder heeft de gemeenteraad regelmatig aandacht gevraagd voor omgevingsmanagement in het Middengebied. Er vinden gesprekken plaats met grondeigenaren die door de ontwikkeling worden geraakt, met het doel om mogelijkheden voor perspectief te verkennen. De raad heeft ook op 29 januari 2025 de 'Motie vreemd – Perspectief inwoners en ondernemers Middengebied – onderdeel impuls intake- en omgevingstafel' (2024M104) aangenomen. Daarbij is verzocht de capaciteit voor het omgevingsmanagement in het tweede bestemmingsplan te verhogen. Hiervoor is in 2025 dekking gevonden binnen het huidige voorbereidingskrediet voor de integrale ontwikkeling van het Middengebied. Dit voorbereidingskrediet heeft een verwachte doorlooptijd tot de vaststelling van de herijkte grondexploitatie. Vanaf dit moment, zal er een andere dekkingsbron moeten worden gezocht voor de inzet voor bestemmingsplan 2, aangezien dit buiten de reikwijdte van deze grondexploitatie valt.

In korte tijd kan ook veel gebeuren. In de tussenliggende periodes wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden door middel van tertiale (drie keer per jaar) voortgangsrapportages.

Grondbank RZG Zuidplas

Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van het Middengebied in de Zuidplaspolder. De Grondbank heeft binnen de opgave Middengebied een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. De gemeente heeft een koopovereenkomst voor aankoop van de gronden van de grondbank. Eind 2024 hebben de deelnemers van de grondbank besloten de looptijd van de grondbank te verlengen. Dit met het oog op de gefaseerde ontwikkeling van Cortelande, waardoor er langer gronden in de grondbank zullen blijven. Er worden gesprekken gevoerd over aanpassing en uitvoering van de koopovereenkomst passend bij de gefaseerde ontwikkeling van het Middengebied. Dit wordt nader geconcretiseerd zodat meer duidelijk is over de uitkomsten van het proces dat doorlopen wordt met de rijksoverheid. De gemeenteraad wordt eind 2025 meegenomen in de stand van zaken en voorlopige uitkomsten van deze besprekingen, mede in relatie tot voornoemd proces.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, welke voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen met bijbehorende voorzieningen.

Dorpsstraat 38 Zevenhuizen

In de informatienota (Z25.000906) is aangegeven dat het de verwachting was dat het voorkeursscenario met de zomernota in juli 2025 aan de gemeenteraad zou worden voorgelegd. Dit is niet haalbaar gebleken. Er is bij nader inzien meer tijd nodig om te komen tot een voorkeursscenario welke vervolgens aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd. Naar verwachting zal het voorkeursscenario in het vierde kwartaal van 2025 aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Doelstellingen en inspanningen

Opgave Middengebied

De opgave Middengebied is een belangrijke gebiedsontwikkeling, de ruimtelijke procedure hiervan loopt. Deze ontwikkeling is geen doel, maar een middel om verschillende doelstellingen te realiseren. Om deze reden zijn voor dit product geen specifieke doelstellingen en inspanningen opgenomen.

Grondbank RZG Zuidplas

De grondbank heeft als doelstelling de gronden die zijn aangekocht voor de ontwikkeling van het Middengebied te beheren en uiteindelijk in te brengen in de gebiedsontwikkeling. Dit laatste vindt plaats door de gronden te verkopen aan de gemeente. De gemeente spant zich in om uitvoering te geven aan de aankoop van de gronden door de actieve ontwikkeling van het Middengebied.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen Zuid BV/CV heeft als doel om de gronden in haar bezit te ontwikkelen tot de wijk Koningskwartier. Daarvoor is een grondexploitatie geopend, waarbinnen de gronden die zij in bezit heeft bouwrijp gemaakt worden, gronden voor woningbouw en voorzieningen uit te geven en het toekomstig openbaar gebied woonrijp te maken en op te leveren aan de gemeente. De meeste fasen in de ontwikkeling zijn inmiddels (zo goed als) gereed. Omdat verwacht wordt

dat het laatste deelplan, 3X, niet op korte termijn tot ontwikkeling zal komen zal de BV/CV ontmanteld worden. De laatste werkzaamheden, in deelplan 1B, zullen naar verwachting voor de zomer 2025 afgerond worden.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen en er aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

De opgave Duurzaamheid is volop in ontwikkeling. Dit brengt met zich mee dat, zowel op rijksniveau als op gemeentelijk niveau, de beleidsmatige, projectmatige en financiële doorvertaling van ontwikkelingen in verschillende fases plaatsvindt. Om in te kunnen spelen op ontwikkelingen is wendbaarheid in het programma nodig.

Energie- en warmtetransitie

In Q1 2024 zijn door de bureaus Andersson Elffers Felix (AEF) en Improven in opdracht van de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) de taken en de uitvoeringskosten voor de uitvoering van het klimaatbeleid herijkt. In totaal worden 30 taken voor gemeenten onderscheiden in het nieuw rapport. De jaarlijkse kosten die gemeenten moeten maken voor klimaatbeleid lopen op van € 775 miljoen in 2025 tot € 1.037 miljoen in 2030. Dat is bijna 40% hoger dan in 2021 gedacht. De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft richting Rijk aangegeven dat de middelen met 40% moeten worden verhoogd om de taken op de energie- en warmtetransitie effectief te kunnen uitvoeren.

Ondanks deze aanbeveling wil het nieuwe kabinet de middelen voor gemeenten echter verlagen, met een korting van 10%, en de specifieke uitkeringen (SPUKs) vervangen door algemene uitkeringen, wat volgens gemeenten niet tegemoetkomt aan hun specifieke behoeften. Het kabinet heeft volgens de VNG in oktober 2024 ook aangegeven dat ze vasthouden aan de doelen. Bij de VNG is afgesproken dat de bestuurlijke lijn is dat er bij minder middelen de uitvoering bij gemeenten wordt afgeschaald en dat doelstellingen worden getemporeerd. De insteek volgens VNG is om geen taken terug te geven aan het Rijk, omdat gemeenten een betrouwbare overheid willen zijn. Tot slot is aangegeven door VNG dat door Europese wetgeving de verwachting is dat er nog extra taken komen voor gemeenten op het gebied van soortenmanagement.

In oktober 2024 is vanuit het Rijk bericht ontvangen dat de CDOKE-middelen eenmalig geïndexeerd zijn in 2025. De indexatie betreft € 623.000 van de middelen voor 2025. Hierdoor zijn voor 2025 minder eigen middelen nodig. Het is onzeker of de indexatie ter hoogte van € 625.000 ook geldt voor 2026. Over de hoogte van de CDOKE-middelen vanaf 2026 en verder wordt helderheid verwacht in de voorjaarsnota van het Rijk.

In 2024 is besloten om het penvoerderschap van de Regionale Energiestrategie (RES) over te dragen aan Bodegraven-Reeuwijk. Vanaf 2025 fungeert Bodegraven-Reeuwijk als penningmeester, en worden de ontvangen bedragen in december 2024 voor de RES aan deze gemeente overgemaakt.

Biodiversiteit en klimaatbestendigheid

In 2024 is er nieuwe Europese wetgeving van kracht geworden op gebied van natuur, wat mogelijk gevolgen heeft voor biodiversiteit en klimaatbestendigheid. De Europese natuurherstelwet verplicht lidstaten om doeltreffende maatregelen te nemen om de natuur te herstellen en niet te laten verslechteren. Er zijn doelen gesteld voor 2030, 2040 en 2050. Het doel van deze wetgeving is het herstel van diverse en veerkrachtige natuur in de EU, en bijdragen aan de EU-doelstellingen op het gebied van klimaatmitigatie en -adaptatie. Het Rijk draagt primair verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van deze wet. Verwacht wordt dat in de periode 2025-2026 meer duidelijkheid komt voor wat dit betekent gemeenten. De ontwikkelingen worden gevolgd.

Voor de uitvoering van taken op het gebied van klimaatbestendigheid en biodiversiteit ontvangt de gemeente geen specifieke middelen vanuit het Rijk. Vooral nog wordt er vanuit gegaan dat de kosten uit de eigen middelen wordt gefinancierd.

Aanpak netcongestie

De netbeheerders hebben december 2024 netcongestie afgekondigd. Dit betekent dat grootverbruikers tot minimaal 2023 geen nieuwe of verzwaarde netaansluitingen kunnen krijgen.

Het elektriciteitsnet in onze regio, zowel van Liander, Stedin als TenneT, is overbelast. Net zoals op meerdere locaties in Nederland heeft het elektriciteitsnet in de gemeente Zuidplas ook zijn maximale capaciteit bereikt. Uitbreiding van de transportcapaciteit van huidige aansluitingen en het leveren en terug leveren van elektriciteit via nieuwe grootverbruik aansluitingen is tot de periode 2032-2035 niet of beperkt mogelijk. Onderzoek moet uiterlijk 4 december 2025 uitwijzen of er in de tussentijd capaciteit vrij komt, of welke flexibele oplossingen mogelijk nog ruimte kunnen bieden. Intussen werken de netbeheerders aan structurele oplossingen om het net in en rondom de gemeente Zuidplas uit te breiden en te verzwaren, maar dit kost tijd.

Dit raakt onze inwoners en ondernemers. Dit raakt ook allerlei beleidsthema's, opgaven en gebiedsontwikkelingen in de gemeente (o.a. bedrijven, woningbouw, maatschappelijke ontwikkelingen etc.). Het congestieprobleem is niet beperkt tot uitsluitend een probleem voor het realiseren van nieuwe aansluitingen, het is een belemmering voor alle ontwikkelingen, opgaven en transities die verbonden zijn met het elektriciteitsnet. Bovendien schaffen steeds meer consumenten en ondernemers elektrische apparaten aan, dit leidt tot een toenemende vraag aan stroom van klanten op het elektriciteitsnet, wat positief is voor de energietransitie, maar negatief bijdraagt aan de congestieproblematiek. Het vinden van doeltreffende oplossingen van netcongestie vormt daarmee een essentiële randvoorwaarde voor uiteenlopende opgaven binnen de gemeente Zuidplas. Dit overstijgt alle bestaande ontwikkelingen, programma's en opgaven binnen de gemeente Zuidplas, niet alleen duurzaamheid.

Om zowel op de korte als de lange termijn meer grip te krijgen op deze problematiek is een aanpak nodig op strategisch, tactisch en operationeel niveau met de relevante partners en stakeholders. Het beoogd maatschappelijk resultaat is om belangrijke gebiedsontwikkelingen, opgaven en transities in de gemeente en regio te faciliteren. Door congestieproblemen in de energie-infrastructuur aan te pakken, wordt geprobeerd om vertraging te voorkomen en essentiële ontwikkelingen doorgang te laten vinden. Daarnaast draagt het verminderen van netcongestie bij aan de transities en gebiedsontwikkelingen die in de gemeente aan de gang zijn.

Wij stellen voor om te starten met een kwartiermakersfase. In deze fase wordt gewerkt aan een gemeentelijke aanpak om samen met Liander, Stedin, Tennet en andere relevante partners en stakeholders de congestieproblematiek aan te vliegen in lijn met het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN). Dit moet leiden tot een duidelijk en gedragen aanpak. Voor deze periode betreft het de volgende activiteiten:

- Het aantrekken van een kwartiermaker;

- Het inventariseren van de gevolgen van netcongestie op onze plannen, doelstellingen en ambities middels een impactanalyse;
- Het opstellen van een programmatisch opgaveplan/aanpak
- Het intensiveren van de samenwerking en het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met de netbeheerders;
- Het opstellen van een ruimtelijk afwegingskader voor de plaatsing van transformatorhuisjes;
- Het opstarten van de buurtaanpak: de verzwarings- en uitbreidingsopgave van de netbeheerders op het laagspanningsnet

Meewerken aan de aanpak van netcongestie wordt ook als nieuwe taak gezien in relatie tot het Klimaatakkoord, zoals omschreven in het Klimaatplan 2025-2035. Op dit moment ontbreekt de financiering vanuit het Rijk. De huidige aanvraag betreft incidentele middelen. Op basis van de nog uit te voeren impactanalyse en op te stellen aanpak zullen wij bij een volgend moment in de P&C-cyclus structurele middelen aanvragen om de opgave toekomstbestendig te kunnen uitvoeren.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “De gemeente Zuidplas is in 2050 aardgasvrij. De gemeente is elektriciteitsneutraal: alle benodigde elektriciteit wordt binnen de gemeente klimaatneutraal opgewekt.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt. In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.								
2. In 2026 is de CO2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd tov 2022.								
3. Per 1 januari 2026 zijn voldoende zon-op-land projecten vergund om het resterende deel van het RES-bod (0,435 TWh duurzame elektriciteit) te halen.								
4. Eind 2030 wordt 80% van de geclusterde glastuinbouw van duurzame warmte voorzien.								
5. In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	Begroting 2030	Begroting 2050
Aantal bestaande woningen zonder gas	123	159		170 (Q1-24)	170 (Q1-24)	170 (Q1-24)	500	Totale woningvoorraad
Aantal uitvoeringsplannen aardgasvrij	0	0	0	0	0	0	3	
Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	1,3 miljoen kg	1,13 miljoen kg			1,079 miljoen kg		1,0 miljoen kg	0 kg
Aantal onherroepelijk afgegeven vergunningen voor	0	0	0	0	0	0		

zonprojecten voor 1 januari 2026 (P)								
Duurzame energieopwek	0,05TWh	0,05TWh	0,05TWh		0,055TWh (in vergunningen)		0,097TWh	0,097TWh
Aardgasverbruik tuinders	67.071.900 m3	Niet bekend			Niet bekend	Niet bekend		0 m3

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen Uitvoeringsplannen (UP) Zuidplas aardgasvrij		In Q1 2025 is gestart met de herziene aanpak, deze wordt in Q3 2025 opgeleverd. Tevens wordt een handelingsperspectief uitgewerkt voor de stappen die mensen zelf alvast kunnen zetten, deze wordt ook in Q3 2025 openbaar gemaakt.
1.2 Voor 10 VvE's wordt door een adviserende partij verduurzamingsadvies aangeboden om ondersteuning te bieden aan het verduurzamingsproces.		Er is ruimte om 10 VvE's te helpen met het inzichtelijk maken van de eigen situatie. Hierbij worden de advieskosten vergoed door de gemeente. In 2025 wordt het aanbod opnieuw bij de VvE's onder de aandacht gebracht. Gestart wordt met een pilot met oudere VvE's waar verduurzaming meer impact kan hebben. Ook worden de afgehaakte VvE's uit 2024 benaderd om hun feedback op te halen en de aanpak verder te verbeteren.
1.3 Verkennen elektrolyser als warmtebron		Dit jaar wordt verkend onder welke voorwaarden er voldoende draagvlak zou kunnen zijn voor een aanlanding van wind op zee en grootschalige elektrolyse, waardoor deze mogelijk haalbaar worden. De uitkomst hiervan dient dan als input voor het advies vanuit de provincie richting het programma 'Verbindingen aanlanding Wind Op Zee' (VAWOZ).
1.4 Gemeentebrede communicatie door voortzetten Energieloket en inzet energiecoaches		Het energieloket loopt gedurende heel 2025 door. Het gaat om continue ondersteuning door het Duurzaam Bouwloket. Duurzaam Bouwloket heeft in het eerste kwartaal van 2025 in totaal 98 unieke woningen geholpen met advies.
1.5 Aanpak energiearmoede		De aanpak energiearmoede wordt in Q3 2025 afgerond. Door woningcorporaties, in co-financiering met energiearmoede-middelen, wordt gewerkt aan het energiezuiniger maken van sociale huurwoningen. Stedelink, Woonpartners en Woonbron hebben elk 28 woningen aangewezen om mee te doen. Mozaïek Wonen doet mee met 4 woningen. Het Regionaal Energieloket pakt de uitvoering op.

1.6 In samenwerking met een intermediair worden huishoudens bereikt die subsidie krijgen voor het (laten) uitvoeren van een isolatiemaatregel.		De aanbesteding is in Q1 2025 gestart zodat in Q3 2025 gestart kan worden met de uitvoering van het project. Dan wordt er ook een communicatieplan opgesteld om bewoners te informeren.
1.7 In 2027 is een Soort Management Plan opgesteld		De Quicksan (voorverkenning) is afgerond. Naar aanleiding van deze Quicksan is in Q2 2025 gestart met het schrijven van de aanbesteding voor de uitvoering van het Soorten Managementplan (SMP). Vanwege de aard van het SMP (het meten van onder andere nestjes in verschillende jaargetijden) duurt de uitvoering hiervan minimaal een jaar.
1.8 Actualiseren beleid bodemenergie		Het actualiseren van het beleid op bodemenergie moet gemeente-breed nog opgepakt worden.
1.9 Start verkennen van opties voor een publiek warmtebedrijf		Gelet op de ontwikkelingen in het proces van de verkenning van het warmtenet in 2025 (WSO), is dit op dit moment niet aan de orde voor de glastuinbouw en de gebouwde omgeving.
1.10 Duurzaamheid meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties		Voor 2025 zijn prestatieafspraken gemaakt over het wegwerken van EFG-labels en over aanpak energiearmoede door cofinanciering van middelgrote maatregelen voor huurders met een kleine beurs. Ook wordt in 2025 gestart met klimaatstresstesten waar corporaties bij participeren en het opstellen van een Soorten Managementplan.
2.1 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed, zogenaamde makkelijk te verduurzamen panden		De verduurzaming van gemeentelijk vastgoed wordt voorbereid, er zijn drie projecten die dit jaar worden verduurzaamd. In 2025 wordt ingezet op de verduurzaming van 2 nieuwe panden. De verduurzaming is grotendeels afhankelijk van DUMAVA (Investeringssubsidie Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed).
2.2 Opstellen Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor alle overige gemeentelijke panden		De Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplannen zijn opgeleverd en worden in 2025 verder uitgewerkt.
2.3 Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) hoger op de prioriteitenlijst krijgen om te verduurzamen		De grootverbruikers staan hoog op de prioriteitenlijst en er worden (in een vroege fase) verduurzamingsadviezen ontwikkeld. Voor grote aanpassingen/ investeringen zijn op dit moment geen financiële middelen beschikbaar gesteld.
2.4 Gemeentelijk vastgoed in gebieden waar Uitvoeringsplannen Aardgasvrij worden opgesteld meenemen in de planvorming richting aardgasvrij.		Gemeentelijk vastgoed is onderdeel van de herziene aanpak, zie 1.1.
3.1 Monitoring en als nodig herijken RES voor behalen van het RES bod van 0,435 TWh		De monitoring van het regionale RES-bod maakt onderdeel uit van het RES-Voortgangsdokument. Dit Voortgangsdokument moet uiterlijk op 1

		juli 2025 bij Nationaal Programma RES (NPRES) zijn ingediend door de RES Midden-Holland.
3.2 Uitvoering geven aan de regionale energiestrategie door Zon op Veld, Zon op Dak en Zon op Infra		<p>Programma Zon op Veld is in 2024 vastgesteld. Gemeente Zuidplas heeft 1 initiatief binnen de 3 zoekgebieden mogen ontvangen. In maart 2025 is een positief principebesluit door het college genomen over dit initiatief. Eind 2025 is bekend of voldoende zon-op-land projecten vergund zijn.</p> <p>Versnellingsaanpak Zon op Dak is opgesteld voor het stimuleren van opwek door zonne-energie op bedrijfsdaken en VvE's. In Q1 2025 is gestart met een aanpak op het stimuleren van de 20 grootste daken.</p> <p>Gemeente Zuidplas werkt met Rijkswaterstaat mee aan twee Zon op infra projecten, genaamd Opwek Energie Rijksgronden (OER) A12 en A20.</p>
3.3 Integraal programmeren energiesysteem		Na het vaststellen van pMIEK 2.0 en het "Toekomstbeeld energiesysteem provincie Zuid-Holland 2025" eerder in 2025, komt de provincie later dit jaar met een uitvoeringsagenda pMIEK 2.0. Wat de rol van de gemeente hierin is wordt nu onderzocht.
3.4 Meewerken aan oplossen netcongestie	2025: € 225.000	<p>Wij stellen de raad voor om voor deze kwartiermakersfase een incidenteel budget van € 225.000 beschikbaar te stellen in 2025. Dit budget is bestemd voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Het aantrekken van een kwartiermaker inclusief het opstellen van een programmatisch opgaveplan/aanpak € 75.000 · Het inventariseren van de gevolgen van netcongestie op onze plannen, doelstellingen en ambities middels een impactanalyse € 50.000; · Het intensiveren van de samenwerking en het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met de netbeheerders € 40.000; · Het opstellen van een ruimtelijk afwegingskader voor de plaatsing van transformatorhuisjes € 30.000; · Het opstarten van de buurtaanpak: de verzwaring- en uitbreidingsopgave van de netbeheerders op het laagspanningsnet € 30.000. <p>Meewerken aan de aanpak van netcongestie wordt ook als nieuwe taak gezien in relatie tot het Klimaatakkoord, zoals omschreven in het</p>

		Klimaatplan 2025-2035. Op dit moment ontbreekt de financiering vanuit het Rijk. De huidige aanvraag betreft incidentele middelen. Op basis van de nog op te stellen aanpak zullen wij bij een volgend moment in de P&C-cyclus structurele middelen aanvragen om de opgave toekomstbestendig te kunnen uitvoeren. Tegelijkertijd wordt in de komende periode onderzocht of (mede)financiering mogelijk is via subsidies of bijvoorbeeld gronduitgifte ten behoeve van o.a. transformatorhuisjes, ter dekking van de structurele lasten. Nadeel (op de lasten) in 2025 van € 225.000.
4.1 Verkenning regionaal warmtenet Oostland (Grand Design) en projectbegeleiding en deelname realisatie warmtenet Noordpolder - Zuidplaspolder (WSO-samenwerking)		Ondersteund door de gemeente Zuidplas en Waddinxveen hebben de partijen belangrijke stappen (zoals het voorlopig ontwerp en business case) gezet in de concretisering van het project Noordpolder-Zuidplaspolder. De tweede SWIG-subsidie aanvraag is ingediend en de provincie Zuid-Holland heeft een warmtesubsidie in de begroting van 2025 opgenomen. Daarnaast loopt het gesprek over de bijdrage om de mogelijkheid open te houden om in de toekomst de gebouwde omgeving aan te sluiten op het warmtenet. De update van het Grand Design van het regionaal warmtenet Oostland (RWO) wordt afgerond in Q2 2025 en met alle betrokken partijen worden stappen gezet naar een formalisering van de samenwerking in het RWO.
5.1 Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen (draagt ook bij aan doelen op gebied van klimaatbestendigheid)		Op dit moment wordt hier geen inzet op gepleegd. In het kader van de uitvoering van Zon op Dak wordt wel ingezet op de 20 grootste daken, waarbij ondernemers ook betrokken zijn (zie 3.2).
5.2 Ondersteuning aan de energietransitie van bedrijven		Bij uitvoering van Zon op Dak worden de bedrijven ondersteund en knelpunten voor Zon op Dak in beeld gebracht.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We blijven op koers voor de RES.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie. Als ook “*Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.
2. Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder: <ol style="list-style-type: none"> a. Alle gemeente voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief. b. Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit.

Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026
Parkeerpalen elektrisch laden - openbaar	109	158	176	n.t.b. in beleidsregels	200	n.t.b. in beleidsregels

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Onderzoeken energiebehoefte laadinfra		De energiebehoefte voor elektrische oplaadinfrastructuur wordt bijgehouden middels een dashboard van de concessiehouder. Op basis van prognoses rond de energiebehoefte van laadinfrastructuur in 2030 is een plankaart van potentiële locaties voor toekomstige laadinfra ontwikkeld.
1.2 Vraaggestuurd en datagestuurd laadpalen plaatsen op basis van de plankaart volgend uit de beleidsregels Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen.		In december 2024 zijn de nieuwe beleidsregels elektrische oplaadinfrastructuur vastgesteld door het college. Binnen deze nieuwe regels kan de gemeente datagestuurde laadpalen plaatsen op basis van bovengenoemde plankaart. De datagestuurde locaties worden in Q2 2025 middels een verzamelverkeersbesluit gepubliceerd.
1.3 Continueren aansluiting bij de regionale concessiehouder voor laadinfrastructuur		De huidige concessie omtrent elektrisch laden loopt tot 1 januari 2026. Gemeente Zuidplas werkt in regionaal verband samen bij het opstellen van een nieuwe concessie. Uiterlijk 1 juni besluit het college of zij voornemens is om weer bij de regionale concessie aan te haken. Hierover zal de raad worden geïnformeerd.
2.1 Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden.		Naar aanleiding van de mobiliteit scan worden er maatregelen door HR verder uitgewerkt. De gemeente is in gesprek met de eigenaar van de gehuurde parkeervoorzieningen (het parkeerdek aan de Doortocht) om voor eigen personeel twee laadvoorzieningen te realiseren.
2.2 Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen in ons eigen wagenpark.		Daar waar mogelijk worden elektrische voertuigen aangeschaft. Indien dit niet mogelijk is, wordt op de schone dieselvariant GTL gereden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
1. Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouwprojecten minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.		
2. Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.		
3. Vanaf 2026 wordt het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd (conform convenant Klimaatadaptief bouwen).		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Het vastleggen van het Convenant Klimaatadaptief bouwen in gemeentelijk beleid in 2025		Door middel van een integrale aanpak worden een handreiking inclusief toetsingskader voor klimaatadaptief bouwen opgesteld. De voortgang van deze inspanning loopt volgens schema.
1.2 Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties		Voor 2025 is in de prestatieafspraken opgenomen dat de woningcorporaties meedoen met de participatie tijdens de klimaatstresstesten.
2.1 Uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten, inclusief risicodialoog en adaptatiestrategie		<p>Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) heeft als doel dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en water robuust is ingericht. In het Deltaprogramma staan taken die gelden voor gemeenten, zoals het uitvoeren van de klimaatstresstesten.</p> <p>Gekozen is om de klimaatstresstesten gedeeltelijk regionaal uit te voeren. Deze regionale klimaatstresstesten worden aangevuld met verdiepende klimaatstresstesten op lokaal niveau. Hierdoor ontstaat een compleet beeld van de knelpunten en kwetsbaarheden voor de thema's wateroverlast, overstromingsrisico, hittestress en droogte in gemeente Zuidplas.</p> <p>De resultaten van de regionale en lokale klimaatstresstesten zijn in Q2-2025 opgeleverd. In Q3-2025 wordt gestart met het voeren van de risicodialoogen om te bepalen welke knelpunten en kwetsbaarheden een risico vormen in gemeente Zuidplas.</p>
2.2 Convenant Klimaatadaptief bouwen implementeren in het DIOR		Deze inspanning wordt opgepakt zodra gemeentelijk beleid is vastgesteld voor klimaatadaptief bouwen (zie 1.1).
2.3 Stimuleren van klimaatbestendige schoolpleinen		Met het vaststellen van de programmabegroting 2025-2028 zijn middelen beschikbaar gekomen vanuit de rioolheffing die gebruikt kunnen worden voor de subsidieregeling klimaatbestendige schoolpleinen.

		De Verordening Financiële en materiele gelijkstelling Onderwijs is het juiste instrument om deze regeling in op te nemen. De verordening voor klimaatbestendige schoolpleinen is opgesteld en gaat verder mee in het bestuurlijk proces ter vaststelling van de Verordening Financiële en materiele gelijkstelling Onderwijs in Q4-2025.
3.1 Convenant klimaatadaptief bouwen implementeren in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) van alle gebouwen		<p>Klimaatadaptief bouwen gaat onderdeel uitmaken van de Nota Vastgoed welke in Q3-2025 wordt opgeleverd.</p> <p><u>Voorstel tot aanpassen inspanning</u> <i>Convenant klimaatadaptief bouwen implementeren in de Nota Vastgoed.</i></p> <p>Toelichting: De Nota Vastgoed is het juiste middel om het convenant in op te laten nemen, zodat dit van toepassing is op al het gemeentelijk vastgoed.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 In 2025 is gemeentelijk beleid opgesteld om biodiversiteit te versterken		<p>In april 2025 is de raad geïnformeerd over de resultaten van de biodiversiteit nulmeting. Het vervolg wordt momenteel onderzocht en de volgende inspanningen zijn inmiddels gestart.</p> <p>De kansen om de biodiversiteit te versterken worden verder uitgewerkt in beleidsregels inclusief toetsingskader voor natuur inclusief bouwen (zie 1.2).</p> <p>Onderzocht wordt hoe de kansen om de biodiversiteit te versterken kunnen worden meegenomen in lopende trajecten, bijvoorbeeld bij het opstellen van de groenstructuurvisie en in beheer van de openbare ruimte.</p>

1.2 Natuur-inclusief ontwikkelen maakt deel uit van nieuwe projecten en ontwikkelingen		Door middel van een integrale aanpak worden beleidsregels inclusief toetsingskader opgesteld voor natuur inclusief bouwen. De voortgang van deze inspanning loopt volgens schema. Beoogd wordt om de beleidsregels inclusief toetsingskader in Q3-2025 vast te stellen in het college.
1.3 Onderzoeken van de mogelijkheden van transitie naar een ecologisch verantwoord beheer en inrichting op basis van de uitkomst van de biodiversiteit nulmeting		<p>Uit de biodiversiteit nulmeting zijn diverse maatregelen en adviezen gekomen op welke wijze het maaibeheer kan worden aangepast om de biodiversiteit te versterken. De resultaten worden vertaald naar kansen om het beheer in de gemeente aan te passen.</p> <p>Op regionaal niveau is gestart met een onderzoek welke kansen er liggen voor iedere gemeente om beheer tussen gemeenten op elkaar af te stemmen. De uitkomst van dit regionaal onderzoek geeft ook een indicatie van de kosten, wat meegenomen wordt in de transitie naar een ecologisch beheer in Zuidplas.</p>

Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

4. Ruimtelijk beleid en ontwikkeling		bedragen * € 1.000				
	2025	2026	2027	2028	2029	
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	-531	-213	-215	-405	-406	
Bijstelling bijdrage ODMH (Milieu) - Jaarprogramma 2025	-384	-	-	-	-	
Bijstelling bijdrage ODMH (Milieu) - Begroting 2026	-	-385	-385	-575	-575	
Bijstelling bijdrage ODMH (Milieu) - Bezuiniging 1,5%	-	32	32	32	32	
Versterken opgavemanagement - Versterken vitaliteit dorpen	-210	-	-	-	-	
Versterken opgavemanagement - Landschappelijk Zuidplas	-75	-	-	-	-	
Prorail	97	97	97	97	97	
Ongediertebestrijding	40	40	40	40	40	
Actualisatie treasury/rente	1	3	1	2	0	
4.2: Wonen	746	736	734	735	733	
Toename inkomsten leges omgevingsvergunningen	233	233	233	233	233	
Herziening huisvestingsverordening	-	50	50	50	50	
Bijstelling bijdrage ODMH (BWT) - Jaarprogramma 2025	295	-	-	-	-	
Bijstelling bijdrage ODMH (BWT) - Begroting 2026	-	202	202	202	202	
Bijstelling bijdrage ODMH (BWT) - Bezuiniging 1,5%	-	31	31	31	31	
Actualisatie treasury/rente	1	3	1	2	0	
Budget neutraal	217	217	217	217	217	
4.3: Economie	-	-	-	-	-	
4.4: Verkeer en vervoer	-	-	-	-	-	
4.5: Gebiedsontwikkeling	-193	-85	27	27	27	
Budgetaanvraag fase 0 nieuwe projecten	-50	-50	-50	-50	-50	
Verbreding bestedingsdoel Reserve Gebiedsgericht Werken	-220	-112	-	-	-	
Uitbreiding voorbereidingskrediet Maatschappelijke voorzieningen Cortelande	-	-	-	-	-	
Actualisatie treasury/rente	-	-	-	-	-	
Kleine mutaties	21	21	21	21	21	
Budget neutraal	56	56	56	56	56	
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	441	366	466	566	666	
Indexatie inkomsten CDOKE-middelen	623	-	-	-	-	
Bijstelling lasten Duurzaamheid n.a.v. indexatie CDOKE-middelen	-223	-	-	-	-	
Aframen budget RES-regio	266	266	266	266	266	
Kwartiermakersfase netcongestie	-225	-	-	-	-	
Bezuinigingen duurzaamheid	-	100	200	300	400	
Correctie personeelsbegroting	-	-	-	-	-	
Kleine mutaties	-	-	-	-	-	
Totaal	463	805	1.012	923	1.020	

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 4

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Milieu - Jaarprogramma 2025

Jaarlijks wordt in overleg met de gemeente het jaarprogramma opgesteld voor het thema Milieu. Het jaarprogramma wijkt af van de eerder geraamde begroting van de ODMH. Dat is ook de reden dat de gemeentelijke begroting hierop moet worden aangepast. Dit resulteert in een nadeel van 384.000 in 2025.

In 2025 eenmalig nadeel op de lasten van € 384.000

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Milieu – Begroting 2026 e.v.

De ODMH heeft haar nieuwe programmabegroting 2026 gepresenteerd. Door de huidige loon- en prijsontwikkelingen zullen de kosten vanaf 2026 toenemen conform de programmabegroting 2026 ODMH voor het thema Milieu. De gemeentelijke begroting is hier nog niet op bijgesteld. Wij stellen u dan ook voor de begroting hierop aan te passen. Dit resulteert in een nadeel van € 385.000 in 2026 en 2027 en € 575.000 in 2028 en 2029. De bedragen vanaf 2028 zijn hoger doordat per abuis in het verleden bij het kopiëren van de begroting 2027 naar 2028 te lage bedragen zijn meegenomen in onze begrotingsadministratie.

De toename van de deelnemersbijdrage komt door de onderstaande oorzaken:

1. De deelnemersbijdrage is gebaseerd op de totale kosten van de werkzaamheden van de ODMH, waar vervolgens middels een verdeelsleutel (o.a. het aantal inwoners per gemeente) de bijdrage per deelnemer kan worden berekend. Omdat de gemeente Zuidplas groeit qua inwonersaantal, neemt de deelnemersbijdrage (ondanks de doorgevoerde bezuiniging) toe.
2. De overdracht van de bodemtaken met betrekking tot het thema Milieu kost de gemeente Zuidplas € 8.420. Ook dit wordt verwerkt in de deelnemersbijdrage, waardoor deze toeneemt.
3. Op het uurtarief voor 2026 is een index van 2,22% toegepast. Vervolgens is de bezuiniging van 2,5% doorgevoerd, per saldo een bezuiniging van 0,28%. Deze bezuiniging is per thema verdisconteerd in het bedrag van het regulier jaarprogramma.

Structureel nadeel op de lasten van € 385.000 in 2026 en 2027 en € 575.000 in 2028 en 2029

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Milieu – Bezuiniging 2026 e.v.

De ODMH voert een bezuiniging door van 1,5% voor het thema Milieu vanaf 2026 op de gemeentelijke bijdragen. De begroting dient hierop aangepast te worden. Dit resulteert in een structureel voordeel van € 32.000 vanaf 2026.

Structureel voordeel op de lasten van € 32.000 vanaf 2026

Versterken opgavemanagement – Versterken vitaliteit dorpen en Landschappelijk Zuidplas

In de Programmabegroting 2021–2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het versterken van het opgavemanagement in Zuidplas. De afgelopen jaren is langs de lijn van het PRO actief gerapporteerd over de voortgang van de drie gebiedsgerichte opgaven. Binnen de opgaven Versterken Vitaliteit Dorpen en Landschappelijk Zuidplas werkt het college integraal aan samenhangende maatschappelijke, ruimtelijke en economische vraagstukken.

De opgave Versterken Vitaliteit Dorpen richt zich onder andere op het realiseren van woningbouw voor alle doelgroepen, het versterken van voorzieningen, het verbeteren van bereikbaarheid en leefbaarheid, en het bijdragen aan klimaatdoelen. Voor drie dorpen zijn inmiddels gebiedspaspoorten opgesteld, samen met inwoners en betrokkenen. Voor de daarin geprioriteerde projecten zijn middelen beschikbaar gesteld; ook voor het gebiedspaspoort voor Nieuwerkerk aan den IJssel is budget gereserveerd.

De opgave Landschappelijk Zuidplas bestrijkt circa 4.800 hectare buitengebied waarin tal van urgente vraagstukken samenkomen, zoals energie, recreatie, natuur, landbouw en klimaatadaptatie. Om hierop actief en integraal te kunnen sturen, wordt in 2025 het opgaveplan geactualiseerd.

Beide opgaven vragen om meer dan alleen uitvoering van bestaande projecten. Het is noodzakelijk om de integraliteit, samenhang en doorontwikkeling van deze opgaven duurzaam te borgen. Daarvoor is een team nodig dat stuurt op maatschappelijke impact, ruimte houdt voor nieuwe initiatieven en noodzakelijke onderzoeken uitvoert – denk aan effectmetingen en afwegingskaders – die buiten bestaande budgetten vallen. U heeft reeds de middelen vrijgegeven om de gebiedspaspoorten op te stellen en om de gebudgetteerde projecten uit te voeren. Om de overige ambities uit het collegeprogramma waar te maken die binnen de opgaven vallen, dan is een investering nodig. Het gaat hierbij om zaken die het niveau van de gebiedspaspoorten overstijgen, maar voor de vitaliteit van de dorpen of het versterken van het landschappelijke gebied in Zuidplas wel nodig zijn.

Dit resulteert in een incidenteel nadeel van € 210.000 in 2025 voor de opgave Versterken Vitaliteit Dorpen.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 210.000 in 2025

Dit resulteert in een incidenteel nadeel van € 75.000 in 2025 voor de opgave Landschappelijk Zuidplas.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 75.000 in 2025

Prorail

Zoals eerder bij de Heroverwegingen is gemeld, is in 2024 het Zero-Based-Budgetingproces opgepakt. Hierbij zijn we nogmaals met een stofkam door de begroting gegaan wat heeft gerealiseerd in het feit dat het budget van Prorail ad € 97.000 structureel vanaf 2025 kan vrijvallen. Dit budget was namelijk dubbel geraamd in de begroting, zowel bij BOR als bij Ruimtelijk beleid. Dit resulteert in een voordeel van € 97.000 structureel vanaf 2025.

Vanaf 2025 structureel voordeel op de lasten van € 97.000

Ongediertebestrijding

Zoals eerder bij de Heroverwegingen is gemeld, is in 2024 het Zero-Based-Budgetingproces opgepakt. Hierbij zijn we nogmaals met een stofkam door de begroting gegaan wat heeft gerealiseerd in het feit dat het budget van Ongediertebestrijding ad € 40.000 structureel vanaf 2025 kan vrijvallen. Dit budget was namelijk dubbel geraamd in de begroting, zowel bij BOR als bij Ruimtelijk beleid. Dit resulteert in een voordeel van € 40.000 structureel vanaf 2025.

Vanaf 2025 structureel voordeel op de lasten van € 40.000

Actualisatie treasury/ rente

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting weer geactualiseerd. Omdat rente verdeeld moet worden over de begroting, is de rente mutatie zichtbaar op verschillende producten. Een toelichting op de rente is opgenomen onder het programma Financiële producten.

Product 4.2 Wonen*Toename inkomsten omgevingsvergunningen*

Ten opzichte van de huidige begroting is een toename van de inkomsten uit de omgevingsvergunningen zichtbaar. Vanwege de woningbouwplanning van de komende jaren is het aannemelijk dat de stijging structureel is. De begroting dient hierop aan de batenkant aangepast te worden. Dit resulteert in een structureel voordeel van € 300.000 vanaf 2025. Hiervan zal € 67.000 ingezet worden ter dekking van de formatie-uitbreiding bij het cluster Ruimtelijk beleid op programma 7. Per saldo is er dus een structureel voordeel van € 233.000.

Vanaf 2025 structureel voordeel op de baten van € 233.000

Herziening huisvestingsverordening

Zoals eerder bij de Heroverwegingen is gemeld, is in 2024 het Zero-Based-Budgetingproces opgepakt. Hierbij zijn we nogmaals met een stofkam door de begroting gegaan wat heeft gerealiseerd in het feit dat het budget van de Huisvestingsverordening herzien kan worden. Hierdoor kan er een bedrag ad € 50.000 structureel vanaf 2026 vrijvallen. Dit resulteert in een voordeel van € 50.000 structureel vanaf 2026.

Vanaf 2026 structureel voordeel op de lasten van € 50.000

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Bouw- en woningtoezicht (BWT) - Jaarprogramma 2025

Jaarlijks wordt in overleg met de gemeente het jaarprogramma opgesteld voor het thema Bouw- en woningtoezicht. De begroting moet hierop worden aangepast. Dit resulteert in een voordeel van 295.000 in 2025.

In 2025 eenmalig voordeel op de lasten van € 295.000

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Bouw- en woningtoezicht (BWT) – Begroting 2026 e.v.

De ODMH heeft haar nieuwe programmabegroting 2026 gepresenteerd. De bijdrage aan de ODMH neemt over het geheel toe (zie thema Milieu op product 4.1), maar de kosten voor het thema Bouw- en woningtoezicht nemen vanaf 2026 af. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen. Dit resulteert in een voordeel van € 202.000 vanaf 2026.

Structureel voordeel op de lasten van € 202.000 vanaf 2026

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Bouw- en woningtoezicht (BWT) – Bezuiniging 2026 e.v.

De ODMH voert een bezuiniging door van 1,5% voor het thema Bouw- en woningtoezicht vanaf 2026 op de gemeentelijke bijdragen. De begroting dient hierop aangepast te worden. Dit resulteert in een structureel voordeel van € 31.000 vanaf 2026.

Structureel voordeel op de lasten van € 31.000 vanaf 2026

Budget neutrale mutaties

Binnen dit product (en product 7.1) zijn er ook per saldo budget neutrale mutaties. Dat gaat om de volgende mutaties: Er is een voordeel van € 67.000 vanaf 2025 op legesinkomsten. Dit voordeel zal ter dekking van extra formatie binnen het cluster Ruimtelijk beleid op product 7.1 worden gebruikt. Dit resulteert in een voordeel van € 67.000 vanaf 2025 op dit product en een nadeel van € 67.000 vanaf 2025 op product 7.1, per saldo 0.

Daarnaast hevelen we het structurele budget van de Omgevingswet van € 150.000 vanaf 2025 over naar het cluster Ruimtelijk beleid op product 7.1 ter dekking van extra formatie. Dit levert een structureel voordeel van € 150.000 vanaf 2025 op binnen dit product en een structureel nadeel van € 150.000 vanaf 2025 op product 7.1, per saldo 0.

Ten slotte vindt er een verschuiving van het budget Huisvestingsverordening van € 100.000 in 2025 en € 50.000 vanaf 2026 tussen twee grootboeknummers binnen dit product plaats, per saldo 0.

Budget neutraal, voordeel € 217.000 op product 4.2 en nadeel van € 217.000 op product 7.1, per saldo 0

Product 4.3 Economie

Geen mutaties

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Geen mutaties

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Budgetaanvraag Fase-0

Door de invoering van projectmatig werken krijgt de ambtelijke organisatie meer grip op lopende projecten en worden processen duidelijker ingericht. Projecten doorlopen op basis van een bestuurlijke opdracht gestructureerd een voorbereidingsfase (Fase 1) en een uitvoeringsfase (Fase 2 en verder). Voordat er sprake kan zijn van een project moet er worden vastgesteld of het initiatief of idee überhaupt wenselijk/rijp/uitvoerbaar is om ter hand te nemen (en dus om een bestuurlijke opdracht voor te bereiden). Deze zogenoemde Fase-0 vraagt om een beperkte, maar gerichte inzet van capaciteit.

Om de inzet in deze initiële Fase-0 beheersbaar te houden, hanteren we duidelijke richtlijnen en wordt elk potentieel project besproken aan de zogenaamde 'triagetafel'. Uitgangspunt is om gemaakte kosten toe te rekenen aan het betreffende project, zodra deze met een bestuurlijke opdracht gaat lopen. In sommige gevallen leidt de inzet in Fase-0 echter niet tot een formele projectopdracht. De kosten die in deze gevallen gemaakt worden, kunnen dan niet verhaald worden op een project en dienen te worden afgeschreven.

Om deze onvermijdelijke kosten in Fase-0 op een transparante en structurele manier op te vangen, stellen wij voor een structureel budget van € 50.000 per jaar beschikbaar te stellen.

Vanaf 2025 structureel nadeel op de lasten van € 50.000

Verbreding bestedingsdoel Reserve Gebiedsgericht Werken

De reserve Gebiedsgericht Werken is in 2017 in het leven geroepen ten behoeve van cofinanciering voor het programma gebiedsgericht werken. Dit oorspronkelijke bestedingsdoel is door verandering van omstandigheden niet meer opportuun. De reserve Gebiedsgericht Werken bevat, na de eerdere onttrekkingen in 2020 voor de projecten Treinhalte Gouweknoop en A20, per 31-12-2024 nog € 332.000. De noodzaak om slagvaardiger te worden in de inzet van mensen en middelen is daarmee echter onverminderd aanwezig. Om deze belangrijke doorontwikkeling binnen de organisatie mogelijk te maken, zijn incidentele middelen nodig. Wij stellen voor om het bestedingsdoel van deze reserve te verbreden naar het versterken van projectmatig werken, capaciteitsmanagement en business intelligence (datagedreven stuurinformatie) en deze middelen in 2025 en 2026 te onttrekken van de reserve en de incidentele lasten van 2025 en 2026 te verhogen met respectievelijk € 220.000 en € 112.000.

De organisatie werkt aan meer stuurbaarheid in projecten en aan beter inzicht in de portfolio's. Dat is nodig omdat we als gemeente verder groeien, maar ook omdat de opgaven groot zijn en prioritering noodzakelijk is. Concreet loopt hiervoor een intensief spoor op 'Versterking Projectmatig Werken', met om te beginnen de focus op het fysieke domein. Rond de zomer wordt daar het spoor Capaciteitsmanagement en het spoor Business Intelligence (data gedreven

stuurinformatie) aan toegevoegd. Dit levert op dat we enerzijds binnen de projecten effectiever werken en anderzijds beter een bestuurlijke prioritering kunnen voorbereiden vanuit zicht op het geheel. De benodigde incidentele middelen komen overeen met de middelen in de reserve Gebiedsgericht Werken.

Incidentele nadeel op de lasten in 2025 van € 220.000 en in 2026 van € 112.000 (budgetneutraal door reservemutatie op programma 6)

Uitbreiding voorbereidingskrediet Maatschappelijke voorzieningen Cortelande

Ter voorbereiding op de ontwikkeling van Cortelande worden de te realiseren maatschappelijke voorzieningen verkend. Hiervoor worden voorbereidingskosten gemaakt. De gemeenteraad heeft hier bij de Begroting 2024 een voorbereidingskrediet van € 200.000 beschikbaar gesteld. De voorbereiding loopt in 2025, parallel aan het proces tot definitieve vaststelling van de grondexploitatie, door en wordt om die reden met € 133.000 verhoogd. Er zijn voor de exploitatiebegroting geen financiële gevolgen, omdat deze kosten naar verwachting op termijn opgenomen kunnen worden in nieuwe kredieten.

Actualisatie treasury/ rente

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting geactualiseerd. Omdat rente verdeeld moet worden over de begroting, is de rente mutatie zichtbaar op verschillende producten. Een toelichting op de rente is opgenomen onder het programma Financiële producten.

Product 4.6 Duurzaamheid

Kwartiermakersfase gemeentelijke aanpak netcongestie

Het elektriciteitsnet in onze regio, zowel van Liander, Stedin als TenneT, is overbelast. Net zoals op meerdere locaties in Nederland heeft het elektriciteitsnet in de gemeente Zuidplas ook zijn maximale capaciteit bereikt. Uitbreiding van de transportcapaciteit van huidige aansluitingen en het leveren en terug leveren van elektriciteit via nieuwe grootverbruik aansluitingen is tot de periode 2032-2035 niet of beperkt mogelijk. Onderzoek moet uiterlijk 4 december 2025 uitwijzen of er in de tussentijd capaciteit vrij komt, of welke flexibele oplossingen mogelijk nog ruimte kunnen bieden. Intussen werken de netbeheerders aan structurele oplossingen om het net in en rondom de gemeente Zuidplas uit te breiden en te verzwaren, maar dit kost tijd.

Dit raakt onze inwoners en ondernemers. Dit raakt ook allerlei beleidsthema's, opgaven en gebiedsontwikkelingen in de gemeente (o.a. bedrijven, woningbouw, maatschappelijke ontwikkelingen etc.). Het congestieprobleem is niet beperkt tot uitsluitend een probleem voor het realiseren van nieuwe aansluitingen, het is een belemmering voor alle ontwikkelingen, opgaven en transities die verbonden zijn met het elektriciteitsnet. Bovendien schaffen steeds meer consumenten en ondernemers elektrische apparaten aan, dit leidt tot een toenemende vraag aan stroom van klanten op het elektriciteitsnet, wat positief is voor de energietransitie, maar negatief bijdraagt aan de congestieproblematiek. Het vinden van doeltreffende oplossingen van netcongestie vormt daarmee een essentiële randvoorwaarde voor uiteenlopende opgaven binnen de gemeente Zuidplas. Dit overstijgt alle bestaande ontwikkelingen, programma's en opgaven binnen de gemeente Zuidplas, niet alleen duurzaamheid. Om zowel op de korte als de lange termijn meer grip te krijgen op deze problematiek is een aanpak nodig op strategisch, tactisch en operationeel niveau met de relevante partners en stakeholders. Het beoogd maatschappelijk resultaat is om belangrijke gebiedsontwikkelingen, opgaven en transities in de gemeente en regio te faciliteren. Door congestieproblemen in de energie-infrastructuur aan te pakken, wordt geprobeerd om vertraging te voorkomen en essentiële ontwikkelingen doorgang te laten vinden. Daarnaast draagt het verminderen van netcongestie bij aan de transities en gebiedsontwikkelingen die in de gemeente aan de gang zijn. Wij stellen voor om te starten met een kwartiermakersfase. In deze fase wordt gewerkt aan een gemeentelijke aanpak om samen met Liander, Stedin, Tennet en andere relevante partners en stakeholders de congestieproblematiek aan te vliegen in lijn met het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN). Dit moet leiden tot een duidelijk en gedragen aanpak. Wij stellen de raad voor om voor deze kwartiermakersfase een incidenteel budget van € 225.000 in 2025 beschikbaar te stellen. Dit budget is bestemd voor: Het inhuren van een kwartiermaker, het inventariseren van de gevolgen van netcongestie op onze plannen, doelstellingen en ambities middels een

impactanalyse, het opstellen van een programmatisch opgaveplan/aanpak, het intensiveren van de samenwerking en het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met de netbeheerders, het opstellen van een ruimtelijk afwegingskader voor de plaatsing van transformatorhuisjes, het opstarten van de buurtaanpak: de verzwarrings- en uitbreidingsopgave van de netbeheerders op het laagspanningsnet.

Meewerken aan de aanpak van netcongestie wordt ook als nieuwe taak gezien in relatie tot het Klimaatakkoord, zoals omschreven in het Klimaatplan 2025-2035. Op dit moment ontbreekt de financiering vanuit het Rijk. De huidige aanvraag betreft incidentele middelen. Op basis van de nog op te stellen aanpak zullen wij bij een volgend moment in de P&C-cyclus structurele middelen aanvragen om de opgave toekomstbestendig te kunnen uitvoeren. Tegelijkertijd wordt in de komende periode onderzocht of (mede)financiering mogelijk is via subsidies of bijvoorbeeld gronduitgifte ten behoeve van o.a. transformatorhuisjes, ter dekking van de structurele lasten.

Enmalig nadeel op de lasten in 2025 van € 225.000

Indexatie inkomsten CDOKE-middelen

In de Meicirculaire 2025 zijn er extra CDOKE-middelen toegekend aan de gemeente. Dit is vervolgens verwerkt in de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk. De extra middelen betreffen een indexatie van de bedragen voor 2025. Voor het programma Duurzaamheid betekent deze eenmalige indexatie een extra bedrag van € 623.000 op de reeds ontvangen CDOKE-middelen ontvangen.. Dit resulteert in een incidenteel voordeel van € 623.000 op de baten in 2025.

Enmalig voordeel op de baten in 2025 van € 623.000

Bijstelling lasten Duurzaamheid n.a.v. indexatie CDOKE-middelen

Naar aanleiding van de bovenstaande indexatie op de reeds ontvangen CDOKE-middelen, worden de lasten voor het programma Duurzaamheid ook bijgesteld. De totale kosten voor het programma Duurzaamheid worden in 2025 geraamd op circa € 1.830.000. Dat betekent dat we van de ontvangen indexatie € 223.000 in 2025 extra nodig hebben. De resterende ontvangen €400.000 is niet nodig. Hierdoor blijft er per saldo (lasten/baten) € 400.000 over als voordeel op het programma Duurzaamheid. Echter, voor de lasten resulteert dit in een nadeel van € 223.000 in 2025.

Enmalig nadeel op de lasten in 2025 van € 223.000

Aframen budget RES-regio

Tot 2025 waren wij penvoerder van de RES-regio. Echter, vanaf 2025 zal de gemeente Bodegraven-Reeuwijk het penvoerderschap op zich nemen en dragen wij het budget aan hen over. Hiermee komt ook het geraamde structurele budget van € 266.000 vanaf 2025 voor de RES-regio in onze begroting te vervallen. Dit resulteert in een structureel voordeel van € 266.000 vanaf 2025. Op programma Financiële producten staat de verlaging van de inkomsten uit de algemene uitkering, waardoor dit per saldo een budget neutrale wijziging is.

Structureel voordeel op de lasten vanaf 2025 van € 266.000 (samen met programma Financiële producten budgetneutraal)

Bezuinigingen Duurzaamheid

Om te komen tot een sluitende begroting is het nodig om besparingen door te voeren. Het voorstel van het college is om dit ook op het programmabudget van duurzaamheid door te voeren.

Structureel voordeel op de lasten van € 100.000 in 2026, € 200.000 in 2027, € 300.000 in 2028 en € 400.000 in 2029

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed

Inleiding

Beheer en instandhouding van de openbare ruimte en voorzieningen staat onder druk. Stijgende prijzen, niet beschikbare capaciteit in de markt en gebrek aan technisch personeel zijn factoren die er, in combinatie met toenemende eisen aan de uitvoering voor zorgen dat de uitvoering van werkzaamheden vertraagd. Dit zorgt ervoor dat de realisatie van ambities ten aanzien van de buitenruimte onder druk staan. De focus verschuift onder druk van genoemde omstandigheden en financiële druk richting zo veel mogelijk behouden van wat we hebben en borgen van de veiligheid en functionaliteit.

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel product

De openbare ruimte van Zuidplas is herkenbaar door de karaktereigenschappen groen, schoon en toegankelijk en draagt zo bij aan een dorpsbeleving en uitstraling. Uitgangspunt is de basis op orde door een bereikbare, veilige en functionele inrichting en onderhoud van de openbare buitenruimte. Daarnaast zijn de toekomstbestendigheid van de buitenruimte en de voorzieningen steeds meer sturend voor de uiteindelijke aanpak en oplossingsrichtingen.

Ontwikkelingen

De ontwikkeling van de openbare ruimte

De openbare ruimte ontwikkelt zich in de tijd als gevolg van groei steeds verder naar een complexere situatie van steeds grotere omvang. Ontwikkelingen die voorts bepalend zijn bij het veroorzaken van deze complexe situatie zijn: duurzaamheid, ruimtegebrek, veranderende weersomstandigheden, herontwikkelingen van nieuwe wijken, participatie en zo verder. Daarnaast heeft Zuidplas net als veel andere gemeenten te kampen met een grote opgave rondom de leeftijd van hun assets. Door de grote hoeveelheid nieuwbouw in de jaren 70 en 80 komen veel assets tegelijk aan het einde van de gestelde levensduur in de aankomende jaren. Hierover bent u al eerder over geïnformeerd ten aanzien van een aantal assets zoals openbare verlichting, groen en spelen. Dit betekent dat zowel het onderhoudsbudget als de investeringsbehoefte in de komende jaren naar verwachting zal toenemen. Daarnaast speelt de sterk gestegen inflatie in de bouw- en beheersector een rol. Deze heeft de afgelopen jaren geleid tot hogere kosten voor materialen en uitvoering.

In de begroting 2025 is aandacht besteed aan de gevolgen van zowel de gestegen inflatie als de vervangingsopgave van verouderde voorzieningen. Vooruitlopend op de verdere uitwerking van de beheerplannen zijn voor 2025 extra middelen aangevraagd in de begroting. Ook is hierin benoemd dat in 2025 zal worden aangegeven wat de verwachte verhoging voor zowel de exploitatiebedragen als de investeringen, voor de aankomende jaren moet bedragen.

In de commissie van 28 mei is het vervolgproces geschetst, waarin op basis van inspecties en analyses wordt toegewerkt naar een volledig en realistisch financieel beeld van de opgave in de beheerplannen.

Vervolgtrajecten binnen de openbare ruimte

Om een zo realistisch mogelijk beeld te verkrijgen van de actuele situatie, is ervoor gekozen om de inspecties zo breed mogelijk uit te voeren. Dit heeft geleid tot een nauwkeuriger beeld van het areaal binnen de gemeente Zuidplas en heeft geresulteerd in de verzameling van meer en gedetailleerdere informatie dan ooit tevoren beschikbaar was. Bij het opstellen van de beheerplannen is naar voren gekomen dat de gemeente Zuidplas voor een grotere opgave gesteld wordt dan eerder gedacht. Ondanks dat de exacte omvang van deze opgave nog niet duidelijk was, was het evident dat de bevindingen het

begrotingsresultaat negatief beïnvloeden. De winstwaarschuwing is gebaseerd op de eerste bevindingen die het college gelijk aan uw raad heeft medegedeeld.

Het college werkt er momenteel aan om meer scherp te verkrijgen in de opgave en de verschillende keuzemogelijkheden om tot een oplossing te komen. Op 28 mei is de raad geïnformeerd over de verschillende bevindingen uit de onderzoeken voor de beheerplannen. Er worden verschillende problemen geïdentificeerd:

- 1) Na de Tweede Wereldoorlog vond in Nederland grootschalige wederopbouw plaats, gevolgd door grote woningbouwprojecten in de jaren '70 en '80, wat leidde tot een flinke uitbreiding van de infrastructuur. Veel van deze infrastructuur bereikt nu het einde van de levensduur, wat zorgt voor een piek in onderhouds- en vervangingskosten.
- 2) Voor infrastructuur uit de periode 1950-1980 ontbreekt vaak digitale of zelfs papieren informatie, wat het beheer bemoeilijkt. Zuidplas heeft dit deels opgelost door data te verzamelen en te digitaliseren, waarmee de informatieachterstand is teruggebracht.
- 3) Vanuit financiële regelgeving moeten uitgaven die nodig zijn om een asset zijn levensduur te laten halen, direct uit de exploitatie worden betaald. Alleen daadwerkelijke levensduurverlenging mag als investering worden geboekt. Door intensief gebruik en bodemomstandigheden is dit in de praktijk zelden mogelijk. Dit betekent dat een groter deel van de kosten via de exploitatie moet worden gedekt.
- 4) Inspecties tonen aan dat, naast standaardbeheer, aanvullende maatregelen nodig zijn om onveilige situaties te voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn bruggen en verlichting die in slechte staat verkeren, zoals in Moordrecht, Zevenhuizen en Nieuwerkerk aan den IJssel.

Om een integraal beeld te geven binnen de zomernota is gekozen voor het opnemen van een stelpost op basis van de eerste resultaten. De exacte gevolgen en oplossingsrichtingen binnen het beheer zullen op een later moment aan de raad worden gepresenteerd. Voor 2026 hebben wij ons ingespannen om de financiële effecten nihil te laten zijn, voor de jaren erna hebben wij een stelpost opgenomen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we daar waar mogelijk de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.
2. Vanaf 2024 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1. Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt.		Deze inventarisatie is nog niet gestart. In de ringvaart zijn 4 steigers geplaatst om de vaarroute Rotte- Hollandse IJssel te verbeteren.

<p>1.2. In 2025 start fase II van de Groenblauwe Zone en de daarbij worden benodigde planologische en ruimtelijke stappen te nemen.</p>		<p>Eind 2024 is het bestemmingsplan Groen-blauwe zone vastgesteld. Tegen dit bestemmingsplan is beroep ingesteld. . Projectbureau Westergouwe start met het graven van de waterberging en het verleggen van het fietspad. De brug over de vijfde tocht (fase 2) wordt gestart als het bestemmingsplan onherroepelijk is. Dit zal pas over twee jaar zijn.</p>
<p>1.3. In 2024 wordt het bestemmingsplan voor het Verlengde Molengangenpad ter vaststelling aangeboden. Zodat het recreatieschap kan starten met de uitvoering</p>		<p>De bestemmingsplanprocedure is begin 2025 voltooid. De gemeenteraad heeft het bestemmingsplan afgewezen. Het Verlengde Molengangenpad wordt dus niet gerealiseerd.</p>
<p>2.1 In 2025 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.</p>		<p>Jaarlijks wordt, op basis van de meest recente inspectieresultaten, vastgesteld welke speellocaties en bijbehorende speeltoestellen aan vervanging toe zijn. In onderstaand overzicht is weergegeven welke toestellen in 2025 zullen worden vervangen.</p> <p>Daarnaast wordt in 2025 een aanbestedingstraject gestart voor het uitvoeren van klein onderhoud aan alle speeltoestellen binnen de gemeente Zuidplas. Dit is gericht op het efficiënter en effectiever kunnen uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden. Het doel hiervan is om – in nauwe samenwerking met de buitendienst – schade aan speeltoestellen sneller te kunnen herstellen. Op deze wijze wordt voorkomen dat inwoners langdurig hinder ondervinden van defecte speeltoestellen. Tevens wordt hiermee voorkomen dat marktpartijen zonder bestaande samenwerkingsovereenkomst kostbare herstelmaatregelen voorstellen, die mogelijk niet in lijn zijn met het gemeentelijk beleid of budgettaire kaders.</p>
<p>2.2 Voorstel tot toevoeging van inspanning aan doelstelling 2 uit product 5.1:</p> <p><u>Aangepast tekstvoorstel:</u> Vanaf 2025 zal waar mogelijk minder verharding of waterdoorlatende verharding worden toegepast om hitte stres en wateroverlast te minimaliseren.</p>		

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen van de beweegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
Het behouden van een minimaal niveau aan speel- en beweegaanleidingen in de buitenruimte.		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In 2025 zullen er 10 speeltuinen worden gereconstrueerd in samenspraak met de inwoners.		<p>De speeltuinen welke nu onderhanden zijn:</p> <p><u>Nieuwerkerk aan den IJssel</u> De Wilg: Deze is ontmanteld, de ruimte zal tijdelijk gebruikt worden als opslaglocatie voor de reconstructie van de Batavierlaan. Na de werkzaamheden (eind 2025) wordt de speeltuin opnieuw ingericht. Veldewater: Afgerond Q1 2025 Zwanendaal: Wordt nu ontworpen, de uitvoering is verwacht in Q3 2025</p> <p><u>Moordrecht</u> IJsselerf: De werkzaamheden worden afgerond in Q2/Q3 2025 Thorbeckeplein : De werkzaamheden worden afgerond in Q2/Q3 2025 Boerderijlaan: De werkzaamheden worden afgerond in Q2/Q3 2025</p> <p><u>Moerkapelle:</u> Rijnland: De werkzaamheden worden afgerond in Q2/Q3 2025</p> <p>Oud Verlaat De Vierkap: De werkzaamheden starten in Q2 2025</p>
In 2025 zal binnenplaats de Zwanendaal worden omgevormd tot een ontmoetings- en recreatieplein voor de omwonende.		Voor de nieuwe ontmoetingslocatie aan de Zwanendaal is gestart met de inwonersparticipatie. Samen met de inwoners zijn de uitgangspunten voor het plein bepaald, deze uitgangspunten bestaan op dit moment uit het welke uitstraling de inwoner zou willen hebben, welke materialen daarmee samen gaan, welk doel er bereikt moet worden met de nieuwe locatie en wat voor soort speel- en beweegaankleding de inwoners graag terug willen zien. Het doel is om de locatie een impuls te geven en hier een aantrekkelijke

		plaats te maken voor meer inwoners. Op basis van deze uitgangspunten wordt nu een ontwerp gemaakt. Naar verwachting zal de realisatie in Q3 2025 plaatsvinden.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versterken van de groene structuren in en om de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas zal in 2025 geactualiseerd worden. Het opgaveplan zorgt voor een integrale aanpak voor recreatie, natuur en groen voor geheel Zuidplas.		Het huidige opgaveplan zal kritisch doorgelicht worden aan de hand van de recente ontwikkelingen zowel binnen als buiten de gemeente en waar nodig aangepast. Relevante ontwikkelingen zijn daarbij het landelijke beleid van het nieuwe kabinet, de koers van de provincie en de ontwikkelingen in het middengebied. De nadrukkelijke wens tot meer regie in, en de stijgende maatschappelijke waarde van het landelijk gebied liggen aan de basis voor het actueel en scherp houden van deze opgave.
Oplevering van een Groenstructuurplan. Deze zal naar verwachting in Q3 2025 aan de raad gepresenteerd worden.		Het groenstructuurplan wordt momenteel opgesteld en oplevering staat gepland in 2025. Een startnotitie richting gemeenteraad en een participatietraject maken onderdeel uit van de planvorming en zijn momenteel in uitvoering.
Oplevering van een (ruimtelijke) visie Ringvaart en uitvoeringsprogramma in Q3 2025.	Aangevraagd in Begroting 2025: € 150.000	Momenteel wordt er gewerkt aan de visie inclusief een participatietraject.
In het kader van het nationaal programma landelijke gebied wordt in opdracht van de provincie en in samenwerking met HHSK, Gouda en Waddinxveen gewerkt aan een gebiedsplan Zuidplas en omgeving. Dit gebiedsplan geeft mogelijkheden voor aanvullende dekking vanuit de provincie en het Rijk op de landschappelijke opgaven.		Het gebiedsplan Zuidplas en omgeving staat momenteel op pauze door de ontwikkelingen in landelijke beleid (of het ontbreken daarvan). Hierover is een raadsinformatienota (Z24.002296) gestuurd naar de Raad begin oktober. Er ligt een opzet en aanpak en zijn meerdere bijeenkomsten geweest met de samenwerkende overheden. De provincie verwacht eind 2024 een voorstel te doen hoe verder te gaan met de gebiedsplannen. Insteek van Zuidplas is dit proces voortzetten.

<p>Starten met de subsidieaanvraag voor het verkrijgen van middelen voor het realiseren van natuur in het Restveengebied. Eind 2023 is deze aanvraag positief getoetst, in 2025 komen hier de resultaten van terug.</p>	<p>Aangevraagd in Begroting 2025: € 158.000 (provinciale subsidie)</p>	<p>De provincie Zuid-Holland heeft in januari 2025 € 11,8 miljoen beschikbaar gesteld voor de toekomst van het Restveengebied. Hierover is een raadsinformatienota (Z25.000876) gestuurd naar de Raad. Het gaat om een aanzienlijk (eerste) deel van het totaal aan benodigde middelen. Met het geld zijn de drie samenwerkende overheden in staat perspectief te bieden voor de bewoners en ondernemers van dit gebied. Belangrijke voorwaarde bij dit geld is dat er natuurdoelen worden gehaald.</p>
---	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
<p>1. We stellen in 2025 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.</p>
<p>2. In 2025 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3 bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>1.1 In 2025 verwerken we de toetsingscriteria in de DIOR en verankeren we deze in de Beheerstrategie</p>		<p>Alle uitgangspunten met betrekking tot de gemeentelijke assets zullen in de loop van 2025 worden geïntegreerd in het systeem DIOR. Deze exercitie wordt naar verwachting afgerond in het derde kwartaal van 2025. Aansluitend zal worden onderzocht welke beleidsuitgangspunten eveneens als basisprincipes in het systeem moeten worden opgenomen.</p> <p>De verdere implementatie van DIOR zal bijdragen aan een grotere consistentie in de uitvoering van projecten en zal de onderlinge kennisdeling binnen de organisatie bevorderen en optimaliseren.</p> <p>De bestuurlijke opdracht voor het opstellen van een integrale beheerstrategie wordt verwacht in het derde of vierde kwartaal van 2025. Met deze opdracht zal meer richting worden gegeven aan het toepassen en interpreteren van beleidsuitgangspunten binnen het dagelijkse beheer en de lange termijn planning.</p>

2.1 In Q4 2024 worden de resultaten van het onderzoek naar de 3x30x300, waarna Q1 2025 een raadsinformatie nota zal volgen met de resultaten en adviezen.		Er is een kansenkaart opgesteld waaruit duidelijk wordt hoe de verschillende buurt scores op de 3x30x300 regel. De kansenkaart wordt in Q3 2025 middels een raadsinformatienota aangeboden.
2.2 In 2025 zullen de resultaten uit het haalbaarheidsonderzoek van de 3x3x300 regel zullen worden gewaarborgd in de DIOR		De 3x30x300 regel is als richtlijn aan de DIOR toegevoegd. De kansenkaart zal hier worden bijgevoegd na behandeling in de raad.

Verbonden partijen

Recreatieschap Rottemeren

Het recreatieschap beheert op het grondgebied van Rotterdam, Lansingerland en Zuidplas de recreatievoorzieningen.

Recreatieschap Hitland

Het recreatieschap beheert op het grondgebied van Capelle aan den IJssel en Zuidplas de recreatievoorzieningen.

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel product

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Ontwikkelingen

Riolering en water

Planning 2025 – Onderhoudswerkzaamheden

In 2025 ligt de nadruk op het wegwerken van een beperkte achterstand in het contracteren van werkzaamheden met betrekking tot het onderhoud aan beschoeiingen, het baggeren en het vervangen van stuwen. De aanbesteding van zowel het baggerwerk als het onderhoud aan de beschoeiingen is inmiddels in gang gezet. Beide trajecten zullen naar verwachting eind 2025 zijn afgerond.

Baggerwerkzaamheden

Als gevolg van technische omstandigheden is er een achterstand ontstaan in de uitvoering van de baggerwerkzaamheden. Deze werkzaamheden zijn inmiddels opnieuw aanbesteed. Momenteel vindt er een inhaalslag plaats om deze achterstand weg te werken. Naar verwachting wordt deze inhaalslag in 2025 afgerond, waarna het baggeren weer conform planning zal verlopen.

Beschoeiingen

Het inkooptraject voor het onderhoud aan beschoeiingen is afgerond. De werkzaamheden worden uitgevoerd op basis van het nieuwe contract. Daarbij worden de bestaande beschoeiingen, waar mogelijk, vervangen door onderwaterbeschoeiingen, conform de voorkeur van de gemeente.

Stuwen

Het inkooptraject voor de vervanging van stuwen is succesvol doorlopen. Momenteel worden de stuwen binnen de gemeente Zuidplas vervangen. Na afronding van deze werkzaamheden worden de stuwen overgedragen aan het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK), waarmee de beheerverantwoordelijkheid van de gemeente Zuidplas voor deze objecten komt te vervallen.

Begraven – Inhaalslag grafrechten

In 2025 wordt ingezet op het wegwerken van de achterstand op de voorlopige grafrechten. Dit houdt in dat in 2025 voor twee jaren achtereenvolgens inwoners aangeschreven zullen worden. De verwachte opbrengsten zullen naar verwachting eenmalig hoger uitvallen dan in de voorgaande jaren.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen circulariteit, afvalinzameling en ontwikkeling.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.							
2. In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg restafval per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).							
3. Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.							
4. In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 50% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.							
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	
2. Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.			100 kg restafval	100*kg restafval	100 kg restafval	
3. Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.			Max. 3	Max. 3*	max. 3	
4. Daling grof restafval	n.v.t.					50%	

*De cijfers worden jaarlijks in maart geupdate over het voorgaande jaar. De cijfers voor 2025 zijn indicatief.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. In 2025 worden de resultaten opgeleverd van het onderzoek naar het circulair ambachtsnetwerk met een aantal van de cyclusgemeenten		Een samenwerking binnen een circulair ambachtsnetwerk, bestaande uit verschillende gemeenten, heeft geleid tot de deelnamen aan een demontagehal. Parallel hieraan is er een initiatief geweest voor de oprichting van een Repair Café. Echter,

		vanwege het ontbreken van voldoende initiatiefnemers om dit project verder te trekken, is besloten het Repair Café tijdelijk op een laag pitje te zetten. Dit besluit werd mede ingegeven door de voortschrijdende ontwikkelingen rondom de demontagehal van Cyclus, die zich inmiddels in een vergevorderd stadium bevindt.
<p>4.1 Actualiseren van het afvalbeleid.</p> <p><u>Aangepast tekstvoorstel:</u> Opstellen van de 6 projectplannen Prioriteit 1: Afvalscheiding effectiever en eenvoudiger maken. Prioriteit 2: Papierinzameling organiseren op een effectieve en een arbo-technisch veilige wijze. Prioriteit 3: Grof restafval verminderen via ontwikkeling demontagebedrijf Prioriteiten met een intern karakter: Prioriteit 4: Onderhoud en eigendom van inzamelmiddelen onderbrengen bij Cyclus Prioriteit 5: Onderzoek en uitvoering toekomst afvalbrenghstation(s) Prioriteit 6: Evaluatie taakverdeling Buitendienst en Cyclus</p>		<p>In Q2 2025 werd de raad middels een raadsinformatienota op de hoogte gesteld van een koerswijziging voor het afvalbeleid. Bij nader onderzoek is gebleken dat het huidige beleid, gebaseerd op bronscheiding en het gebruik maken van Diftar, past in de uitgangspunten van het college en nog steeds valide is. Binnen de kaders van dit beleid kunnen de doelen gehaald worden. Wel zijn er diverse uitvoeringsprocessen op het gebied van afval die verbeterd kunnen worden.</p> <p>Voorgesteld wordt om de inspanning te veranderen naar het opstellen van de beschreven projectplannen.</p>
4.2 Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrenghstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.		Op de eerste maandag van de maand is er bij het ABS Nieuwerkerk een container van de 2e kans winkel geplaatst, waarbij tevens medewerkers van de winkel of Zuidplas aanwezig zijn om te beoordelen welke goederen voor recycling in aanmerking komen. In 2024 is gestart met het bemensen van deze containers, en de resultaten van deze inzet zullen worden gepresenteerd in de najaarsnota.
4.3 In 2025 wordt invulling gegeven aan de resultaten uit het, in 2024 uitgevoerde onderzoek naar de demontagehal in samenwerking met Cyclus en de andere aandeelgemeenten.		Demontagehal zal naar verwachting worden geopend in Q2/Q3 2025.
4.4 Voorstel tot toevoeging van inspanning aan doelstelling 4 uit product 5.2:		
<p><u>Aangepast tekstvoorstel:</u> In 2025 wordt ingezet op het versimpelen van de betaalmethodes rondom het afvaltraject.</p>		
4.5 Voorstel tot toevoeging van inspanning aan doelstelling 4 uit product 5.2:		

Aangepast tekstvoorstel:

Vanaf 2026 worden nieuwe inwoners actief geïnformeerd over het afval en het afvalscheiding traject binnen de gemeente Zuidplas.

Verbonden partijen

Cyclus is een overheids-NV waarin de gemeente als één van de aandeelhouders fungeert. De gemeentelijke aandeelhouders hebben Cyclus opgericht met het doel schaalvoordelen te behalen bij de inzameling en het beheer van inzamelmiddelen, zoals ondergrondse containers, evenals bij de verwerking van afval en grondstoffen. De zogenaamde "klantgemeenten" betalen Cyclus op basis van de afgenomen diensten. Ter uitvoering van deze samenwerking is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten, waarin de specifieke te leveren diensten nauwkeurig zijn omschreven.

Product 5.3 Vastgoed**Algemeen doel product**

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Ontwikkelingen

De gemeentelijke vastgoedportefeuille kent een veelheid aan opgaven die tegelijkertijd moeten worden opgepakt. Naast de noodzaak tot verduurzaming van maatschappelijk vastgoed, staat ook het behoud en de instandhouding van erfgoedlocaties onder druk. Tegelijkertijd vergen bestaande multifunctionele accommodaties (MFA's) blijvende aandacht, waarbij de exploitatie van deze voorzieningen financieel steeds uitdagender wordt. De opgaven zorgen voor toenemende complexiteit in het vastgoedbeheer, en worden daarom meegenomen in de uitwerking van de nieuwe Nota Vastgoedbeleid.

Het beheer en de exploitatie van verschillende panden uit de gemeentelijke vastgoedportefeuille is belegd bij een aantal stichtingen. Waar de gemeente als eigenaar van de panden tot 2024 bij een aantal panden de facturen voor het totale onderhoud betaalde, is als onderdeel van het herstelplan de maatregel genomen om een deel van de onderhoudskosten per 2024 in rekening bij de huurders (de betreffende stichtingen) te brengen. Dit gebeurt op basis van een verdeling van de onderhoudskosten conform de ROZ-demarcatie. De ROZ-demarcatie is een landelijk model waarin is aangegeven welke onderhoudskosten voor de eigenaar van een pand zijn en welke onderhoudskosten voor de huurder zijn. Bij een aantal objecten werd tot 2024 nog niet altijd conform de ROZ-demarcatie voor verhuurder/huurder gewerkt. Het streven is dat bij alle objecten wordt gehandeld in lijn met het ROZ-model. Voor de gemeente betekent dit een bezuiniging van € 200.000 voor onderhoudskosten en € 125.000 voor overige exploitatielasten zoals energielasten, waarvoor de gemeente tot 2024 de kosten droeg.

Zoals in de najaarsnota vermeld, is onderzocht in hoeverre de taakstelling daadwerkelijk kan worden gerealiseerd. De trajecten voor het actualiseren van de visie op maatschappelijke voorzieningen - en het subsidiebeleid zijn voor de zomernota aangeboden. Daarbij is gekeken naar de samenhang tussen het doorbelasten van kosten aan externe partijen en de subsidies die deze partijen ontvangen. Ook de herijking van de Nota Vastgoedbeleid is onderdeel van het

onderzoek en één van de bouwstenen om de taakstelling te kunnen effectueren. Deze nota is nog onderhanden en wordt in het vierde kwartaal van 2025 aangeboden aan uw raad.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.								
2. Medio 2026 voldoet 60% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basisonderhoudskwaliteit. Medio 2025 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basisonderhoudskwaliteit onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	NL Gemiddelde 2024 (bron locatus)	
(Frictie)leegstand winkelgebieden			6%		5%	≥ NL gem.	6,2	
Basisonderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed			Onbekend		100%	≥ 60%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Elk halfjaar wordt de leegstand geïnventariseerd. Indien deze hoge is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		Deze inventarisatie heeft plaatsgevonden. De leegstand bleek te zijn afgenomen naar 5% en ligt ook iets onder het landelijk gemiddelde.
2. Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed in Q1 2025.		Het nieuwe Meerjarenperspectief Vastgoed zal een resultaat zijn van de nog vast te stellen visie op maatschappelijke voorzieningen en de nieuwe Nota Vastgoedbeleid. <u>Aangepast tekstvoorstel:</u> Voorgesteld wordt om de inspanning aan te passen van Q1 2025 naar Q1 2026.
3. In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).		De verduurzaming van De Batavier en 'T-Blok vinden plaats in 2025 conform de maatwerkadviezen. In 2025 worden twee nieuwe maatwerkadviezen opgesteld voor panden met een hoog energieverbruik.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp).*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
1. Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1 Afronding van de verkenning van de te gebruiken criteria.		Vanuit de nota Vastgoed en Visie op maatschappelijke voorzieningen volgen de criteria ten aanzien van multifunctioneel gebruik van vastgoed.
2 Actualiseren van de bestaande nota vastgoed.		Het proces met betrekking tot de actualisatie van de nota vastgoed is gestart en volop in ontwikkeling. De verwachting is dat de nieuwe nota vastgoedbeleid opgeleverd wordt in Q4 2025.
3 Verkennen van de mogelijkheden. Afweging van uitbreiding en benutten van bestaande voorzieningen.		Het verkennen van mogelijkheden vindt doorlopend plaats, mede op basis van bijvoorbeeld de uitkomsten van de gebiedspaspoorten. Gekeken wordt of dit in 2025 een plek kan krijgen in de visie op maatschappelijke voorzieningen.
4 Een afweging is noodzakelijk tussen ruimtelijke behoefte en financiële mogelijkheden		Deze afweging vindt doorlopend plaats en wordt specifiek gemaakt naar mate er sprake is van concretere plannen.

Wat mag het programma fysieke omgeving kosten?

5. Fysieke omgeving	werkelijke bedragen				
	2025	2026	2027	2028	2029
5.1: Beheer buitenruimte	144	588	-740	-2.056	-3.634
Verwijderen budgetten zonder bestedingsverplichting	25	25	25	25	25
Indexatie bestek groen 1,2%	-44	-44	-44	-44	-44
Wagens lease gladheidsbestrijding	-	-200	-200	-200	-200
Vrijval afschrijvingslasten Swanla Park	-	17	-	-	-
Vrijval rentelasten Swanla Park	2	9	8	8	-
Bijstelling investeringen BOR	-	121	243	218	163
Afsluiten 2024 investeringen BOR	-	105	105	105	105
Bijstelling investeringen BOR	-	39	70	56	1
Afsluiten 2024 investeringen BOR	-	39	37	36	34
Rottemeren index 2026 5,2%	-	-15	-15	-15	-15
Rottemeren bezuiniging 2026	-	15	15	15	15
Hitland index 2026 5,2%	-	-14	-14	-14	-14
Hitland bezuiniging 2026	-	14	14	14	14
Bezuiniging verbonden partij Hitland	7	7	7	7	7
Kapitaallasten krediet Jonge Veenen (wegen)	-	-25	-25	-25	-25
Actualisatie treasury/rente	52	208	86	139	14
Beheerplannen openbare ruimte (indicatief bedrag)	-	-	-1.340	-2.670	-4.000
Verlengen afschrijvingstermijnen Kunstwerken	-	126	126	126	124
Afboeken kapitaallasten krediet N219 Geluidsmaatregelen	-	31	31	31	31
Kleine verschillen	-62	-32	-32	-32	-32
Budget neutraal	163	163	163	163	163
5.2: Afval, riolering en begraven	93	236	181	207	159
Riolering onderzoeken en planvorming (dekking uit voorziening)	-	-	-	-	-
Riolering opsplitsing kredieten	-	-	-	-	-
Actualisatie treasury/rente	25	83	28	53	6
Tarieven begraafplaatsen indexeren 10%	-	55	55	55	55
Kleine mutaties	-30	-	-	-	-
Budget neutraal	98	98	98	98	98
5.3: Vastgoed	-303	69	22	35	4
Risico voortgang taakstelling maatschappelijk vastgoed	-325	-	-	-	-
Actualisatie treasury/rente	22	69	22	35	4
Totaal	-66	893	-536	-1.815	-3.471

- = nadeel / + = voordeel

5.1 beheer buitenruimte

Wagenpark lease gladheidsbestrijding

Het huidige wagenpark betreft de gladheidsbestrijding is zeer verouderd en dringend aan vervanging toe. Deze vervanging is niet voorzien in het MIP. Het is vanwege een stuk ontzorgen wenselijk om de voertuigen in de lease af te nemen. Tegenover dit nadeel staat een voordeel op de kostenplaatsen van circa 23.000 vanwege het verlagen van verzekeringen, onderhoud en wegenbelasting. Deze kosten zijn bij de lease inbegrepen.

Structureel nadeel van € 200.000 vanaf 2026.

Bijstelling investeringen BOR (kapitaallasten)

Zoals reeds aan de gemeenteraad is toegelicht, is een gefaseerde intensivering van de investeringen in de buitenruimte noodzakelijk. Deze opschaling zal starten in 2026, waarbij zorgvuldig rekening wordt gehouden met de beschikbare organisatorische capaciteit, het minimaliseren van overlast voor inwoners, en het waarborgen van een veilige en toegankelijke buitenruimte.

Ten behoeve van deze intensivering wordt een groeipad voorgesteld, startend met een investeringsvolume van €12.000.000 in 2026. Dit bedrag zal vervolgens jaarlijks met €2.000.000 worden verhoogd.

Structureel voordeel van € 160.000 in 2026 oplopend tot 164.000 in 2029.

Afsluiten investeringen BOR 2024 (kapitaallasten)

In de jaarrekening 2024 zijn een aantal investeringen afgesloten zonder volledige bestedingen. Dit heeft een positief effect op de geraamde kapitaallasten.

Structureel voordeel van € 144.000 vanaf 2026 aflopend naar 139.000 in 2029.

Kapitaallasten krediet Jonge Veenen (wegen)

Het krediet Jonge Veenen (wegen) is al eerder aangemaakt, ten tijde van het openen van de grondexploitatie De Jonge Veenen. Het betreffen kosten die wel een relatie hebben met dat project, maar bovenplans zijn, en daarom niet in de grondexploitatie thuishoren. Dit krediet is een aantal jaar geleden per abuis afgeraamd, in plaats van overgeheveld te worden naar het volgende jaar. We vragen nu alsnog een krediet van € 500.000 in 2025 aan. Dit resulteert in kapitaallasten van 25.000 vanaf 2026.

Structureel nadeel van € 25.000 vanaf 2026.

Actualisatie treasury/ rente

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting geactualiseerd. Omdat rente verdeeld moet worden over de begroting, is de rente mutatie zichtbaar op verschillende producten. Een toelichting op de rente is opgenomen onder het programma Financiële producten.

Beheerplannen Openbare ruimte (indicatief bedrag)

Uit de beheerplannen openbare ruimte blijkt dat er extra budget benodigd is om de buitenruimte veilig en doelmatig in stand te houden. De beheerplannen worden verder uitgewerkt en aangeboden aan de raad in Q3-2025. De extra middelen zijn als stelpost opgenomen. Hierbij wordt een ingroeipad voorgesteld, om in de komende 5 jaar te groeien naar het benodigde niveau.

Structureel oplopend nadeel van € 0 in 2026, € 1.340.000 in 2027, € 2.670.000 in 2028, € 4.000.000 in 2029, € 5.000.000 in 2030.

Verlengen afschrijvingstermijnen Kunstwerken

In de praktijk blijkt dat Kunstwerken langer mee gaan dan de afschrijvingstermijnen zoals deze bepaald zijn in de financiële verordening. Het voorstel is om de financiële verordening te updaten en de afschrijvingstermijnen van kunstwerken te verlengen. Dit heeft effect op de bestaande activa van kunstwerken, deze worden over een langere periode afgeschreven. Dit geeft een financiële verlichting van de kapitaallasten kunstwerken.

Structureel voordeel van € 126.000 vanaf 2026.

Kapitaallasten krediet N219 Geluidsmaatregelen

In het kader van het heroverwegingsproces is er besloten om te stoppen met de uitvoering van het krediet N219 Geluidsmaatregelen. De uitvoering lag al enige tijd stil, maar zal in deze Zomernota definitief stopgezet worden. Dit zorgt voor een vrijval van zowel de rente- als de afschrijvingslasten (kapitaallasten) en resulteert in een structureel voordeel van € 31.000 vanaf 2026. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat er wel andere geluidsbeperkende maatregelen zijn genomen, waaronder stil asfalt.

Structureel voordeel van € 31.000 in 2026, € 31.000 in 2027 en 2028 en € 31.000 in 2029

5.2 Afval, riolering en begraven*Riolering onderzoeken en planvorming*

In het nieuwe rioleringsplan is er structureel budget opgenomen voor onderzoeken en planvorming. Bij het opstellen van de begroting 2025 was dit budget nog niet voorzien. Onderzoek en planvorming is noodzakelijk om aan te passen aan de veranderende omstandigheden zoals klimaatontwikkelingen en wet- en regelgeving of om data te verzamelen. Om goede investeringsbeslissingen te kunnen maken, wordt het grondwatermeetnet in stand gehouden en geanalyseerd. Klimaatstresstesten worden 7-jaarlijks geactualiseerd. De komende tijd worden de hydraulische rioleringsberekeningen geactualiseerd, aan de hand van de nieuwe klimaatprognoses van het KNMI. Eenmaal per 5 jaar wordt de kostendekking van het BRIO geactualiseerd en waar nodig wordt beleid opgesteld of doorontwikkeld.

Structureel nadeel van € 105.000 vanaf 2025.(dekking voorziening)

Riolering opsplitsing kredieten

In het nieuwe rioleringsplan zijn de investeringen opgesplitst naar type investering. Conform onze financiële verordening is deze splitsing aangebracht in de bijbehorende kredieten. Dit heeft een nadelig effect op de kapitaallasten.

Structureel nadeel van € 31.000 vanaf 2026 oplopend naar € 108.000 in 2029. (dekking voorziening)

Actualisatie treasury/ rente

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting geactualiseerd. Omdat rente verdeeld moet worden over de begroting, is de rente mutatie zichtbaar op verschillende producten. Een toelichting op de rente is opgenomen onder het programma Financiële producten.

Leges begraafplaatsen verhogen met 10%

De leges van de begraafplaatsen worden met 10% verhoogd. Hiermee volgt Zuidplas de trend die ook zichtbaar is in onze omliggende gemeentes. Dit is daarmee een reguliere indexatie richting het regionale gemiddelde.

Structureel voordeel van € 55.000 vanaf 2026

Product 5.3 Vastgoed*Risico voortgang taakstelling maatschappelijk vastgoed*

Zoals toegelicht in de raadsinformatienota 'Voortgang taakstelling maatschappelijk vastgoed' (Z24.003036/ B1786) is het niet mogelijk om over 2024 de besparing uit de Begroting 2024 te realiseren. Destijds is, vanwege de vertragingen rondom de actualisatie van de recent vastgestelde Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) en de bestaande huurovereenkomsten, een slag om de arm gehouden met betrekking tot deze taakstelling. Over 2025 is een voorstel opgenomen in de Zomernota 2025, waarbij gekeken wordt naar een bredere herziening van zowel het subsidiebeleid als het vastgoedbeleid en de haalbaarheid van de gehele taakstelling. Dit heeft helaas niet geleid tot nieuwe inzichten. De taakstelling 2025 zal niet gehaald worden en leidt tot een nadeel van € 325.000 op de baten in 2025.

Incidenteel nadeel in 2025 van € 325.000 op de baten

6. Financiële producten

Financiële producten	bedragen * € 1.000				
	2025	2026	2027	2028	2029
6.1: Algemene dekkingsmiddelen	1.133	6.856	6.121	4.739	5.746
Gemeentefonds groeigemeente indicatoren	-	476	476	476	476
Gemeentefonds decembercirculaire	184	175	292	405	520
Vrijval reservering gemeentefonds	172	168	15	12	12
Aframen budget RES-regio (gemeentefonds)	-266	-266	-266	-266	-266
Inschatting loon & prijs compensatie Meicirculaire 2025	-	1.900	1.900	1.900	1.900
Gemeentefonds - inschatting Voorjaarsnota (demping ravijnjaar)	-	840	886	865	870
Gemeentefonds - inschatting Voorjaarsnota (Jeugdhulp middelen)	704	1.550	1.464	704	704
Gemeentefonds - inschatting Voorjaarsnota (extra besparingen Jeugd)	-	-	-	-1.420	-1.420
Gemeentefonds - inschatting Voorjaarsnota Wmo	-	473	-	-	-
Inschatting herijking gemeentefonds	-	-	-480	-960	-1.440
Indexatie Ozb; raming obv 2,7%	-	400	400	400	400
Indexatie overige belastingen/leges; raming obv 2,7%	-	100	100	100	100
Ozb stijging niet-woningen	-	500	1.077	1.655	2.233
Verlaging Ozb woningen	-	-150	-150	-150	-150
Vrijval stelpost Prijs 2025-2028	553	553	553	553	553
Reservering stelpost Prijs 2026-2029	-	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
Reservering stelpost Groei 2026-2029 voor bedrijfsvoering & formatie	-	400	400	400	400
Verbreden bestedingsdoel reserve gebiedsgericht werken	220	112	-	-	-
Onttrekking reserve sociaal domein amendement armoedebestrijding	28	-	-	-	-
Onttrekking reserve Sociaal domein voor monitoring sociaal domein	21	-	-	-	-
Organisatieontwikkeling, budget 2026 en 2027	-	-200	-200	-	-
Organisatieontwikkeling, dekking uit Algemene reserve 2 jaar	-	200	200	-	-
Actualisatie treasury/rente	-483	375	104	344	733
Stelpost kapitaallasten planningsoptimisme	-	-	100	470	870
Motie organisatiekosten	-	350	350	350	350
6.2: Overhead	-298	-1.010	-775	-759	-567
Nieuwe Cao tranche 2025-2026; indicatief bedrag	-550	-1.450	-1.450	-1.450	-1.450
Inzet stelpost Loon 2025	862	1.150	1.150	1.150	1.150
Actualisatie investeringen ICT (afschrijving en rente)	-	-8	30	41	244
Krediet camerabeveiliging FAZA	-	-3	-3	-3	-3
Actualisering budgetten FAZA	52	52	52	52	52
Verwijderen budgetten zonder bestedingsverplichting	47	47	47	47	47
Automatisering kostenstijging/ indexatie (resultaat JR 2024)	-91	-91	-91	-91	-91
Automatisering kostenstijging, groei gemeente	-	-71	-71	-71	-71
Automatisering diverse projecten (incidenteel)	-270	-230	-	-	-
Automatisering diverse projecten (structureel)	-135	-135	-135	-135	-135
Automatisering diverse projecten (structureel)	-	-200	-200	-200	-200
Afboeking boekwaarde belastingapplicatie i.v.m. overgang naar RBG	-17	17	-	-	-
Krediet inrichtingskosten buitenlocaties (afschrijving en rente)	-	-3	-2	-2	-2
Dekking HR21	44	44	44	44	44
Actualisatie treasury/rente	8	24	8	12	1
Kosten werving & Selectie	-18	-18	-18	-18	-18
Employer Value Proposition 2025	-30	-	-	-	-
Kosten personeels- en salarissysteem	-65	-	-	-	-
Kleine mutaties	-3	-3	-3	-3	-3
Budget neutraal	-132	-132	-132	-132	-132
Totaal	835	5.845	5.346	3.979	5.178

- = nadeel / + = voordeel

Product 6.1 Algemene dekkingsmiddelen

De financiële mutaties op dit product zijn, van boven naar beneden, onderverdeeld in de volgende thema's:

- A. Mutaties gemeentefonds;
- B. Mutaties belastingen;
- C. Mutaties stelposten;
- D. Mutaties reserves
- E. Mutaties kapitaallasten en rente/ treasury;
- F. Overige mutaties

Deel A Mutaties gemeentefonds

Gemeentefonds groeigemeente indicatoren

Voor het begroten van de inkomsten uit het gemeentefonds houden we als Zuidplas reeds rekening met de verwachte groei van het aantal woningen en aantal inwoners. Specifiek voor snelgroeïende gemeenten zijn er echter ook een aantal verdeelmaatstaven in het gemeentefonds. Het gaat daarbij om verdeelmaatstaven die een vergelijking maken met de situatie van 10 jaar terug. Een voorbeeld hiervan is het aantal jongeren nu versus 10 jaar geleden. Wanneer de groei in 10 jaar meer dan 10% is, ontvangen gemeenten hiervoor een extra bedrag. Voor Zuidplas geldt dat dit vanaf 2024 voor het eerst het geval was. Gezien de woningbouwplanning van de komende jaren is het aannemelijk dat we ook in de komende jaren op de extra middelen aanspraak kunnen maken. Derhalve is ervoor gekozen om de extra middelen structureel in de begroting te gaan verwerken.

Totaal voordeel € 476.000 vanaf 2026

Gemeentefonds Decemercirculaire 2024

In de Decemercirculaire 2024 stond de aankondiging dat de volumegroei van het gemeentefonds eerder verkeerd berekend was. Dit leidt tot een correctie bij de aankomende Meicirculaire 2025. De overige posten uit de circulaire betroffen het jaar 2024. U bent hierover geïnformeerd via raadsinformatienota Z25.000148.

Totaal voordeel € 184.000 in 2025, € 175.000 in 2026, € 292.000 in 2027 en € 405.000 vanaf 2028

Vrijval reservering gemeentefonds

In de Septemercirculaire 2024 ontvingen wij extra middelen voor een impuls aan de bibliotheeknetwerken: € 141.000 in 2025 en 2026. Het is onzeker of er in latere jaren ook middelen komen. Het bedrag voor de bibliotheken in 2025 en 2026 kan vrijvallen. Er wordt landelijk gewerkt aan een nieuwe bibliotheekwet. Aan het einde van 2025 is hier naar verwachting meer duidelijkheid over.

Verder valt de reservering voor de “Wet betaalbare huur” vrij, omdat deze per abuis al was ingezet bij de Najaarsnota 2024 en niet gereserveerd hoeft te blijven staan. Dit betreft € 31.000 in 2025, € 27.000 in 2026, € 15.000 in 2027 en € 12.000 vanaf de jaren daarna.

Totaal voordeel € 172.000 in 2025, € 168.000 in 2026, € 15.000 in 2027 en € 12.000 vanaf 2028

Aframen budget RES-regio (gemeentefonds)

Tot 2025 waren wij penvoerder van de RES-regio. Echter, vanaf 2025 zal de gemeente Bodegraven-Reeuwijk het penvoerderschap op zich nemen en dragen wij het budget aan hen over. Hiermee komt ook het geraamde structurele budget van € 266.000 vanaf 2025 voor de RES-regio in onze begroting te vervallen. Dit resulteert in een structureel voordeel/ nadeel van € 266.000 vanaf 2025 (deels op programma 4 en deels op dit programma).

Structureel nadeel op de lasten vanaf 2025 van € 266.000 (samen met programma 4 budgetneutraal)

Inschatting loon- en prijscompensatie Meicirculaire 2025

Op basis van cijfers van de Voorjaarsnota 2025 is de inschatting dat er circa € 1,9 miljoen loon- en prijscompensatie vanaf 2026 beschikbaar komt. Dit is bovenop de € 175.000 aangekondigd bij het voorstel “Decembercirculaire” op dit programma. Totaal dus € 2.075.000.

Voordeel € 1.900.000 vanaf 2026

Inschatting Meicirculaire o.b.v. Voorjaarsnota Rijk

Op basis van de gegevens van de Voorjaarsnota van het Rijk, maken we aannames over wat we in de Meicirculaire kunnen verwachten. De belangrijkste wijzigingen die het Rijk doorvoert zijn:

- Gedeeltelijke vermindering van het tekort van het ‘ravijn’: € 0,4 miljard van de € 2,4 miljard;
- Extra middelen Jeugdhulp voor met name 2026 en 2027;
- Extra besparingen inboeken op Jeugdhulp vanaf 2028;
- Eenmalig voordeel in 2026 op onderdeel Wmo vanwege uitstel verhogen eigen bijdrage.

Met deze maatregelen ontstaat er een situatie dat het jaar 2028 weer op het oude niveau komt van het ravijn van 2026. Dit betekent in zekere zin een verplaatsing van het ravijn van 2026 naar 2028. Het is fijn dat er compensatie komt voor 2026 en 2027, al had het college gehoopt dat er meer zou komen.

De extra besparingen op Jeugdhulp bestaan uit 3 componenten: een eigen bijdrage invoeren, sturen op trajectduur en verhoging/ meerjarige indexatie van bestaande maatregelen uit de hervormingsagenda. De provinciaal toezichthouders hebben aangegeven dat wij deze eigen bijdrage niet budgetneutraal in onze begroting mogen opnemen omdat er nog veel onzekerheden zijn.

Voordeel van € 704.000 in 2025, € 2.863.000 in 2026, € 2.350.000 in 2027, € 149.000 in 2028 en € 154.000 vanaf 2029

Inschatting herijking gemeentefonds

De herijking (of herverdeling) van het gemeentefonds is sinds 2023 een groot risico voor onze begroting. Zuidplas komt als nadeel uit de bus met een verwacht tekort van € 96 per inwoner. In de periode 2023 t/m 2025 is stapsgewijs het eerste deel van de herverdeling verwerkt: € 12,50 per jaar, nu cumulatief € 37,50. Voor Zuidplas gaat dit om circa € 1,8 miljoen wat reeds in de begroting zit. Het risico voor onze begroting is circa € 2,6 miljoen nadeel.

Voor het 2026 heeft de minister aangegeven de herverdeling te pauzeren, maar het voornemen is om vanaf 2027 verder te gaan met een ingroei-pad. Tegelijkertijd zijn er diverse vervolgonderzoeken gestart naar de kwaliteit van de herverdeling. In een brief van afgelopen maart 2025 geeft de minister aan dat deze nog niet volledig afgerond zijn. In de brief geeft de minister ook aan nadelen te zien in eventuele nieuwe aanpassingen van de herverdeling. Wat dat betreft wordt de kans steeds groter dat Zuidplas vanaf 2027 via een nieuw ingroei-pad geconfronteerd wordt met het restant van de herverdeling. Ons voorstel om dit nadeel te nemen en een ingroei-pad van € 10 per inwoner vanaf 2027 in te boeken.

Nadeel van € 480.000 in 2027, € 960.000 in 2028 en € 1.440.000 vanaf 2029

Deel B Mutaties belastingen

Indexatie Ozb

In de Financieel technische uitgangspunten (bijlage 1) staat het voorstel voor de index van 2,7%. Wanneer we deze toepassen op de Ozb, leidt dit tot € 400.000 extra inkomsten.

Voordeel van € 400.000 vanaf 2026

Indexatie overige belastingen

In de Financieel technische uitgangspunten (bijlage 1) staat het voorstel voor de index van 2,7%. Wanneer we deze toepassen op de overige belastingen, leidt dit tot € 100.000 extra inkomsten.

Voordeel van € 100.000 vanaf 2026

Ozb-stijging niet-woningen

In het document Inzicht en Wendbaarheid (Z25.000837) is aangegeven dat het college in 4 domeinen besparingen wil doorvoeren: preventie sociaal domein, duurzaamheid, verbonden partijen en Ozb niet-woningen. Deze laatste betreft een stapsgewijze toename van de Ozb tot de tarieven van het regionale gemiddelde. In de huidige begroting zit reeds vanaf 2026 een toename van € 500.000 opgenomen. Het ingroei-pad is sneller dan bij Inzicht en Wendbaarheid voorgesteld. *Voordeel van € 500.000 in 2026, € 1.077.000 in 2027 en € 1.655.000 in 2028 en € 2.233.000 vanaf 2029*

	Bedragen * € 1.000				
	2025	2026	2027	2028	2029
Ingroei-pad Ozb niet-woningen naar regionaal gemiddelde					
Begrote opbrengst huidige begroting*	4.709	5.209	5.209	5.209	5.209
Voorgesteld ingroei-pad bij Inzicht en Wendbaarheid		-	744	1.488	2.233
Huidig voorgesteld ingroei-pad deze Zomernota		500	1.077	1.655	2.233
Nieuwe begrote opbrengst na ingroei-pad Zomernota	4.709	5.709	6.286	6.864	7.442

*** Ozb niet-woningen jaar 2025: € 4.709.000 begrote opbrengst jaarschijf 2025 + € 120.000 eenmalige inhaalslag eerdere jaren (cf. Najaarsnota 2024)*

Verlaging Ozb woningen

Voorgesteld wordt om de Ozb woningen vanaf 2026 met € 150.000 te verlagen.

Nadeel van € 150.000 vanaf 2026

Deel C Mutaties stelposten*Vrijval Stelpost Prijs 2025-2028*

In de Begroting 2025 zijn veel budgetten al op prijspeil 2025 gebracht. De kosten voor het sociaal domein nog niet. Dit gebeurt met voorstellen in deze Zomernota, op programma 2. Daarmee kan de Stelpost Prijs vrijvallen/ ingezet worden.

Voordeel van € 553.000 structureel vanaf 2025

Reservering Stelpost prijs 2026-2029

In deze Zomernota 2025 zitten de kostenstijgingen voor de gemeenschappelijke regelingen opgenomen, op basis van de ontwerp begrotingen 2026. Voor de overige budgetten verwachten wij dat er een stelpost Prijs van € 1.100.000 benodigd is. Hierbij rekenen wij met 2,7% index gemiddeld. Zie hiervoor ook de bijlage Financieel technische uitgangspunten.

In totaal is er naar verwachting € 2.850.000 loon- en prijsactualisatie, waarvan er een deel in deze Zomernota reeds verwerkt is. De prijsindexaties van de gemeenschappelijke regelingen en Stichting ZO! kosten € 850.000 (zie bijlage verbonden partijen). Verder is er een loonstijging van € 900.000 in 2026 (zie toelichting bij de Cao/ product overhead, voorlopig bedrag). Dit betekent dat we verwachten, met de huidige aannames, in 2026 € 2.850.000 loon en prijsstijging te moeten verwerken (€ 1.100.000 + € 900.000 + € 850.000). Onze voorlopige verwachting is dat wij in de Meicirculaire 2025 voor € 2.075.000 loon-prijs compensatie krijgen. Het verschil moet opgevangen worden in de rest van de begroting. Een nuance bij deze analyse is dat in de begrotingen van verbonden partijen vaak ook een deel “groei” toename zit: doordat ons aantal inwoners toegenomen is, moeten we via de systematiek van “inwonerbijdrage” meer betalen. Het is moeilijk te traceren hoe groot de component “prijs” en “groei” is in alle begrotingen.

Structureel nadeel van € 1.100.000 vanaf 2026

Reservering Stelpost Groei 2026-2029 voor bedrijfsvoering

Bij de Meicirculaire 2025 wordt duidelijk hoeveel groei van de algemene uitkering we kunnen verwachten als gevolg van de verwachte groei van het aantal inwoners. Meer informatie hierover is te lezen in de financieel technische uitgangspunten. In deze Zomernota zitten diverse voorstellen betreffende de groei van de bedrijfsvoering en formatie uitbreidingen. Zie hiervoor de toelichting op de kostenplaatsen verderop in dit hoofdstuk. Voorgesteld wordt om € 400.000 van de toekomstige Stelpost Groei te begroten, vooruitlopend op de Meicirculaire. Dit is daarmee een soort “claim” van deze extra middelen.

Structureel voordeel van € 400.000 vanaf 2026.

Deel D Mutaties reserves*Verhoging onttrekking reserve Gebiedsgericht werken (voorstel op programma 4)*

Op programma 4 staat een voorstel voor besteding van deze reserve. De reserve mutatie (onttrekking) staat op dit programma.

Voordeel van € 220.000 in 2025 en € 112.000 in 2026

Onttrekking reserve sociaal domein amendement armoedebestrijding

In 2025 wordt voorgesteld om een deelbedrag van € 28.000 van de gereserveerde € 123.000 (amendement A053) in te zetten in het kader van armoedebestrijding. Nadere toelichting is terug te vinden onder paragraaf 2.2 Werk en Inkomen (ontwikkelingen).

Een onttrekking van € 28.000 aan de reserve Sociaal Domein (budget neutraal met programma 2 en 6)

Onttrekking reserve Sociaal domein voor monitoring sociaal domein

Voor de monitoring van het sociaal domein wordt een onttrekking van € 21.000 van de reserve sociaal domein voorgesteld. Zie toelichting bij kostenplaatsen, verderop in dit hoofdstuk.

Een onttrekking van € 21.000 aan de reserve Sociaal Domein (budget neutraal met 6 en kostenplaatsen)

Organisatie ontwikkeling, budget 2026 en 2027, dekking uit algemene reserve

De organisatie staat voor grote en complexe bestuurlijke uitdagingen, vooral gezien de verwachte groei van het inwoneraantal en de daarmee samenhangende toenemende taken en verantwoordelijkheden. Daarnaast worden we geconfronteerd met meer wettelijke taken, in combinatie met een steeds smallere arbeidsmarkt en beperkte middelen van het Rijk. In deze context is het essentieel dat we onze organisatie gericht versterken en ondersteunen, zodat we effectief kunnen inspelen op de veranderende behoeften van de samenleving en ons gemeentebestuur. Een goed functionerende organisatie is de ruggengraat van onze dienstverlening en van groot belang voor het behalen van de doelstellingen van college en raad.

Organisatieontwikkeling is een continu proces dat gericht is op het verbeteren van de efficiency, effectiviteit en professionaliteit van de organisatie. Een belangrijk onderscheid in dit proces is het verschil tussen enerzijds het investeren in de ontwikkeling van de kwaliteit van de organisatie en anderzijds investeren in de ontwikkeling van de groei van de organisatie. Beide aspecten zijn essentieel voor het lange-termijnsucces van onze gemeente.

Nadeel van € 200.000 in 2026 en 2027, dekking algemene reserve in 2026 en 2027

Deel E Mutaties kapitaallasten en treasury/ rente*Actualisatie treasury/ rente*

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting weer geactualiseerd. Voor de rente verwachten we een voordeel, met name in de jaren 2026 t/m 2028. In de paragraaf financiering (bijlage bij deze Zomernota) is toelichting gegeven op de mutaties. De belangrijkste verschillen zijn veroorzaakt door:

- Planning investeringskredieten: vorig jaar bij de Begroting 2025/ Najaarsnota 2024 is er een grote bijstelling op de investeringskredieten geweest voor het jaar 2024, waarbij er effect is op afschrijving en rente van het jaar 2025. Nu is ook meerjarig kritischer gekeken naar wat de gemeente naar verwachting per jaar gerealiseerd krijgt, mede op basis van historische kosten. Dit leidt nu ook tot lagere rentelasten vanaf 2026.
- Voor de ontwikkeling van Cortelande was bij de Begroting 2025 de verwachting dat een groot deel van de kosten (aankoop grond) in 2026 plaats zou vinden. Dit is nog steeds het geval, maar we prognosticeren aankoop aan het einde van 2026, waardoor de rentelasten met name vanaf jaar 2027 effect zullen hebben.
- Een verwachte rente op de kapitaalmarkt van 2,9% in plaats van 3,2%, gebaseerd op de actuele rente begin 2025.

De nieuwe rente prognose staat hieronder opgenomen. Zie ook de paragraaf financiering in dit document voor meer toelichting.

	2025	2026	2027	2028	2029
Externe rentelasten over lange financiering	3.798	4.437	6.612	7.014	7.141
Externe rentelasten over korte financiering	226	297	291	293	287
Externe rentebaten	-187	-101	-101	-101	-101
Totaal rentelasten en rentebaten	3.838	4.632	6.802	7.206	7.327

Het netto voordeel van dit voorstel voor de begroting (verspreid over de diverse programma's) is als volgt:

2025	2026	2027	2028
-311	975	305	713

Stelpost kapitaallasten planningsoptimisme

In deze Zomernota 2025 zit een grote bijstelling op de investeringskredieten. De praktijk van de afgelopen jaren is dat het lastig is om bij investeringskredieten vooraf een goede fasering van de kosten te maken en dat er minder uitgegeven wordt dan begroot. Vanwege realistisch rammen is in het document Inzicht en Wendbaarheid dat de raad begin 2025 ontving, de aannahme gemaakt dat gemiddeld € 21 miljoen per jaar besteed wordt aan investeringskredieten. De bijstelling in deze Zomernota 2025 op de concrete investeringen, zit met name in de eerste 2 jaren van de meerjarenbegroting. Vanwege de historische bestedingspatronen, is het onze verwachting dat in de latere jaren van de meerjarenbegroting ook nog een zeker "planningsoptimisme" zit, waardoor het gerechtvaardigd is om voor het restant een "stelpost onder uitputting kapitaallasten" op te nemen. Omdat er ook kostenstijgingen zichtbaar zijn op de kredieten, is nu de aannahme dat gemiddeld genomen € 25 miljoen per jaar uitgegeven gaat worden, in plaats van de eerdergenoemde € 21 miljoen. Een overzicht van de krediet bijstellingen is opgenomen in de bijlage investeringskredieten.

Voordeel van € 100.000 in 2027, € 470.000 in 2028 en € 870.000 in 2029

Deel F overige mutaties

Motie organisatiekosten

In november 2024 heeft de raad de besloten in de motie M90 "organisatiekosten omlaag per 2026" het college opgeroepen om:

- Het structureel inzetten van incidentele middelen zodat we eerder vast personeel kunnen verwelkomen ten koste van (veelal duurder) ingehuurd personeel en hiermee een verlaging van de totale personeelskosten bewerkstelligen.
- Hiertoe een onderbouwd plan met scenario's voor te leggen bij de eerstvolgende zomernota.

Voor de uitvoering van deze motie heeft het college een inventarisatie gemaakt van organisatieonderdelen waar de laatste jaren relatief veel ingehuurd is om telkens wisselende projecten uit te voeren (grondexploitaties, investeringen, projecten in de gemeente etc.). De verwachting is dat er de komende jaren ook nog veel werk verzet moet worden waar personele kosten aan toegerekend kunnen worden. Daarom ziet het college mogelijkheden om vaste formatieplekken toe te voegen en hiervoor te gaan werven in de arbeidsmarkt. In financiële zin kan er een besparing gerealiseerd worden waarvan op dit

moment € 350.000 structureel voordeel als realistisch wordt ingeschat. Hierbij is ook gerekend met overhead kosten die toenemen. De ambitie is om in de 2^e helft van 2025 hiervoor te gaan werven, in de hoop vanaf 2026 nieuwe medewerkers vast aan ons te verbinden.

Structureel voordeel van € 350.000 vanaf 2026

Product 6.2 Overhead

Nieuwe Cao 2025-2027

Eind april 2025 is er een principeakkoord bereikt over een nieuwe Cao. De precieze effecten voor onze gemeente worden nog doorgerekend. De voorlopige inschatting is dat de kosten € 550.000 in 2025 en € 1.450.000 vanaf 2026 zijn. Er is in de Cao ook nog een component salarisstijging vanaf 1 januari 2027 opgenomen. Deze wordt nog niet verwerkt in deze begroting. Dekking hiervoor zou moeten komen uit de Stelpost Loon 2027 van de Meicirculaire 2026. Op deze manier werken we consequent met de t+1 methode onze begroting. Zie hiervoor ook de financieel technische uitgangspunten.

Nadeel van € 550.000 in 2025 en € 1.450.000 vanaf 2026

Inzet stelpost Loon

Nu er een principeakkoord voor een nieuwe Cao is, kan de stelpost Loon vrijvallen.

Voordeel van € 862.000 in 2025 en € 1.150.000 vanaf 2026

Actualisatie Investeringsplan ICT (afschrijving en rente)

Voor deze Zomernota 2025 is het meerjareninvesteringsplan kritisch beoordeeld en in meerjaren geactualiseerd. Er zijn investeringen, die kunnen vervallen en zijn er nieuwe investeringen opgenomen met een heldere omschrijving (doel) met daaraan gerelateerd de juiste afschrijvingstermijn, die aansluit op de financiële verordening.

De volgende kredieten kunnen komen te vervallen:

- Vervangingsinvestering ICT/Laptops MIP 2022
- Vervangingsinvestering ICT/Telefoons (3jr) 2025
- ICT-vervangingsinvestering 2026 (4 jaar)
- ICT-vervangingsinvestering 2025 (4 jaar)
- ICT-vervangingsinvestering 2025 (3 jaar)
- ICT-vervangingsinvestering 2026 (3 jaar)
- ICT-vervangingsinvestering 2027 (4 jaar)
- Vervanging AV-middelen
- ICT Investerings 2028

De volgende kredieten worden nieuw opgevoerd:

- ICT Vervangingsinvestering Beeldschermen/nieuwe werkplek (5 jaar)

- ICT Vervangingsinvestering Beeldschermen/nieuwe werkplek Gemeentewerven (5 jaar)
- ICT Vervangingsinvestering AV middelen Gemeentewerven (5 jaar)
- ICT Vervangingsinvestering Core/Edge switches en Accesspoints (5 jaar)
- ICT Vervangingsinvestering devices raadsleden (4 jaar)
- ICT Vervangingskrediet Groei ICT/Laptops (4 jaar)
- ICT Vervangingskrediet Groei ICT/Telefoons (3 jaar)
- ICT Vervangingskrediet losse printers excl. MF Ophogen in werkbudget (5 jaar)

Het bestaande krediet t.b.v. het Vervangen Audiovisuele middelen staat voor 2026 op de planning voor € 420.000. Gelet op de noodzaak van de eerste vervanging is daarom € 100.000 naar voren gehaald (2025).

De actualisatie van de groei voor Laptops en Telefoons, wordt jaarlijks bij de Zomernota jaarvolgend gekwantificeerd.

De financiële gevolgen van deze actualisatie laten het volgende beeld zien:

Omschrijving (bedragen in €)	2.026	2.027	2.028	2.029
Afschrijving	-6692	28533	40058	230525
Rente	-1589	982	1289	13109
Kapitaalslasten	-8281	29515	41347	243634

Voor 2026 ontstaat een klein nadeel. Dit wordt met name veroorzaakt door het naar voren halen van de investering voor de Audio Visuele (AV) - middelen en de Core/Edge switches en Access points naar 2025. Deze genereren kapitaallasten m.i.v. 2026 (jaar volgend op investering). Vanaf 2027 ontstaan voordelen, met name in de jaarschijven 2029 en 2030.

Nadeel 2026 € 8.281, voordeel 2027 € 29.515, 2028 € 41.347, 2029 € 243.634 en 2030 € 188.625

Krediet Camerabeveiliging FAZA

De camerabeveiliging binnen en buiten het gemeentehuis functioneert niet meer naar behoren en vormt een risico. Er zijn inmiddels offertes opgevraagd. De investering, die hiermee gemoeid gaat wordt geraamd op € 35.000. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten vanaf 2026 bedragen gemiddeld € 2.600 en licentiekosten vanaf 2025 ad. € 3.000 per jaar worden in deze Zomernota 2025 meegenomen.

Structureel nadeel 2025 € 3.000, 2026 € 5.600, 2027 € 5.600 en 2028 € 5.600

Actualisering budgetten FAZA

Afgelopen maanden is op basis van Zero Based Begroten de begroting voor FAZA bijgesteld. Hierbij zijn ook de budgetten betrokken, die een relatie hebben met huisvesting Gemeentehuis en Vastgoed. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden en daarbij behorende budgetten zijn nu helder en afgestemd. Concreet betekent dit dat per saldo een structureel voordeel op de budgetten van FAZA.

Structureel voordeel 2025 € 51.748, 2026 € 71.748, 2027 € 71.748 en 2028 € 71.748 en 2029 € 71.748

Verwijderen budgetten zonder bestedingsverplichting

Naast de bijstelling van FAZA-budgetten op basis van Zero Based Begroten, zijn er ook budgetten binnen informatievoorziening bijgesteld. Betreft het opzeggen van applicaties en een chatfunctie. Concreet betekent dit dat per saldo een structureel voordeel op de budgetten van IVO.

Structureel voordeel vanaf 2025 € 47.000

Automatisering kostenstijging/indexatie (resultaat JR 2024)

Afgelopen jaren heeft er onvoldoende indexering plaats gevonden op de lopende contracten voor ICT. De Jaarrekening 2024 laat op de indexering een nadeel zien van afgerond 100K structureel. De omvang voor alleen onderhoud software bedraagt 1,4 miljoen. Daarnaast hebben we de contracten voor telefonie en internet voor een waarde van 160K en ICT Infrastructuur (ICT Gouwe-IJssel) met een waarde van 1,2 miljoen. De informatie m.b.t. de indexering, die we hebben ontvangen van de leveranciers ligt tussen de 2,5-6,5%. Het CBS CPI laat een indexering zien van 3,3%. Bij deze Zomernota 2025 willen we in ieder geval de contracten indexeren met het CBS-index, wat zeker reëel is, waarmee we het structureel nadeel bij de Jaarrekening 2024 herstellen.

Dit betekent een structureel nadeel vanaf 2025 van € 91.000

Automatisering kostenstijging, groei-gemeente

Verwacht wordt dat het ambtenarenapparaat en de personele inzet op projecten de komende jaren zal toenemen. Dit betekent een toename van accounts en GB's (gebruik/opslag), die door ICT Gouwe-IJssel in rekening zullen worden gebracht. Vooral nog gaan we uit van een groei voor o.a. werkplekken en opslag van 30 stuks ad. € 2.350 (vast personeel en projectinzet).

Dit betekent een structureel nadeel vanaf 2026 van € 70.500

Automatisering diverse projecten

Afgelopen maanden heeft een organisatie brede inventarisatie plaats gevonden voor projecten die opgepakt moeten worden en waarvoor nog geen budget beschikbaar is.

Nr	Omschrijving	Eenmalig 2025	Eenmalig 2026	Meerjarig 2025	Meerjarig 2026
1	Vervangen verschillende applicaties vanuit rechtmatigheid (einde contract), technisch perspectief (End-of-life) of functioneel perspectief (nieuwe eisen en wensen).	100.000	60.000		
2	Adoptie M365, voor verdere implementatie van M365 apps en migratie van netwerk schijven naar teams	20.000			
4	Werken bij Zuidplas en ATS systeem (Fastforward). Vervanging van applicaties binnen HR.	50.000			
5	Afas fase 3	NTB			
6	Implementatie en ingebruikname Datawarehouse voor het verder ontwikkelen van datagestuurd werken binnen de organisatie. Dit zijn kosten voor Datawarehouse en ETL tool incl. training en opleiding	100.000		30.000	
7	KCC Tooling (aparte post, buiten aanbesteding Zaaksysteem/DMS, maar het raakt wel Zaaksysteem/DMS)				50.000
8	Aanbesteding DMS/Zaaksysteem: dubbele kosten tijdens migratie (2026+2027), 80.000 in 2026 en 40.000 in 2027.		120.000		
9	Doorontwikkeling en integraties voor informatiebeheer en zaakgericht werken Applicaties zoals Kofax, Postex, Electronische handtekening, Datamask en overige applicaties moeten verder uitgerold en ontwikkeld worden.		50.000	60.000	150.000
10	Enterprise informatie architectuur tooling voor het bijhouden en beheren van de informatiearchitectuur.			10.000	
11	I-navigator: de incidentele kosten zijn al gedekt maar de structurele kosten nog niet.			10.000	
12	Software buitendienst (vervanging van verouderde software zoals gladheidsbestrijding etc.)		PM		
13	Bewustwordingscampagne Informatiebeveiliging: Jaarlijkse kosten voor bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging voor de gehele organisatie			25.000	
	Totaal	270.000	230.000	135.000	200.000

Nadere toelichting bij het zaaksysteem (8)

Het eerder toegekende budget voor het zaaksysteem betreft de voorbereiding, aanbesteding, implementatie en migratie. De licentiekosten van het nieuwe systeem vallen uiteindelijk weg tegen de huidige kosten (vandaar dat er geen structureel budget is opgenomen). Tijdens de overgang krijgen we te maken met dubbele licentiekosten, omdat het nieuwe en het oude systeem beiden draaien. Met deze kosten is nog geen rekening gehouden.

Incidenteel nadeel in 2025 € 270.000, Incidenteel nadeel in 2026 € 230.000. Verder structureel nadeel vanaf 2025 € 135.000, structureel nadeel vanaf 2026 € 200.000

Afboeking boekwaarde belastingapplicatie

Vanwege de overgang van de afdeling belastingen naar de RBG wordt de boekwaarde van de belastingapplicatie afgeboekt. De begrote afschrijving van 2026 valt vrij.

Incidenteel nadeel in 2025 € 17.000 en een Incidenteel voordeel in 2026 € 17.000

Krediet Inrichtingskosten buitenlocaties

Voor de buitenlocaties is na ingebruikname geen budget beschikbaar gesteld voor de vervanging van de inrichting etc. De inrichting is zwaar verouderd en is aan vervanging toe. Om de eerste echte noodzakelijke vervangingen te doen wordt een krediet aangevraagd van € 35.000. De hieruit voortvloeiende gemiddelde kapitaallasten worden bij deze Zomernota 2025 meegenomen.

Structureel nadeel van gemiddeld € 2.280 vanaf 2026

Dekking HR21

In 2025 is de HR21 budget ingezet voor verschillende zaken, zoals het reorganiseren van de functie indelingen.

Structureel voordeel vanaf 2025 van gemiddeld € 44.000 (budgetneutraal met kostenplaatsen verderop in dit hoofdstuk)

Algemene toelichting meerjaren onderhoudsbegroting Gemeentehuis

Voor de komende jaren is door een externe partij een meerjaren onderhoudsbegroting voor het gemeentehuis opgesteld. De structurele onderhoudskosten passen binnen de gemeentebegroting na herijken budgetten Vastgoed en FAZA (zie boven). Deze structurele lasten worden geraamd op € 10.000.

Bij het betrekken van het gemeentehuis in 2019 is geen rekening gehouden met vervangingsinvesteringen, die ver in de toekomst liggen. In 2033 wordt groot onderhoud aan de vloeren/vloerbedekking verwacht, dit gaat om een bedrag van ongeveer € 70.000. Hiervoor dient t.z.t. een krediet te worden aangevraagd. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld meubilair. Deze investeringen gaan spelen in het jaar 2034. Dit jaar zal een inventarisatie plaats vinden om de lasten te kwantificeren. Ook hiervoor moeten kredieten worden aangevraagd. Voor deze Zomernota 2025 geen financiële consequenties.

Actualisatie treasury/ rente

In deze Zomernota 2025 is de rente begroting geactualiseerd. Omdat rente verdeeld moet worden over de begroting, is de rente mutatie zichtbaar op verschillende producten. Een toelichting op de rente is opgenomen onder het programma Financiële producten.

Employer Value Proposition

De huidige Employer Value Proposition (EVP) – ‘Zuidplas, de gemeente die je laat groeien’ – is destijds ontwikkeld als krachtig en richtinggevend profiel van onze organisatie als werkgever. Deze EVP heeft bijgedragen aan onze zichtbaarheid op de arbeidsmarkt. Inmiddels is de organisatie verder gegroeid en verbreed, met een rijkere verscheidenheid aan kwaliteiten, ambities en opgaven. In het licht van onze inzet op strategisch werkgeverschap – waaronder het vergroten van het aandeel vaste medewerkers en het terugdringen van inhuur – is het wenselijk de EVP te herijken, zodat deze opnieuw aansluit bij het volledige karakter en de koers van onze organisatie.

Incidenteel nadeel van € 30.000 in 2025

Kosten Werving & Selectie

Er zijn contracten afgesloten met nieuwe kanalen om de juiste doelgroepen en kandidaten te vinden. De bestaande contracten met diverse kanalen (zoals LinkedIn, Gemeentebanen etc.) en de gebruikte systemen zijn over de jaren heen geïndexeerd waardoor het huidige budget niet meer toereikend is.

Structureel nadeel van € 18.000

Kosten personeels- en salarissysteem

Het personeels- en salarissysteem is per 1 januari 2025 geïmplementeerd en er zijn nog enkele ontwikkelingen en toevoegingen nodig om het volledig operationeel te maken. Daarnaast is het essentieel om het functioneel beheer uit te besteden, zodat het systeem effectief en efficiënt blijft functioneren. Deze investering is nodig voor de verdere optimalisatie en stabiliteit van de werking van het systeem.

Incidenteel nadeel van € 65.000 in 2025

Mutaties op de kostenplaatsen

Mutaties op de personeelsbegroting	bedragen * € 1.000				
	2025	2026	2027	2028	2029
7.1: Kostenplaatsen	-554	-940	-915	-965	-965
Benutten subsidiemogelijkheden	100	150	200	250	250
Wagens lease gladheidsbestrijding	-	23	23	23	23
Buitendienst dranghekken evenementen	-25	-	-	-	-
HR21 diverse mutaties	-44	-44	-44	-44	-44
Software voor samenstellen p&c documenten Structurele budget	-	-55	-30	-30	-30
Groeimechanisme 2026 (volgt bij Meicirculaire)	-	-	-	-	-
Kosten tbv Monitoring Sociaal Domein	-21	-	-	-	-
Formatie uitbreiding "span of control"	-382	-382	-382	-382	-382
Correctie personeelsbegroting	160	160	160	160	160
Formatie uitbreiding controller	-	-121	-121	-121	-121
Formatie uitbreiding burgerzaken/ dienstverlening	-	-134	-184	-284	-284
Formatie uitbreiding archieffunctie/ IT maturity	-	-215	-215	-215	-215
Minder inzet lobby agenda / public affairs	60	60	60	60	60
Kleine mutaties	-98	-78	-78	-78	-78
Budget neutraal	-304	-304	-304	-304	-304
	-	-	-	-	-
Totaal	-554	-940	-915	-965	-965

- = nadeel / + = voordeel

Benutten subsidiemogelijkheden.

We zien mogelijkheden meer subsidies binnen te halen in de komende jaren. Het gaat daarbij om subsidies die eerder niet werden aangevraagd of waarvan de besteding achterliep, waardoor deze terugbetaald moeten worden. Het betreft activiteiten die reeds in de begroting zijn opgenomen en met behulp van subsidies bekostigd kunnen worden. Dit resulteert in structurele voordelen oplopend vanaf 2025 van 100.000 naar 250.000 vanaf 2027.

Incidenteel voordeel van €100.000 in 2025, € 150.000 in 2026, € 200.000 in 2027, € 250.000 in 2028 en € 250.000 in 2029

Wagens lease gladheidsbestrijding

Indien we overstappen op lease (zie voorstel programma 5) in plaats van het verouderde materieel te vervangen via koop, verlagen we het budget voor onderhoud, wegebelaasting en verzekeringen. Deze lasten zijn in de lease inbegrepen.

Structureel voordeel van € 23.000 vanaf 2026

Buitendienst dranghekken evenementen

Ten behoeve van evenementen en afzettingen zijn er extra dranghekken benodigd. Vanuit dit budget wordt tevens een nieuwe kar voor het vervoeren van de dranghekken bekostigd.

Incidenteel nadeel van € 25.000

HR21 diverse mutaties

In 2025 is de HR21 budget ingezet voor verschillende zaken, zoals het reorganiseren van de functie indelingen.

Structureel nadeel vanaf 2025 van gemiddeld € 44.000

Software voor samenstellen p&c documenten

Binnen veel decentrale overheden wordt gebruik gemaakt van softwarepakket voor het maken van P&C documenten. Dat maakt het proces efficiënter en minder foutgevoelig. Voorgesteld wordt om in 2026 deze begrotingssoftware te gaan implementeren. De structurele kosten bedragen € 30.000 en eenmalig is in 2026 voor de implementatie € 25.000 benodigd.

Structureel nadeel vanaf 2026 van € 30.000 en incidenteel nadeel in 2026 € 25.000

Kosten monitoring sociaal domein (onttrekking reserve)

Voor de monitoring van het sociaal domein wordt een onttrekking van € 21.000 van de reserve sociaal domein voorgesteld.

Nadeel van € 21.000 in 2025 welke budgetneutraal uitpakt

Formatie-uitbreiding "span of control"

De groei van de organisatie van de afgelopen jaren heeft als impact gehad dat de "span of control" bij management en bestuursadviseurs te groot is geworden. Hierdoor wordt voorgesteld om extra formatie toe te voegen.

Structureel nadeel van € 382.000 vanaf 2025

Correctie personeelsbegroting

Helaas hebben wij geconstateerd dat wij bij het verwerken van de laatste Cao een aantal rekenfouten hebben gemaakt (Najaarsnota 2024).

Voordeel van € 161.000 vanaf 2026

Formatie-uitbreiding controller

Zuidplas staat voor uitdagende en ambitieuze opgaven en tegen die achtergrond wordt geadviseerd om de formatie van control met 1 fte uit te breiden.

Structureel nadeel van € 121.000 vanaf 2026

Formatie-uitbreiding burgerzaken/ dienstverlening

Uit een extern onderzoek blijkt dat er formatie-uitbreiding nodig is om kwalitatief en kwantitatief op orde te zijn.

Incidenteel nadeel van € 134.000 in 2026, € 184.000 in 2027, € 284.000 in 2028 en in 2029

Formatie-uitbreiding archieffunctie/ IT maturity

Uit het interbestuurlijk toezicht en de IT maturity scan van de accountant blijkt dat extra inzet op de archieffunctie van de gemeente nodig is.

Structureel nadeel van € 215.000 vanaf 2026

Minder inzet lobby agenda / public affairs

Met het oog op de heroverwegingen om te komen tot een sluitende begroting stellen wij voor om te stoppen met de lobbyagenda/public affairs vanaf 2025. Er resteert € 80.000 incidenteel in 2025, maar er worden geen structurele zaken opgestart. Dit resulteert in een structureel voordeel van € 60.000 vanaf 2025.

Bijlage 1 Financieel technische uitgangspunten

In deze bijlage doen wij een voorstel voor het hanteren van de volgende financieel technische uitgangspunten voor het opstellen van de Begroting 2026 en de meerjarenramingen 2027 t/m 2029.

De financieel technische uitgangspunten zijn voor een groot deel hetzelfde als in voorgaande jaren.

1. Constante prijzen

Conform voorgaande jaren wordt de systematiek van constante prijzen toegepast, en niet de methode van lopende prijzen. Dat betekent dat zowel de baten als de lasten alleen voor het nieuwe begrotingsjaar worden geïndexeerd (t+1), en niet voor de drie jaren daarna. Ook de algemene uitkering rekenen wij door via de methode van constante prijzen.

2. Loon- en prijsontwikkeling/indexatie

Bij de Begroting 2025 is Zuidplas overgestapt op de Gecombineerde index, een combinatie van 3 andere indexen, als basis index voor de begroting. Bij eerdere begrotingen werd de Consumentenprijsindex (Cpi) gehanteerd. De Gecombineerde index is gemiddeld genomen hoger dan de indexatie in het gemeentefonds, die gebaseerd is op de prijsontwikkeling van het Bruto binnenlands product (pBBP). De provinciaal toezichthouders gaven bij de Begroting 2025 namelijk als richtlijn dat de pBBP een te lage index is om realistisch te begroten.

De gecombineerde index in het jaar 2026 is echter lager dan andere jaren en is ook lager dan het pBBP. Dit wordt met name veroorzaakt door een lagere loon index. Omdat dit afwijkt van het gemiddelde, bestaat het risico dat er te laag geïndexeerd wordt. In plaats daarvan wordt voorgesteld om voor 2026 de pBBP te hanteren: 2,7%.

Vergelijking verschillende indexen		2025	2026	2027	2028	2029	Gemiddelde
Gecombineerde index							
Loonvoet sector overheid	60%	6,0%	2,0%	5,1%	4,2%	4,5%	4,4%
Prijsontwikkeling materiële overheidsconsumptie (IMOC)	20%	2,9%	2,1%	2,2%	2,2%	2,3%	2,3%
Prijsontwikkeling bruto overheidsinvesteringen (IBOI)	20%	3,3%	3,0%	2,5%	2,6%	2,4%	2,8%
<i>Totaal gecombineerde index</i>		4,8%	2,2%	4,0%	3,5%	3,6%	3,6%
Prijs Bruto binnenlands product (pBBP)							
		3,6%	2,7%	2,5%	2,6%	2,5%	2,8%

Bron: Centraal economisch plan (CEP) 2025

Deze algemene index wordt gehanteerd voor het berekenen van een Stelpost prijs, om budget te reserveren voor indexaties volgend jaar. In de praktijk zal de precieze indexatie per domein verschillen. Veel verbonden partijen hebben in hun Begroting 2026 geïndexeerd met 2,1% voor loon en 2,7% voor overige kosten, op basis van regionale afspraken (Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen, FKGR). Vooraf is de precieze index van elk product echter niet nauwkeurig in te schatten.

De index van 2,7% zal ook gebruikt worden om de subsidie ontvangende partijen te indexeren en om de inkomsten uit de Ozb en overige heffingen te indexeren.

Investeringskredieten worden niet “automatisch” jaarlijks geïndexeerd, maar bij benodigde indexatie volgt er een voorstel aan uw raad bij reguliere P&C-documenten. In deze Zomernota 2025 is dit ook zichtbaar in het domein van onderwijs- en sporthuisvesting.

3. Verwerken circulaire gemeentefonds

De grootste inkomstenbron van gemeenten is het gemeentefonds. Normaal gesproken verschijnen er drie circulaire per jaar met informatie over dit fonds: de Meicirculaire, de Septemercirculaire en de Decemercirculaire. Deze verwerken wij als volgt:

- De **Meicirculaire** verwerken wij als aparte begrotingswijziging, die wij agenderen voor de gemeenteraad waarin de **zomernota** wordt besproken. Deze circulaire verschijnt doorgaans te laat om nog door het college in de concept zomernota verwerkt te worden, en wordt daarom als nazending verstuurd. Het raadsvoorstel voor de zomernota wordt aangepast met de aanvullende informatie uit de circulaire.
- De **Septemercirculaire** verwerken wij als aparte begrotingswijziging, die wij agenderen voor de gemeenteraad waarin de **begroting** wordt besproken. Deze circulaire verschijnt doorgaans te laat om nog door het college in de begroting verwerkt te worden, en wordt daarom als aparte begrotingswijziging opgesteld. Het raadsvoorstel voor de begroting wordt aangepast met aanvullende informatie uit de circulaire.
- De **Decemercirculaire** leidt niet meer tot een begrotingswijziging in het lopende jaar. Eventuele voor- of nadelen landen in het resultaat van de **Jaarrekening**. Eventuele meerjarige financiële effecten worden in de eerstvolgende zomernota verwerkt.

4. Reserveringen uit gemeentefonds

Het gemeentefonds is een algemeen dekkingsmiddel, waarbij gemeenten vrij zijn in de aanwending hiervan en er geen verantwoording aan het Rijk afgelegd hoeft te worden over de besteding. Dit in tegenstelling tot specifieke uitkeringen, waarbij er wel een verantwoordingsplicht is.

In de onderstaande tabel is samengevat hoe om wordt gegaan met bepaalde mutaties in het gemeentefonds.

Mutatie	Definitie	Waarvoor inzetten
Algemene mutaties	Generieke mutaties, meestal mutaties waarbij het gemeentefonds de ontwikkeling van de rijksbegroting volgt, ook wel “accres” genoemd	Inzetten als algemeen dekkingsmiddel, voornamelijk voor loon- en prijscompensatie
Taakmutaties	Bijdrage voor nieuwe taken van gemeenten, die via het reguliere verdeelstelsel verdeeld wordt over gemeenten	Reserveren op product algemene uitkering, bij eerstvolgend P&C-document bepalen of overheveling naar beleidsproduct nodig is. Indien niet, dan vrijval naar algemene middelen
Decentralisatie-uitkeringen	Bijdrage voor nieuwe taken, vaak bestemd voor tijdelijke taken bij een selectie van gemeenten	Reserveren op product algemene uitkering, bij eerstvolgend P&C-document bepalen of overheveling naar beleidsproduct nodig is. Indien niet, dan vrijval naar algemene middelen

5. Stelposten uit gemeentefonds

In de berekening van het gemeentefonds zijn op dit moment de volgende stelposten opgenomen (bedragen * € 1.000).

	2025	2026	2027	2028	2029
--	------	------	------	------	------

Verrekening BTW-compensatiefonds	1.146	1.146	1.146	1.146	1.146
Stelpost Jeugd		748	555	658	658

Verrekening BTW-compensatiefonds

Gemeenten kunnen hun BTW verrekenen met het BTW-compensatiefonds (BCF). Deze is gekoppeld aan het gemeentefonds. Als er nog ruimte is onder het BCF-plafond dan wordt dit bedrag overgemaakt via het gemeentefonds. Andersom: als er meer gedeclareerd wordt, volgt er een uitname uit het gemeentefonds. De provinciaal toezichthouder heeft aangegeven dat de begroting van de BCF-verrekening maximaal gebaseerd mag zijn op de meest recent gerealiseerde ruimte onder het plafond. Dit passen wij ook toe.

Stelpost Jeugdhulp

Gemeenten discussiëren al jaren met het Rijk over de te lage compensatie voor de Jeugdhulp. Op een aanvullende post van de Rijksbegroting had het Rijk vanaf jaar 2026 budget gereserveerd voor Jeugdhulp. Gemeenten mochten van provinciaal toezichthouders deze bedragen fictief toekennen aan hun gemeente, via een stelpost. Zuidplas heeft dit ook gedaan. Inmiddels in de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk is te lezen dat het Rijk de aanvullende post daadwerkelijk vrij gaat geven. Bij de Meicirculaire 2025 zullen wij dit extra geld ontvangen en dit wegstrepen tegen de stelpost.

In de Voorjaarsnota 2025 is ook te lezen dat er extra geld komt voor 2026 en 2027 voor Jeugdhulp, zie de mutatie op programma Financiële producten in dit boekwerk. Dit is nieuw budget op de rijksbegroting. Er is dus geen sprake van een dubbeltelling hierbij.

6. Stelpost Jeugdhulp hervormingsagenda

Op basis van de hervormingsagenda voor de Jeugdhulp heeft Zuidplas in eerdere begrotingen een bezuinigingsstelpost ingeboekt: € 300.000 in 2022, € 600.000 in 2023, € 700.000 in 2024 en € 900.000 vanaf 2025. Investerings in preventieve of alternatieve maatregelen hebben als doel om het beroep op (duurdere) jeugdzorg te doen dalen. Voor een deel is de hervormingsagenda afhankelijk van keuzes en wetgeving die op rijksniveau beslist moeten worden. Wanneer de cijfers van het jaar 2024 geanalyseerd worden, inclusief correcties voor incidentele posten en indexaties, dan is een trend zichtbaar van (duurdere) geëscaleerde zorg naar (goedkopere) maatwerkvoorzieningen. De taakstelling van € 700.000 is voor ongeveer € 400.000 behaald.

Het is de verwachting dat deze trend zich doorzet, maar nog niet gelijk tot € 900.000 zoals deze in de begroting vanaf 2025 is opgenomen. Realistischer is het onderstaande groeipad. In het voorstel op programma Financiële producten over het verwerken van de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk is hiermee rekening gehouden.

	Bedragen * € 1.000					
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Huidige stelpost in begroting opgenomen	700	900	900	900	900	900
Realisatie 2024	400					
Ingroeipad komende jaren		-375	-250	-125		
Nieuwe stelpost bij deze zomernota		525	650	775	900	900

7. Algemene uitgangspunten belastingen en heffingen

De uitgangspunten voor het vaststellen van de tarieven van de belastingen en heffingen zijn als volgt:

- De tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn toereikend om de kosten te dekken;
- De vrij besteedbare ongebonden belastingen worden verhoogd met de index van 2,7%. Dit zijn de OnroerendeZaakBelasting (Ozb), de RoerendeZaakBelasting (Rzb), de precariobelasting, lijkbezorging, marktgeld, leges en toeristen- en forensenbelasting;
- De tarieven van de onroerendezaakbelasting genereren een opbrengst die gelijk is aan de begrote opbrengst van het voorgaande begrotingsjaar, inclusief indexering en inclusief de areaaluitbreiding. De index is 2,7%. De areaaluitbreiding is gebaseerd op de woningbouwplanning van het laatst vastgestelde Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO);
- De tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn toereikend om de kosten te dekken;
- De kwijtscheldingen van de afvalstoffenheffing worden toegerekend bij de bepaling van het tarief van de afvalstoffenheffing.

Bij de behandeling van de begroting 2026-2029, in de vergadering van de raad in november 2025, zullen de begrote opbrengsten van de belastingen vastgesteld worden. Een maand later zal de raad een voorstel voor de nieuwe tarieven ontvangen, waarbij de tarieven samen met de ingeschatte waardeontwikkeling van panden (p maal q) moeten leiden tot de begrote opbrengst.

8. Uitgangspunt tariefdifferentiatie instellingen van sociaal belang (amendement Omtzigt)

Door een aangenomen amendement van Omtzigt op het Belastingplan 2019 hebben gemeenten de vrijheid gekregen om voor sportaccommodaties, dorpshuizen en andere 'instellingen van sociaal belang' het woningtarief voor de OZB te rekenen in plaats van het vaak hogere tarief voor niet-woningen (artikel 220f Gemeentewet). De voorgestelde wetwijziging roept veel vragen op die niet eenvoudig te beantwoorden zijn. Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk wordt de heffing van OZB een stuk ingewikkelder.

Het toepassen van de mogelijkheid van tariefdifferentiatie op basis van de voorgestelde wettekst brengt financiële risico's met zich mee en kan leiden tot juridische procedures. Omdat de risico's niet goed te overzien zijn, adviseert de VNG te wachten met de uitvoer van dit amendement tot de gewenste duidelijkheid er is. Zuidplas volgt hierin het advies van de VNG.

9. Rente in de begroting

Bij het opstellen van de programmabegroting zijn de voorgeschreven richtlijnen voor het toepassen van rekenrente volgens de BBV toegepast. Het BBV is recent gewijzigd via een nieuwe Notitie Rente 2023 en dit is aanleiding om een aantal wijzigingen in Zuidplas voor te stellen.

De rentepercentages over aangetrokken geldleningen bepalen de jaarlijkse rentelasten van de gemeente. De rente prognose voor de komende jaren is opgenomen in Bijlage 6 Paragraaf Financiering. Zuidplas prognosticeert een rente op de kapitaalmarkt van 2,9%, gebaseerd op de situatie begin 2025.

De werkelijke rente (huidig + toekomstig) moet volgens het BBV worden "betaald" door de "veroorzakers" in de begroting. Dit heet omslagrente. Dit gebeurt op de taakvelden waar afschrijvingslasten van investeringskredieten geboekt worden, en op de grondexploitaties op de balans. Waar voorheen voor de grondexploitaties een ander type omslagrente toegepast moest worden, geldt die uitzondering inmiddels niet meer in de nieuwe Notitie Rente. Overal moet dezelfde omslagrente worden toegepast. In Bijlage 6 Paragraaf Financiering is te lezen dat de renteomslag van 2025 1,75% is (en volgens de actualisatie van

deze Zomernota 1,78% zou moeten zijn). Naar verwachting gaat deze de komende jaren toenemen. Bij de Begroting 2026 zal een nieuw percentage vastgesteld worden.

In het verleden werd in de grondexploitatiebegrotingen een risico opslag van 0,25% toegepast, maar voorgesteld wordt om hiervan af te stappen.

Waar in het verleden de renteomslag in de meerjarenbegroting voor alle jaren stabiel bleef, is het voorstel nu om voor elk jaar een ander percentage te hanteren. Voor het resultaat van de begroting maakt dit niet uit, maar het zorgt ervoor dat zo min mogelijk verschil is tussen de werkelijke rente en dat deel dat de veroorzakers “betalen”. Dit is relevant omdat er de komende jaren een grote toename van de rente is te verwachten vanwege de ontwikkeling van Cortelande.

Een apart vraagstuk is rente toerekening aan zogenaamde “verliesvoorzieningen” bij grondexploitaties. Deze voorzieningen worden in Zuidplas tegen contante waarde berekend, wat betekent dat er bij het bepalen van de benodigde hoogte niet al rekening wordt gehouden met toekomstige prijsstijgingen (inflatie) en rentekosten. Het voorstel is om met ingang van de Jaarrekening 2025 bij de verliesvoorzieningen wel jaarlijks met inflatie rekening te houden, maar de rente ten laste van de algemene middelen te boeken.

10. Afschrijvingstermijnen

In de financiële verordening 2024 is het afschrijvingsbeleid opgenomen van de gemeente Zuidplas.

In deze Zomernota 2025 staat een voorstel om de afschrijvingstermijnen van betonnen kunstwerken te verlengen, omdat deze in de praktijk zeer duurzaam blijken te zijn en langer meegaan. Dit zal in een wijzigingsvoorstel van de financiële verordening aangepast verwerkt worden.

11. Toerekening van overhead

Overhead toerekening wordt als volgt berekend, conform artikel 12.4 van de financiële verordening: de totale overheadkosten gedeeld door de totale loonkosten (ambtelijk apparaat inclusief griffie maar exclusief college en raad). Bij de Begroting 2025 ging dit om een percentage van 64%. Bij de Begroting 2026 wordt dit opnieuw berekend. De overhead wordt alleen toegerekend over de loonkosten binnen gesloten systemen zoals de leges, begraafplaatsrechten, marktgelden, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Toerekening aan grondexploitaties en investeringen gebeurt op basis van werkelijke tijdsbesteding. In de uurtarieven van vaste medewerkers wordt een opslag overhead verwerkt conform de financiële verordening.

12. Woningbouwplanning: verwerken van de groei van de gemeente in de begroting

De groei van de gemeente Zuidplas in aantallen woningen en inwoners heeft impact op onze begroting. De inkomsten nemen toe (met name algemene uitkering en Ozb) en evenzo de uitgaven. Het ene product is hierbij meer “inwonerafhankelijk” dan het andere product. Een voorbeeld van een inwonerafhankelijk product is de bijdrage aan veel gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn vaak gebaseerd op een vast bedrag per inwoner.

Voor het begroten van de lasten van de groei, gebruiken wij de methode van de Stelpost Groei. De extra baten van de algemene uitkering en Ozb reserveren wij in een stelpost om groei gerelateerde lasten op te vangen. Meer over de Stelpost Groei verderop in deze uitgangspunten. Voor het verwerken van de woningbouwplanning in onze begroting, hanteren wij het volgende principe van “constante groeitoename (t+1)”. Zoals wij met de prijsindexatie de methode

van constante prijzen toepassen en niet de methode van lopende prijzen, kijken wij standaard 1 jaar vooruit. Door voor prijzen en groei hetzelfde uitgangspunt te hanteren, zorgen wij ervoor dat de meerjarenbegroting grotendeels stabiel blijft ten opzichte van het eerste begrotingsjaar.

De basis het berekenen van de groei, is de woningbouwplanning die elk jaar bij het geactualiseerd wordt. Voor het jaar 2025 wordt een toename verwacht van **245 woningen**. Dit gaat impact hebben op diverse budgetten vanaf 2026.

13. Groeimechanisme (dekking stelpost groei)

Het groeimechanisme is een technische berekening om jaarlijks de ambtelijke organisatie mee te laten groeien met de groei van de gemeente. De groei van de gemeente leidt namelijk tot meer werkzaamheden en ook complexere werkzaamheden. Het doel is niet om nieuwe taken of ambities op te pakken, maar om dezelfde taken te kunnen blijven doen en dezelfde kwaliteit van dienstverlening te bieden.

De raad heeft gevraagd om een evaluatie van het groeimechanisme. Deze evaluatie ontvangt u op korte termijn na deze Zomernota.

14. Stelposten in de begroting: Prijs, Groei en Loon

Stelposten zijn tijdelijke begrotingsposten, die nodig zijn omdat naar verwachting in de toekomst lasten gemaakt moeten worden. De precieze plek van deze lasten in de structuur van programma's en producten is echter nog niet duidelijk. In onze begroting staan drie stelposten: Prijs, Groei en Loon. De stelposten zijn structureel van aard, niet incidenteel. Hieronder wordt per stelpost toelichting gegeven.

Stelpost Prijs

Jaarlijks worden er structurele middelen gereserveerd in de Stelpost Prijs. Hierdoor is er dekking beschikbaar om de koopkracht op peil te behouden. Inflatiecorrectie wordt hierdoor niet standaard toegekend aan budgetten, ter voorkoming dat het budget onnodig verhoogd wordt en er daardoor lucht in de begroting ontstaat. De provinciale toezichthouder ziet toe op realistische ramingen in de gemeentelijke begroting, en daarmee het behoud van koopkracht door de gemeente. De Stelpost Prijs heeft tot doel om de koopkracht van de begroting in stand te houden en is daarmee niet vrij besteedbaar.

In het begrotingsjaar wordt een voorstel aan de raad voorgelegd om budget te verhogen, met als oorzaak dat kosten zijn gestegen. Met begrotingsjaar wordt bedoeld: t+1. Als de stelpost bijvoorbeeld is gemaakt bij de Meicirculaire 2024 of Septembercirculaire 2024, wordt deze ingezet bij de Zomernota 2025 of Najaarsnota 2025. Een uitzondering op deze regel betreft de lasten die volgen uit de indexatie van onze subsidies: deze lastentoeename wordt verrekend met de Stelpost prijs in de primitieve Begroting. Na besluitvorming van de raad wordt het budget van de stelpost dan overgeheveld naar het betreffende programma waar nadelen zijn ontstaan.

Stelpost groei

Bij de Perspectiefnota 2018 is de Stelpost Groei geïntroduceerd. De aanleiding hiervoor was de feitelijke groei van de gemeente Zuidplas en daarmee de constatering dat een groeiende gemeente andere en hogere kosten kent dan een beheergemeente. Zo moet er worden geanticipeerd op alle vlakken van dienstverlening van de gemeente zoals de zorg, openbare ruimte, maatschappelijke ondersteuning en veiligheid, maar ook de ambtelijke organisatie. Om deze groei te kunnen betalen is de Stelpost Groei geïntroduceerd.

Het mechanisme bestaat uit het reserveren van een deel van toekomstige inkomsten, waarbij wordt geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen. Dit doen we volgens een jaarcyclus. Bij de Zomernota (o.b.v. de Meicirculaire) worden toekomstig inkomsten geraamd, bestaande uit de verwachte hogere inkomsten uit het gemeentefonds en geraamde hogere inkomsten OZB als gevolg van areaal uitbreidingen. Bij tussenrapportages wordt aanspraak gemaakt op de reservering. De gevormde stelpost groei wordt daarmee ingezet om dekking te bieden voor de stijgende kosten van de dienstverlening van Zuidplas doordat de gemeente groeit. Per jaareinde valt het eventuele overschot vrij in het rekeningresultaat en wordt via resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve.

De stelpost groei wordt niet ingezet voor nieuwe taken of doordat de kwaliteit van de dienstverlening aangepast wordt maar puur om de hoeveelheid werkzaamheden tegen de huidige kwaliteit uit te kunnen blijven voeren. Ofwel om de huidige dienstverlening op peil te houden.

Over de mate van bestedingsvrijheid van de stelpost groei, is het college van mening dat het niet compenseren van groei, een indirecte bezuiniging tot gevolg heeft.

De basis aanwending kan worden opgedeeld in drie onderdelen:

1. Groeimechanisme personeelsbudget als financieel technisch uitgangspunt bij de Zomernota;
2. Andere groei (reguliere budgetten zoals zorg en openbare ruimte) via aanvraag bij de Zomernota of Najaarsnota, eventueel separaat raadsvoorstel.

Stelpost loon

Deze stelpost loon dient om Cao-ontwikkelingen (inclusief pensioenpremies) in het personeelsbudget op te vangen. Let op, dit geldt niet voor pensioenverplichtingen van wethouders. De stelpost wordt alleen bij een definitieve vaststelling van de Cao daadwerkelijke toegerekend aan het personeelsbudget. Het budget in de stelpost is niet leidend voor het verwerken van de Cao; dat is de daadwerkelijke cao-ontwikkeling. Dat betekent dat er budget over kan blijven of dat er een tekort is. Dat zal automatisch verrekend worden in het meerjarensaldi.

Overzicht voeding en inzet van stelposten

In het onderstaande overzicht staat wanneer en hoe de drie stelposten muteren.

	Stelpost Prijs	Stelpost Groei	Stelpost Loon
Primaire voeding van de stelpost	Nominale ontwikkeling Meicirculaire gemeentefonds	Groei verdeelmaatstaven Meicirculaire gemeentefonds + Ozb areaal uitbreiding	Nominale ontwikkeling Meicirculaire gemeentefonds
Wanneer inzetten stelpost?	Bij Zomernota of Najaarsnota	Bij Zomernota of Najaarsnota	Bij Zomernota of Najaarsnota
Indien geen volledige besteding huidig begrotingsjaar	Vrijval bij Najaarsnota	Vrijval bij Najaarsnota	Vrijval bij Najaarsnota
Nog muteren bij verschijnen Septemercirculaire gemeentefonds?	Alleen wanneer Consumentenprijsindex meer dan 1% afwijkt van Meicirculaire	Alleen wanneer effect op aantallen meer dan € 50.000 positief afwijkt dan bij Meicirculaire	Alleen wanneer Consumentenprijsindex meer dan 1% afwijkt van Meicirculaire

Bijlage 2 Verbonden partijen

Op basis van artikel 34b van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen zendt het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling vóór 30 april de begroting van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening. De raden worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen op de conceptbegrotingen. De jaarrekeningen worden in de vorm van verantwoordingsdocumenten ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze bijlage wordt u inzicht gegeven in de mutaties op de begrotingen van de verbonden partijen en het financiële effect hiervan op de begroting van Zuidplas. De bijstellingen van de verbonden partij wordt verbijzonderd naar loon- en prijsstijgingen en bijstellingen in het beleid. In de desbetreffende programma's wordt dit nader toegelicht.

ZOMERNOTA 2025

Zomernota 2025								
Bijdragen gemeenschappelijke regelingen + Stichting ZO!	index	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Loonindex 2026*	2,10%							
Prijsindex 2026*	2,70%							
Regio Midden Holland		77.238	89.113	258.056	258.056	258.056	258.056	258.056
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2026</i>		-	-	-	11.073	11.073	11.073	11.073
<i>Nieuw beleid 2026</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2024</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Bezuiniging</i>								
Nieuwe bijdrage Regio Midden Holland	FKGR*	77.238	89.113	258.056	269.129	269.129	269.129	269.129
ODMH BWT		1.993.495	1.964.774	2.282.001	2.203.440	2.203.440	2.203.440	2.203.440
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2026</i>		-	-	-	110.773	110.773	110.773	110.773
<i>Nieuw beleid 2026</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2024</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Bezuiniging</i>					-32.212	-32.212	-32.212	-32.212
Nieuwe bijdrage ODMH BWT	FKGR*	1.993.495	1.964.774	2.282.001	2.282.001	2.282.001	2.282.001	2.282.001
ODMH Milieu		1.624.464	1.956.171	1.746.553	1.659.195	1.659.195	1.659.195	1.659.195
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2026</i>		-	-	-	87.358	87.358	87.358	87.358
<i>Nieuw beleid 2026</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2024</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Bezuiniging</i>					-31.337	-31.337	-31.337	-31.337
Nieuwe bijdrage aan ODMH Milieu	FKGR*	1.624.464	1.956.171	1.746.553	1.746.553	1.746.553	1.746.553	1.746.553
Veiligheidsregio Hollands Midden		2.548.453	3.026.776	3.469.346	3.469.347	3.469.347	3.469.347	3.469.347
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2026</i>		-	-	-	94.031	94.031	94.031	94.031
<i>Nieuw beleid 2026</i>		-	-	-	56.368	56.368	56.368	56.368
<i>Afrekening 2024</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Bezuiniging</i>					-77.000	-77.000	-77.000	-77.000
Nieuwe bijdrage aan Veiligheidsregio Hollands Midden	FKGR*	2.548.453	3.026.776	3.469.346	3.542.746	3.542.746	3.542.746	3.542.746
RDOG (Hecht)		3.130.000	3.630.000	3.633.000	3.630.000	3.630.000	3.630.000	3.630.000
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2026</i>		-	-	-	128.000	128.000	128.000	128.000
<i>Nieuw beleid 2026</i>		-	-	-	24.000	24.000	24.000	24.000
<i>Afrekening 2024</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Bezuiniging</i>					-181.000	-181.000	-181.000	-181.000
Bijdrage aan RDOG (Hecht)	FKGR*	3.130.000	3.630.000	3.633.000	3.601.000	3.601.000	3.601.000	3.601.000
Werkvoorzieningschap Promen		1.827.000	1.825.000	1.895.000	1.781.000	1.697.000	1.578.000	1.578.000
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2026</i>		-	-	-	86.000	99.000	143.000	44.000
<i>Nieuw beleid 2026</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2024</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Bezuiniging</i>					-	-	-	-
Bijdrage aan Promen		1.827.000	1.825.000	1.895.000	1.867.000	1.796.000	1.796.000	1.721.000
Streekarchief Midden Holland		298.478	308.000	339.528	339.528	339.528	339.528	339.528
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2026</i>		-	-	-	6.000	6.000	6.000	6.000
<i>Nieuw beleid 2026</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2024</i>		-	-	-	-	-	-	-
<i>Bezuiniging</i>					-5.215	-5.215	-5.215	-5.215
Bijdrage aan Streekarchief Midden Holland		298.478	308.000	339.528	340.313	340.313	340.313	340.313

ZOMERNOTA 2025

Bijdragen gemeenschappelijke regelingen + Stichting ZO!	index	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Loonindex 2026*	2,10%							
Prijnsindex 2026*	2,70%							
Recreatieschap Hitland		253.325	266.628	266.628	270.729	270.729	270.729	270.729
Loon- en prijsontwikkeling 2026		-	-	4.101	13.968	13.968	13.968	13.968
Nieuw beleid 2026		-	-	-	-	-	-	-
Afrekening 2024		-	-	-	-	-	-	-
Bezuiniging		-	-	-7.269	-21.238	-21.238	-21.238	-21.238
Bijdrage aan recreatieschap Hitland		253.325	266.628	270.729	263.459	263.459	263.459	263.459
Recreatieschap Rottemeren		161.200	179.600	179.600	290.367	290.367	290.367	290.367
Loon- en prijsontwikkeling 2026		-	-	12.213	15.099	15.099	15.099	15.099
Nieuw beleid 2026		-	-	98.554	-	-	-	-
Afrekening 2024		-	-	-	-	-	-	-
Bezuiniging		-	-	-	-15.099	-15.099	-15.099	-15.099
Bijdrage aan recreatieschap Rottemeren		161.200	179.600	290.367	290.367	290.367	290.367	290.367
Gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten		2.045.000	2.107.000	2.349.000	2.349.000	2.368.000	2.368.000	2.368.000
Loon- en prijsontwikkeling 2026		-	-115.000	-	77.000	4.000	4.000	79.000
Nieuw beleid 2026		-	-	64.000	-	-	-	-
Afrekening 2024		-	-	-	-	-	-	-
Bezuiniging		-	-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan GR IJsselgemeenten		2.045.000	2.107.000	2.413.000	2.426.000	2.372.000	2.372.000	2.447.000
Stichting Zuidplas Ondersteunt!		6.122.991	6.888.967	7.417.927	7.239.077	7.239.077	7.239.077	7.239.077
Loon- en prijsontwikkeling 2026		-	-	-	178.850	178.850	178.850	178.850
Nieuw beleid 2026		-	-	-	-	-	-	-
Afrekening 2024		-	-	-	-	-	-	-
Bezuiniging		-	-	-	-	-	-	-
Bestaande bezuinigingstaakstelling Begroting 2024		-	-	-	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Bijdrage aan Stichting Zuidplas Ondersteunt!		6.122.991	6.888.967	7.417.927	7.417.927	7.417.927	7.417.927	7.417.927
GR Jeugd en WMO Midden Holland (Let deze bijdrage is nog niet verwerkt in de begroting)				1.534.000	1.534.000	1.339.000	1.339.000	1.339.000
Loon- en prijsontwikkeling 2026		-	-	-	42.000	35.000	35.000	35.000
Nieuw beleid 2026		-	-	-	-	-	-	-
Afrekening 2024		-	-	-	-	-	-	-
Bezuiniging		-	-	-	-94.000	-	-	-
Bijdrage aan GR Jeugd en WMO Midden Holland				1.534.000	1.482.000	1.374.000	1.374.000	1.374.000
Totaal gemeenschappelijke regelingen beginstand (vóór Zomernota 2025)			15.353.062	17.952.712	17.784.662	17.524.662	17.405.662	17.405.662
Totaal stichting ZO! beginstand (vóór Zomernota 2025)			6.888.967	7.417.927	7.239.077	7.239.077	7.239.077	7.239.077
Totaal bijdragen aan verbonden partijen beginstand (vóór Zomernota 2025)		20.081.644	22.242.029	25.370.639	25.023.739	24.763.739	24.644.739	24.644.739
Mutaties begrotingen gemeenschappelijke regelingen			-115.000	171.599	294.569	321.569	365.569	341.569
Mutaties begroting Stichting ZO!			-	-	28.850	28.850	28.850	28.850
Totaal mutaties			-115.000	171.599	323.419	350.419	394.419	370.419
Totaal gemeenschappelijke regelingen Begroting 2026			15.238.062	18.124.311	18.079.231	17.846.231	17.771.231	17.747.231
Totaal Stichting ZO! Begroting 2026			6.888.967	7.417.927	7.267.927	7.267.927	7.267.927	7.267.927
Totaal bijdragen Verbonden partijen Programmbegroting 2026		20.081.644	22.127.029	25.542.238	25.347.158	25.114.158	25.039.158	25.015.158
Bruto effect op de begroting van Zuidplas		-	-	-171.599	-323.419	-350.419	-394.419	-370.419
Waarvan: Loon- en prijsontwikkeling 2026		-	-	16.314	850.152	783.152	827.152	803.152
Waarvan: Nieuw beleid 2026		-	-	162.554	80.368	80.368	80.368	80.368
Waarvan: Afrekening 2024		-	-	-	-	-	-	-
Waarvan: Bezuinigingen		-	-	-7.269	-607.101	-513.101	-513.101	-513.101
Dekking in principe uit stelpost Prijs 2026-2029 (te beoordelen bij Meircirculaire 2025)		-	-	16.314	850.152	783.152	827.152	803.152
Netto effect op het begrotingssaldo van Zuidplas		-	-	-162.554	-80.368	-80.368	-80.368	-80.368
* FKGR = financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen								
Totaal bijstelling in bijdragen aan verbonden partijen		-	-	-162.554	-80.368	-80.368	-80.368	-80.368
Compensatie via Gemeentefonds (Loon- en prijsontwikkeling)		-	-	16.314	850.152	783.152	827.152	803.152

Bijlage 3 Inzicht in stelposten Prijs, Loon en Groei

In de financieel technische uitgangspunten is toegelicht wat het doel is van de stelposten Prijs, Groei en Loon in de begroting. Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de stelposten in deze Zomernota.

Allereerst geven wij inzicht in de huidige stelposten voor begrotingsjaar 2025 en verder. Daarna geven wij een vooruitblik naar het nieuwe begrotingsjaar.

Huidige stelposten

Verloopoverzicht stelposten 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Stand vóór Zomernota 2025				
Stelpost Prijs	553	553	553	553
Stelpost Loon	862	1.150	1.150	1.150
Stelpost Groei	0	0	0	0
Totaal	1.415	1.703	1.703	1.703
Inzet bij Zomernota 2025				
Stelpost Prijs	-553	-553	-553	-553
Stelpost Loon	-862	-1.150	-1.150	-1.150
Stelpost Groei	0	0	0	0
Totaal	-1.415	-1.703	-1.703	-1.703
Stand na Zomernota 2025				
Stelpost Prijs	0	0	0	0
Stelpost Loon	0	0	0	0
Stelpost Groei	0	0	0	0
Totaal	-	-	-	-

De stelpost Groei was al volledig ingezet bij de Begroting 2025. Voor Prijs geldt dat de meeste budgetten bij de Begroting 2025 reeds op prijsniveau van 2025 waren gebracht, maar het sociaal domein nog niet, vanwege onzekerheden over de nieuwe tarieven. Inmiddels zijn bij deze Zomernota 2025 deze budgetten verhoogd, met name Jeugdhulp en Wmo. Daarmee kan de stelpost Prijs vrijvallen. Voor Loon geldt dat er inmiddels een nieuwe Cao is. Deze is opgevoerd in deze Zomernota en daarmee kan de stelpost Loon vrijvallen. Toelichting hierop is te lezen bij de financiële mutaties van product 6.2 Overhead.

Nieuwe stelposten begroting 2026-2029

Dekking voor de nieuwe stelposten is afkomstig uit de Meicirculaire en voor Groei ook uit de areaaluitbreiding van Ozb. Op het moment van maken van deze Zomernota 2025, is de Meicirculaire nog niet verschenen. Tegelijkertijd zijn er met behulp van de Voorjaarsnota gegevens van het Rijk wel inschattingen gemaakt. Hieronder volgt een overzicht.

Allereerst de stelposten Prijs en Loon, waarvoor er dekking uit de Meicirculaire van het gemeentefonds volgt.

Stelposten Prijs en Loon 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Beschikbare dekking (inschatting)				
Inschatting loon- en prijscompensatie in de Meicirculaire 2025	1.900	1.900	1.900	1.900
Idem, loon- en prijscorrectie uit Decemercirculaire 2024	175	175	175	175
Totaal beschikbaar	2.075	2.075	2.075	2.075
Budgetten in Zomernota 2025 die reeds op prijspeil 2026 zijn gebracht				
Indexatie verbonden partijen	-850	-850	-850	-850
Cao stijging tranche 2026	-900	-900	-900	-900
Totaal reeds verwerkt	-1.750	-1.750	-1.750	-1.750
Hoeveel benodigd is voor overige domeinen				
Benodigde stelpost Prijs	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
Benodigde stelpost Loon	0	0	0	0
Totaal benodigd	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
Totaal verwerkt + benodigd	-2.850	-2.850	-2.850	-2.850
Tekort op loon- en prijscompensatie gemeentefonds	-775	-775	-775	-775

Uit deze tabel blijkt dat er naar verwachting voor € 2.075.000 loon- en prijscompensatie komt in het gemeentefonds. Dit is een inschatting, de werkelijke loon- en prijscompensatie weten we als de Meicirculaire 2025 is verschenen.

Verder blijkt uit de tabel dat diverse domeinen reeds op prijspeil 2025 zijn gebracht: verbonden partijen en nieuwe Cao. De nieuwe Cao heeft overigens ook een tranche in 2025 en in 2027. Deze eerste is verwerkt in deze Zomernota 2025, maar deze tweede nog niet. Dit heeft te maken met het principe van constante prijzen en het consequent begroten op niveau van t+1 (=2026). Zie ook de financieel technische uitgangspunten. De tranche van 2027 is 1,6% cao stijging en deze zal bij de Zomernota 2026/ Meicirculaire 2026 opgevoerd worden met als dekking de loon- en prijscompensatie van dat jaar.

Voor het berekenen van de Stelpost Prijs is gekeken naar de inflatiegevoelige budgetten (minus de verbonden partijen die al op prijspeil zijn) en is gerekend met de prijsindex van 2,7%. Hieruit volgt een benodigde stelpost Prijs van € 1,1 miljoen.

Een stelpost Loon is voor 2026 niet meer benodigd nu de Cao reeds verwerkt is.

Wanneer we beschouwen hoeveel loon- en prijsindexatie wij ontvangen uit het gemeentefonds en hoeveel kostenstijging wij voorzien (beiden met de aannames van dit moment), zien wij een discrepantie. Beschikbaar is € 2.075.000 en benodigd is € 900.000 + € 850.000 + € 1.100.000 = € 2.850.000. Dit leidt tot een tekort van € 775.000. Dit betekent dat Zuidplas in eigen middelen ook dekking moet zoeken. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de indexatie van de Ozb en de overige belastingen respectievelijk € 400.000 en € 100.000 opleveren.

De stelpost Groei.

Het merendeel van de berekening is bij het opstellen van de Zomernota nog niet te maken. Dit komt omdat er informatie uit de Meicirculaire 2025 benodigd is. Voor het maken van deze berekeningen zal de woningbouwplanning gebruikt worden. Deze zal ook toegepast worden op de begroting van de areaaluitbreiding van de Ozb woningen.

In deze Zomernota zitten reeds een aantal voorstellen die te maken hebben met de groei van de gemeente. Deze betreffen het domein van bedrijfsvoering, met name diverse formatie uitbreiding voorstellen zoals uitbreiding bij burgerzaken of uitbreiding vanwege de toegenomen span of control van managers en bestuursadviseurs. Deze voorstellen leiden tot een “claim” voor de nog te vormen stelpost Groei. In deze Zomernota 2025 is deze “claim” reeds ingeboekt, waardoor de voorstellen voor bedrijfsvoering/ formatie uitbreiding voor € 400.000 budgetneutraal zijn gemaakt.

Bij de begrotingswijziging voor de Meicirculaire zal het totaal pakket voor “groei” inzichtelijk gemaakt worden, waardoor ook duidelijk wordt of er een eventueel saldo is.

Stelpost Groei 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Beschikbare dekking (inschatting)				
Groei algemene uitkering bij Meicirculaire 2025	PM	PM	PM	PM
Groei Ozb areaaluitbreiding	PM	PM	PM	PM
Totaal	-	-	-	-
Inzet stelpost groei				
Inzet voor bedrijfsvoering en formatie uitbreiding	-400	-400	-400	-400
Inzet voor groeimechanisme	PM	PM	PM	PM
Inzet voor overige budgetten	PM	PM	PM	PM
Totaal	-400	-400	-400	-400
Saldo	PM	PM	PM	PM

Bijlage 4 Mutaties op de investeringen

Investeringen		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2025	2026	2027	2028	2029	
8.1: Investerings	26.565	10.682	-7.028	-19.460	-33.534	
Krediet camerabeveiliging FAZA	-35	-	-	-	-	
Krediet inrichtingskosten buitenlocaties	-30	-	-	-	-	
Afboeken investeringskrediet N219 Geluidsmaatregelen	916	-	-	-	-	
Aanpassing planning Swanla park	500	-500	-	-	-	
Aanpassing planning aankoop grond Swanla	4.775	-4.775	-	-	-	
Uitsplitsing kredieten Riolering	-	-	-	-	1.490	
Nieuw krediet conform Rioleringsplan 2025-2030	-	-	-	-	-1.490	
BOR bijstellen investeringen beheerplannen 2025-2030	2.248	1.861	-552	-2.941	-	
MIP Sport - prijsindexatie	-267	-	-77	-34	-	
MIP Sport - actualisatie planning	1.969	-1.969	-	-	-	
MIP Sport - prijsindexatie	-	-98	-42	-19	-	
MIP Sport - bijraming ondergrond	-135	-494	-158	-	-	
IHP - prijsindexatie	44	-	-	18	-	
IHP - prijsindexatie	-12	-	-	-	-	
IHP - actualisatie planning	375	-93	-283	-	-	
IHP - prijsindexatie	-265	-631	-503	-	-	
IHP - actualisatie planning	4.936	10.087	2.756	-9.968	-7.811	
IHP - prijsindexatie	-815	-599	-242	-	-	
IHP - actualisatie planning	14.953	7.975	-7.972	-7.232	-7.724	
Nieuwe kredieten jaarschijf 2029 openbare ruimte	-	-	-	-	-18.000	
Diverse ICT kredieten	-91	140	46	716	-	
Uitbreiding voorbereidingskrediet Maatschappelijke voorzieningen Cortelande	-133	-	-	-	-	
Kredietuitbreiding verhuizing CJG	-40	-	-	-	-	
Bijstelling kredieten sportpark Swanla	-1.817	-211	-	-	-	
Bijstelling aankoop grond sportpark Swanla	-	-10	-	-	-	
Bijraming krediet Jonge Veenen (wegen)	-500	-	-	-	-	
Kleine mutaties	-11	-	-	-	-	
Budget neutraal	-	-	-	-	-	
Totaal	26.565	10.682	-7.028	-19.460	-33.534	

- = nadeel / + = voordeel

De toelichting op de betreffende investeringen is opgenomen op de betreffende programma's. Met uitzondering van 1 voorstel, waar vooralsnog niet op wordt afgeschreven omdat deze kosten later naar verwachting opgenomen worden in een groter investeringskrediet. Deze toelichting staat hieronder.

Uitbreiding voorbereidingskrediet Maatschappelijke voorzieningen Cortelande

Ter voorbereiding op de ontwikkeling van Cortelande worden de te realiseren maatschappelijke voorzieningen verkend. Hiervoor worden voorbereidingskosten gemaakt. De gemeenteraad heeft hier bij de Begroting 2024 een voorbereidingskrediet van € 200.000 beschikbaar gesteld. De voorbereiding loopt in 2025, parallel aan het proces tot definitieve vaststelling van de grondexploitatie, door en wordt om die reden met € 133.000 verhoogt.

Bijlage 5 Mutaties op de reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000		2025	2026	2027	2028	2029
9.1: Reserves		-269	-312	-200	-	-
Verbreiden bestedingsdoel reserve gebiedsgericht werken		-220	-112	-	-	-
Amendement A053 onttrekking Armoedebestrijding		-28	-	-	-	-
Kosten tbv Monitoring Sociaal Domein		-21	-	-	-	-
Organisatieontwikkeling, dekking uit algemene reserve 2 jaar		-	-200	-200	-	-
9.2: Voorzieningen		-1.808	-629	75	-791	-372
Riolering onderzoeken en planvorming (dekking uit voorziening)		-105	-105	-105	-105	-105
Nieuwe MJOP vastgoed 2025-2029		-1.776	-565	180	-661	-217
Riolering opsplitsing kredieten/ dekking voorziening		-	-31	-56	-82	-108
Actualisatie treasury/rente voorziening riolering		73	71	57	58	59
Totaal		-2.077	-941	-125	-791	-372

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 6 Paragraaf financiering

Aanleiding

In de paragraaf financiering bij de programmabegroting 2025 is aangegeven dat deze gebaseerd was op een aantal uitgangspunten. Deze uitgangspunten betroffen met name de ontwikkeling van het reguliere investeringsniveau, de grondexploitatie Fase 1A van Cortelande en het investeringsniveau van de als gevolg van de ontwikkeling van Cortelande te realiseren maatschappelijke voorzieningen.

In deze zomernota wordt voor zover mogelijk inzicht gegeven wat de actuele situatie is, inclusief de ontwikkeling van Fase 1A van Cortelande en exclusief die ontwikkeling.

In de eerste maanden van 2025 is de meerjarige ontwikkeling van het reguliere investeringsniveau geactualiseerd. De uitkomsten daarvan zijn in deze Zomernota verwerkt.

Aandachtspunt is dat de ontwikkeling van de leningenportefeuille en de daarvan afhankelijke omvang van de meerjarige rentelasten nauw samenhangt met de ontwikkeling van de financieringsbehoefte van Fase 1A van Cortelande. De nu gehanteerde uitgangspunten met betrekking tot Fase 1A van Cortelande zullen de komende jaren zeker moeten worden bijgesteld.

Ten opzichte van de begroting 2025-2028 zijn de rentelasten voor een groot deel in de tijd naar achteren geschoven. Dit is met name een gevolg van de huidige inzichten in de ontwikkeling van Fase 1 van Cortelande

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte van de gemeente hangt af van ontwikkelingen in de exploitatie en de balans. Bij de zomernota 2025 zijn de ten opzichte van de programmabegroting 2025 de volgende onderdelen opnieuw geanalyseerd:

- de verwachte geldstromen van de bestaande kredieten en de toekomstige investeringen, zowel in volume als in tijd;
- de grondexploitaties, inclusief fase 1A van Cortelande;
- de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen;
- aannames over het exploitatiesaldo van de begroting: noodzakelijke bijstellingen vanaf “ravijnjaar” 2026.

Bij deze Zomernota brengen wij opnieuw de financieringsbehoefte inclusief en exclusief fase 1A van Cortelande in kaart. Voor Fase 1A van Cortelande gaan wij uit van de meest recente cijfers in de nog in ontwikkeling zijnde grondexploitatieberekening. Uitgangspunt is dat de definitieve grondexploitatieberekening eind 2025 formeel door de gemeenteraad zal worden vastgesteld.

Gevolg

De omvang van de portefeuille langlopende geldleningen opgenomen geld (o/g) zal de komende jaren toenemen. Een gedeelte van de financieringsbehoefte zal met kortlopende financieringsmiddelen worden opgevangen. Hieronder is uitgewerkt welke financieringsstrategie wordt toegepast en wat de gevolgen zijn voor de ontwikkeling van de schulddispositie, de schuldquote, de te dekken rentelasten in de begroting en de omslagrente.

Financieringsstrategie

De financieringsstrategie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Cortelande wordt in ontwikkeling genomen
- Er dient sprake te zijn van een optimale mix van kortlopende en langlopende externe financiering
- Er wordt gebruik gemaakt van zoveel mogelijk kortlopende financiering als wettelijk is toegestaan, primair om flexibiliteit in onze financieringsmix te realiseren maar ook omdat de rente voor kortlopende financiering inmiddels ruim onder die van langlopende financiering ligt. Inherent aan een grondexploitatie als Cortelande is dat toekomstige geldstromen qua fasering kunnen veranderen
- Met de looptijden van met name de aan te trekken langlopende leningen wordt rekening gehouden met de periode dat deze financieringsmiddelen daadwerkelijk nodig zijn. Met name toekomstige opbrengsten uit grondverkoop Cortelande spelen hier een rol. Terugbetalen van leningen vindt zo veel mogelijk plaats wanneer de opbrengsten uit de grondverkoop worden ontvangen
- Het renterisico op de toekomstig aan te trekken externe financiering wordt zoveel mogelijk afgedekt, bijvoorbeeld door renteniveaus al vroegtijdig vast te leggen of leningen al eerder dan benodigd aan te trekken en vervolgens uit te zetten in 's Rijkskas. Kanttekening hierbij is dat dit vooralsnog slechts van toepassing is op de reguliere financieringsbehoefte exclusief Cortelande. Zonder een onherroepelijk bestemmingsplan en een definitieve omgevingsvergunning voor Cortelande zijn externe financiers niet bereid tot verstrekking van de benodigde leningen of het maken van rente afspraken
- De verwachting op dit moment (kwartaal 2 van 2025) is dat de recent gestegen renteniveaus van met name langlopende financiering de komende tijd gelijk zullen blijven of iets zullen dalen. Bij het afdekken van de renterisico's wordt met deze verwachting rekening gehouden met de aantekening dat het realiseren van begrotingszekerheid door middel van het bijvoorbeeld eerder dan benodigd aantrekken van financieringsmiddelen zwaarder weegt dan het speculeren op verder dalende rente in de toekomst. Om deze reden zal het afdekken van het renterisico op slechts een gedeelte van de toekomstig benodigde middelen worden toegepast
- In de programmabegroting 2025-2028 is rekening gehouden met een rentepercentage van 3,20 % voor nieuw aan te trekken langlopende financiering. In deze Zomernota 2025 wordt gezien de marktontwikkelingen en marktverwachtingen uitgegaan van 2,90 %. Hierbij wordt aangesloten bij het heroverwegingspakket "Inzicht en Wendbaarheid"

2025

In de programmabegroting 2025 is als uitgangspunt gehanteerd dat:

- een op 31 juli 2025 contractueel af te lossen opgenomen langlopende geldlening van € 10 miljoen geheel moet worden geherfinancierd;
- er daarnaast € 43 miljoen langlopende financiering moet worden aangetrokken ter dekking van de reguliere financieringsbehoefte.

Ter beheersing van het renterisico heeft de herfinanciering van de lening van € 10 miljoen al in februari 2025 plaatsgevonden.

Naar de huidige inzichten zal er in 2025 € 15 à € 20 miljoen nieuwe financiering moeten worden aangetrokken. Gegeven de ontwikkelingen op geld- en kapitaalmarkt zal dat in de vorm van kortlopende financiering plaatsvinden die dan in 2026 wordt omgezet in langlopende financiering.

2026

De verwachting is dat in 2026 een bedrag van € 96,5 miljoen langlopende financiering zal moeten worden aangetrokken. In dit bedrag bestaat uit:

- € 15 miljoen herfinanciering van een op 2 februari 2026 contractueel af te lossen langlopende geldlening
- € 12,5 miljoen ter dekking van de reguliere financieringsbehoefte (ex Fase 1 van Cortelande)
- € 69 miljoen ter dekking van de financieringsbehoefte Fase 1 van Cortelande.

In de tweede helft van 2025 zal het renterisico van in elk geval de herfinanciering van genoemde lening van € 15 miljoen worden afgedekt.

Voor Cortelande zal goed gemonitord worden op welk moment daadwerkelijk transacties plaats gaan vinden; op dit moment is uitgangspunt dat dit vanaf medio november 2026 zal zijn.

Op welke wijze het verwachte volume aan te trekken langlopende financiering wordt ingevuld en de renterisico's daarover worden afgedekt hangt nauw samen met de formele besluitvorming rond de ontwikkeling van Fase 1A van Cortelande. Immers, wanneer er eind 2025 sprake is van een onherroepelijk bestemmingsplan en een onherroepelijke omgevingsvergunning is verstrekt zou overwogen kunnen worden om vanaf dat moment renterisico beheersende maatregelen te nemen voor de eind 2026 benodigde langlopende financiering die wordt ingezet voor zich vanaf 2026 manifesterende investeringen in Fase 1A van Cortelande, zoals de benodigde eerste grondaankopen.

2027 en verdere jaren

Vanaf 2027 zal de gemeente naar verwachting naast ter dekking van de reguliere financieringsbehoefte langlopende financiering moeten aantrekken die voortvloeit uit de ontwikkeling van Fase 1A van Cortelande. Dat laatste bestaat uit de verdere aankoop van gronden en uit investeringen en bouw- en woonrijp maken. Vanaf eind 2027 worden opbrengsten uit grondverkoop verwacht; deze geldstromen worden gematcht met de looptijden van de vanaf 2026 benodigde langlopende leningen.

Daarnaast zal naar verwachting vanaf 2028 worden gestart met de realisatie van de maatschappelijke voorzieningen in het Middengebied. Ook voor deze investeringen zal langlopende financiering moeten worden aangetrokken en worden ook hier de looptijden gematcht met inkomende geldstromen uit de grondverkoop van het Middengebied en subsidies. De algemene strategie is: we lenen niet langer dan nodig is.

Voor 2027 wordt vooralsnog uitgegaan van een bedrag van € 34,5 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering waarvan € 10 miljoen wordt aangewend ter herfinanciering van een in 2027 contractueel af te lossen geldlening.

Voor 2028 is een bedrag van € 7 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering uitgangspunt: in dit jaar speelt geen herfinanciering van een contractueel af te lossen geldlening.

Voor 2029 is een bedrag van € 3 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering uitgangspunt; evenals in 2028 speelt in dit jaar geen herfinanciering van een contractueel af te lossen geldlening.

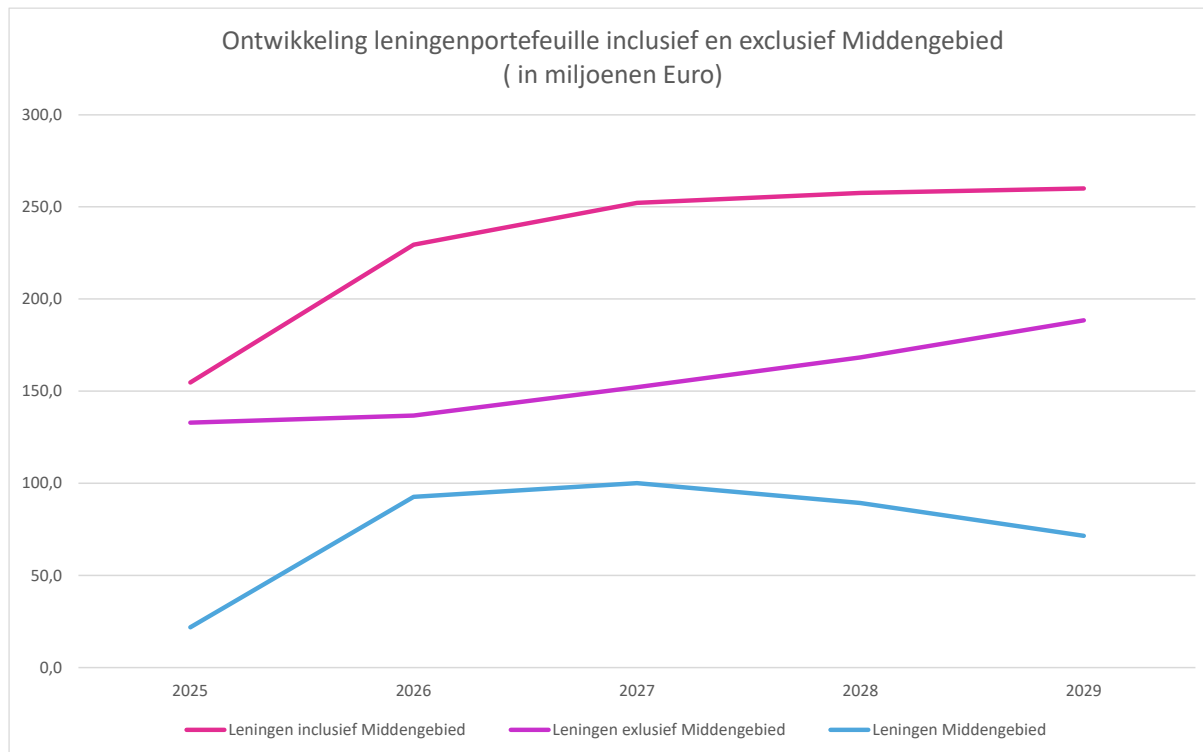
In 2028 en 2029 worden inkomsten uit grondverkoop Fase 1 van Cortelande verwacht. Dit veroorzaakt het lage bedrag aan nieuw aan te trekken financiering in genoemde jaren.

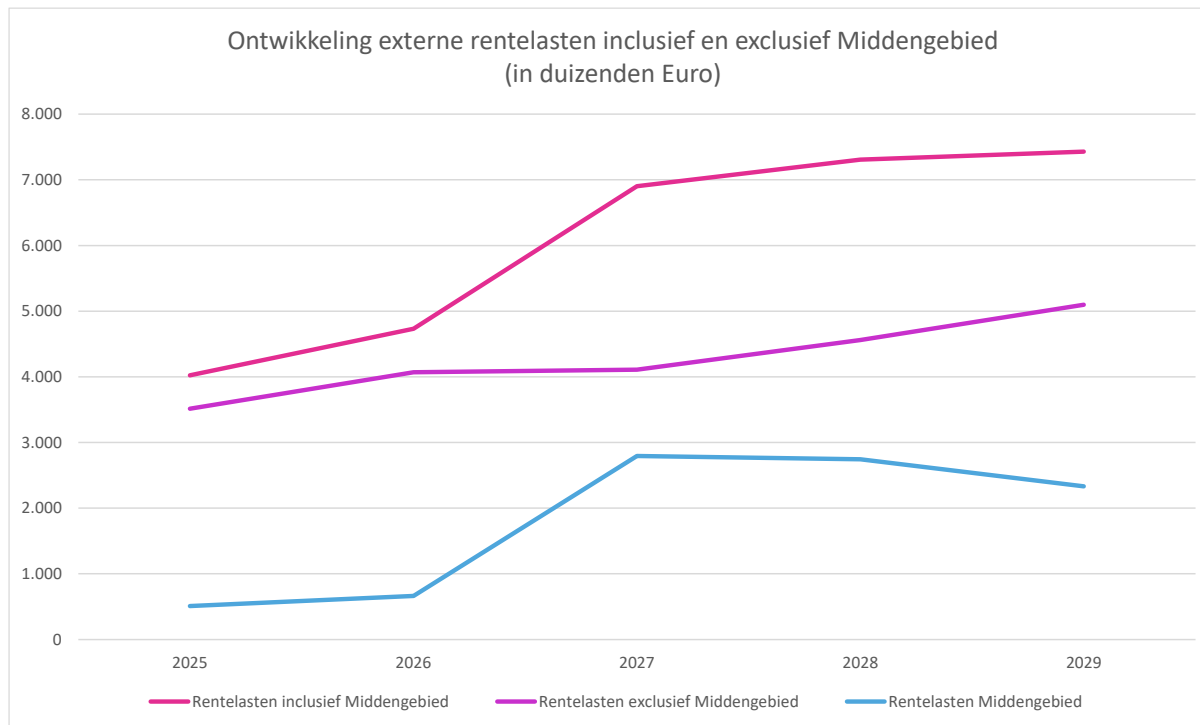
Ontwikkeling van de schuldpositie

De financieringsstrategie leidt tot de volgende ontwikkeling van de portefeuille langlopende en kortlopende leningen inclusief bijbehorende rentelasten tot en met 31 december 2029 waarbij zowel de situatie inclusief ontwikkeling Fase1 van het Middengebied als exclusief deze ontwikkeling wordt weergegeven:

Ontwikkeling lang- en kortlopende leningenportefeuille <u>inclusief</u> Middengebied					
<i>bedragen x € 1 mln</i>	2025	2026	2027	2028	2029
Omvang langlopende leningenportefeuille per 31 december	139,8	219,4	242,2	247,6	250,0
Omvang kortlopende leningenportefeuille per 31 december	15,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Totaal	154,8	229,4	252,2	257,6	260,0
Rentelasten	4,0	4,7	6,9	7,3	7,4
Ontwikkeling lang- en kortlopende leningenportefeuille <u>exclusief</u> Middengebied					
<i>bedragen x € 1 mln</i>	2025	2026	2027	2028	2029
Omvang langlopende leningenportefeuille per 31 december	118,0	126,8	142,1	158,3	178,5
Omvang kortlopende leningenportefeuille per 31 december	15,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Totaal	133,0	136,8	152,1	168,3	188,5
Rentelasten	3,5	3,1	4,1	4,6	5,1

Te dekken rentelasten in de begroting

De actualisaties leiden tot een aangepaste ontwikkeling van de rentelasten en rentebaten van aangetrokken en uitgezette financieringsmiddelen. Deze ontwikkeling vertoont het volgende beeld:

	2025	2026	2027	2028	2029
Externe rentelasten over lange financiering	3.798	4.437	6.612	7.014	7.141
Externe rentelasten over korte financiering	226	297	291	293	287
Externe rentebaten	-187	-101	-101	-101	-101
Totaal rentelasten en rentebaten	3.838	4.632	6.802	7.206	7.327

Onderstaand overzicht maakt inzichtelijk op welke wijze de verwachte rentelasten en rentebaten in 2025 worden doorbelast aan de grondexploitaties en de taakvelden.

	2025
Externe rentelasten over lange financiering	3.798
Externe rentelasten over korte financiering	226
Externe rentebaten	-187
Totaal rentelasten en rentebaten	3.838
Rente aan grondexploitatie toe te rekenen	-126
Rente aan voorzieningen toe te rekenen	73
Saldo aan taakvelden toe te rekenen rente	3.785
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-3.785
Renteresultaat op het taakveld treasury	0
Boekwaarde activa per 1-1 (grondexploitatie)	7.059
Boekwaarde activa per 1-1 (renteomslag)	212.762
Renteomslag afgerond	1,78%

In 2025 wordt een rente omslagrentepercentage van 1,78% gehanteerd; bij de programmabegroting 2025 werd uitgegaan van 1,75%. Als gevolg van de toename van benodigde nieuwe externe financiering die zal moeten worden aangetrokken tegen naar verwachting 2,90 % zal het rente omslagpercentage vanaf 2026 toenemen.

